

jazzmozaïek

een brede kijk op jazz in Vlaanderen en de wereld

Driemaandelijks tijdschrift:

Vijfde jaargang - nr. 4
december 2005 - januari-februari 2006

Afgiftekantoor: Aalst 1 - P409133

Focus

Amina Figarova
André Donni

Francy Boland

Met JM naar New York

Jazz op de Vlaamse Conservatoria

Jazzmozaïekjes

Columns

Album Souvenir: Casterman Jazz
Holland Metropole-land
Swing Streets of New York

Boeken

Nieuw op CD-DVD

Jazz in België
vanaf 1920 (3)

Jazz uit Finland

De 5 sites van Jeff Gauthier

Muziekmozaïek
Muziektheorie
Muziek en Recht

foto: © os Knaepen

Amina Figarova

Tineke Postma

Live in Amsterdam

Tineke Postma: Live in Amsterdam

Opgenomen in het BIMHUIS voor een enthousiast publiek met werkelijk geweldig geluid en verrassende beelden, spelen Tineke en haar band stukken van haar eerste twee albums.

BMDVD5001

Amina Figarova

Live in Amsterdam

Amina Figarova: Live in Amsterdam

De muziek van Amina van haar laatste twee albums nu live in een intense en meeslepende TV en DVD registratie met glansrollen voor trompettist Nico Schepers, saxofonist Kurt van Herck en fluitist Bart Platteau!

BMDVD5002

Muziek om naar te kijken

Heleen van den Hombergh

Live in Amsterdam

Heleen van den Hombergh: Live in Amsterdam

Heleen zingt haar songs geïnspireerd op het tropische regenwoud, haar grote liefde. Dromerige melodieën, puntige ritmes en altijd met een vleugje verleidelijkheid. Met o.a. de briljante pianist/arrangeur Bert van den Brink.

BMDVD5003

Martijn van Iterson & Ilja Reijngoud: Live in Amsterdam

Extra lange DVD met maar liefst twee topmusici en hun bands. Respectievelijke winnaars van de NSJ Bird Award en Thelonious Monk Award. Ilja met zijn TMA winnende compositie "No Substitute" nu in live versie op deze DVD!

BMDVD5004

Martijn van Iterson & Ilja Reijngoud

Live in Amsterdam

4 DVD'S in 16:9 formaat en met DTS 5:1 geluid

... en te luisteren

Jazz Orchestra Of The Concertgebouw & Madeline Bell Tribute to Ray Charles

Live opgenomen in het befaamde Amsterdamse Tuschinski na de première van de Film "Ray" met dansende en swingende mensen in de gangpaden! Respectvol maar ook zeer spetterend eerbetoon door een geweldige zangeres met een super bigband!

BMCD489

Xandra Willis To Be With You

Zeer overtuigend debuteert met uitstekend eigen werk maar ook de songs van o.a. Duke Ellington, Cole Porter, en Thelonious Monk zeer smaakvol en kundig gearrangeerd door o.a. producer/trompettist Jan van Duikeren.

BMCD483

Tineke Postma For The Rhythm

Tineke speelde met Diane Reeves en Nancy Wilson o.a. in Carnegie Hall in New York. Deze nieuwste cd is ook in de VS, UK, Frankrijk, Duitsland en Japan al zeer goed ontvangen.

BMCD475

Amina Figarova September Suite

"Aan deze door Amina gecomponeerde en gearrangeerde muziek kan niets meer verbeterd worden. Magnifiek!" Dan McClenaghan: All about Jazz, USA

BMCD477

WWW.MUNICHRECORDS.COM

voor-woord

Olie drijft **boven**

Luc De Baets

Hoofredacteur Jazzmozaïek

De **yuppies van de platenmaatschappijen** mogen dan ook nog zo hun best doen om *jazz een commercieel etiket* op te kleven en er allerhande *populaire en hippe trends* aan vast te koppelen, **olie komt gewoon altijd boven drijven**. Het aantal artiesten en labeltjes dat vanuit de achterhoede terug komt vechten is groter dan ooit. De vele mogelijkheden van e-commerce zijn daar zeker niet vreemd aan.

De roots van deze muziek zijn er nu éénmaal. Muzikanten van allerlei slag, achtergrond, cultuur of nationaliteit, grijpen naar deze bevrijdende muziek om zich te uiten. En al beweegt jazz zich in een soms wereldvreemde artistieke wereld, deze muziek is plots erg 'in'. De grote zomerse jazzfestivals zijn evenementen waar popfestivals qua belangstelling en sfeer stilaan jaloers op worden. Maar de media volgen niet. Hoofredacteurs en cultuurcheft van de geschreven pers zijn blijkbaar bang hun nek uit te steken, om van de vaak kleurloze radioprogramma's en de cultuurloze televisie maar te zwijgen.

Medewerkers Jazzmozaïek bekroond.

Net nu we onze vijfde verjaardag vieren, vallen enkele medewerkers van Jazzmozaïek in de prijzen. Een opsteker ook voor ons magazine, dat daarmee wint aan geloofwaardigheid en autoriteit.

Onze redacteur **Sim Simons** mocht een **Django d'Or** ontvangen voor zijn lange loopbaan als commentator en samensteller van ontelbare

radio-uitzendingen (VRT-radio 3) en als schrijver van vele artikels voor diverse tijdschriften en gespecialiseerde werken.

In Nederland werden de **Pierre Bayle**-prijzen uitgereikt. Onze Nederlandse medewerker **Bert Vuijsje** (Jazz Behind The Dikes) is in de divisie muziek bekroond. De Pierre Bayle-prijs wil reflectie en debat in kunst, wetenschap en maatschappij stimuleren.

Een pluim ook voor het werk van onze fotograaf **Jos Knaepen**, die met een foto van Wynton Marsalis, door het **National Smithsonian Institute** uitgekozen werd voor een speciale editie (2 miljoen exemplaren) bij het vijfendertig jarig bestaan van dit eerbiedwaardig Amerikaanse kunsthistorisch instituut. De internationale jazzwereld weet zijn werk zeer te waarderen, want er komt steeds meer vraag om fotomateriaal van vooraanstaande magazines in Europa en ook in de V.S. (Down Beat, Jazz Times, enz...)

mm
muziekmozaïek

Jazzmozaïek

Jazzmozaïek is het gratis driemaandelijks magazine uitgegeven door de vzw **Muziekmozaïek** met de steun van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het motto is "een brede kijk op de jazz in Vlaanderen en de wereld".

Secretariaat (abonnements en administratie):

Muziekmozaïek vzw, Wijngaardstraat 5,
B-1755 Gooik, tel. 02-532 38 90, fax 02-452 34 94,
e-mail: info@muzmoz.be,
Op het web: www.muziekmozaiek.be of
www.jazzmozaiek.be

Redactie:

Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruiselede,
e-mail: redactie.jazzmozaiek@skynet.be.

- Samenstelling en hoofdredactie: Luc De Baets
- Eindredactie: Bernard Lefèvre
- Medewerkers: Mischa Andriessen, Paul W. Blair (USA correspondent), Bart Cornand, Peter De Backer, Dirk De Gezelle, Christine De Keersmaeker, Arne Depoorter, Leon Lhoëst, Brecht Ranschaert, Jeroen Revalk, Jempi Samyn, Sim Simons, Marc Van den Hoof, Jack van Poll, Marinus Vromans, Bert Vuijsje.
- Fotografie: Jos L. Knaepen
- Redactiesecretariaat: Vincent De Laat
- Grafisch ontwerp: Brigid Sullivan

Jazzmozaïek graag in de brievenbus?

Stuur je adres naar het secretariaat (zie hoger). U ontvangt ons magazine gratis in de bus. Voor adressen in het buitenland wordt een vergoeding voor de verzendingskosten gevraagd. Contacteer het secretariaat!

Inhoud

	blz
Voorwoord	3
Focus: Amina Figarova André Donni	<i>Kleurrijke composities (Mischa Andriessen)</i> 4 <i>De SWING-factor (Dirk De Gezelle)</i> 6
Podium	<i>JazzLab Series: Jazz in al zijn gedaanten (Mik Torfs)</i> 7 <i>Flemish Jazz Meeting succesvol (Luc De Baets)</i> 7 <i>Jazz Hoeilaart 2005: resultaten (Luc De Baets)</i> 10 <i>1st International Young Jazz Singers Competition (Luc De Baets)</i> 12 <i>AB trekt met Jazzactuel de jazzgrenzen open (Brecht Ranschaert)</i> 13
Herinneringen:	<i>Mon Devoghelaere - Freddy Rottier</i> 11
Francy Boland	<i>Vergeten grootheid (Luc De Baets)</i> 8
Jazzmozaïekjes 14
Columns	<i>Swing Streets of New York (Paul W. Blair)</i> 18 <i>Album Souvenir: Casterman Jazz (Marc Van den Hoof)</i> 24 <i>Jazz Behind The Dikes: Holland Metropole-land (Bert Vuijsje)</i> 26
Jazz en Lichte Muziek aan de Vlaamse Conservatoria 19
Op reis	<i>Met Jazzmozaïek naar New York (Luc De Baets)</i> 21 <i>New York voor de eerste keer (Annie Van Keymeulen)</i> 23
Nieuw op CD-DVD 27
Boeken	<i>Jazzthrillers! (Bernard Lefèvre)</i> 37
Jazz in België vanaf 1920 (3)	<i>Populaire jazzbands (Albert Michiels)</i> 38 <i>Muziek op het internet, wat met de rechten? (Marinus Vromans)</i> 40
Muziek en Recht	<i>(Albert Michiels)</i> 41
Jazz uit Finland	<i>Distributie à gogo (Arne De Poorter)</i> 42
Vraagpunt ¿Qué?	<i>Jeff Gauthier (Brecht Ranschaert)</i> 42
De 5 sites van...	<i>Kwaliteitsbevorderende begeleidingen voor jazzgroepen</i> <i>Folk nieuws en verslag Folk/Jazzstage/Bigband Workshops</i> <i>Lezersenquête resultaten</i> 43
Muziekmozaïek	<i>Line for Léon (Leon Lhoëst)</i> 45
Muziektheorie 46
Laatste Noot 46

Amina Figarova

Mischa Andriessen

Kleurrijke composities

In 2005 heeft Munich Records maar liefst twee cd's en een DVD van **Amina Figarova** en haar septet uitgebracht. De begin dit jaar verschenen cd 'Come escape with me' stond vijftien weken in de Amerikaanse jazzhitlijsten en bereikte in de airplay charts van het gerenommeerde Jazzweek zelfs de zevende plaats. Toch zijn Amina en haar Vlaams/Nederlandse band zowel in Nederland als in België nog relatief onbekend.

Amina Figarova werd in Baku in Azerbeidzjan geboren, maar woont en werkt al weer geruime tijd in Nederland. Al op zeer jonge leeftijd kreeg zij klassieke scholing als pianist en componist. Hoewel zij een cd uitbracht met pianomuziek van Scriabin en Rachmaninoff en tevens voor de muziek tekende van de musical *Diana* legt Figarova zich de laatste jaren toe op jazz. Zij speelt de laatste jaren met een vaste groep van muzikanten: **Bart Platteau** (f), **Marcel Reys** (t), **Tom Beek** (as/ss), **Kurt van Herck** (ts), **Wiro Mahieu** (b) en **Chris Strik** (d).

Figarova speelt zelf piano en schrijft alle composities en arrangementen. Ze bracht negen jazzcd's uit, waarvan de laatste 'September Suite' net is verschenen. Deze is gebaseerd op Figarova's ervaringen tijdens 9/11 in New York. De avond ervoor trad zij in de Blue Note op en naar eigen zeggen had ze tot diep in de nacht gejamd en gefeest. Na de euforie van een geslaagd concert werd zij de volgende dag geconfronteerd met de angst en de chaos die de afgrijselijke aanslagen hadden veroorzaakt. 'September Suite' heeft daardoor een aanmerkelijk somberder sound dan de

voorganger 'Come escape with me'. De kleur van 'Come escape with me' zou je lichtblauw kunnen noemen, die van 'September Suite' heel donker-grijs. Voor 'September Suite' gebruikte zij dit keer een zesmansbezetting, zonder alt- en sopraansax. Trompettist **Marcel Reys** is voor deze gelegenheid vervangen door **Nico Schepers**. Door de stemmiger, somberder sound waarin dissonanten een prominentere rol hebben gekregen, komt Figarova's klassieke achtergrond duidelijk aan het licht. Meer nog dan 'Come escape with me' is 'September suite' een symbiose van compositie en improvisatie. Gebleven is Figarova's onmiskenbare vakmanschap. 'September Suite' getuigt opnieuw van Figarova's bijzondere talent om het intieme geluid van een kleine bezetting en de harmonie- en melodieënrijkdom van een bigband te verenigen. Je zou het een broekzak bigband kunnen noemen. Zonder gedateerd te klinken, doen de composities het meeste denken aan de muziek die mensen als **Herbie Hancock**, **McCoy Tyner** en **Wayne Shorter** in de jaren zestig voor grotere bezettingen schreven. Figarova's muziek klinkt daardoor meteen vertrouwd, maar door zowel haar compositorische kwaliteiten als door

het hoge niveau van de musici die stuk voor stuk een groot inlevingsvermogen tentoonspreiden, is zij vooral ook buitengemeen spannend. Klankkleur, ritme en melodie kennen veel nuances en samenspel en solo's zijn opmerkelijk inventief en sfeervol. 'September Suite' kreeg onmiddellijk na verschijnen weer heel goede recensies in de VS. Hopelijk krijgen zowel de cd als de DVD (die bij het ter perse gaan van JM in de winkels liggen) de aandacht die zij verdienen. Naar aanleiding van deze dubbele mijlpaal hield ik een kort interview met Amina Figarova.

Ik heb gelezen dat u de muziek voor 'Night Train' schreef met een duidelijk verhaal/beeld voor ogen. Ook 'September Suite' is vanuit een ervaring met heel pregnante beelden (u was in New York ten tijde van 9/11) geschreven. Hoe belangrijk zijn beelden voor u bij het componeren?

Amina Figarova: "Emoties zijn belangrijk voor mij. Beelden of klanken of ruiken of gevoelens zijn allemaal middelen, doorgeefluik naar de emoties toe. De manier van het schrijven van

(foto: © Jos Knaepem)

Amina Figarova Groep

(Over 'September Suite')

Door de stemmiger, somberder sound... komt Figarova's klassieke achtergrond duidelijk aan het licht.

'Night Train' en 'September Suite' zijn totaal verschillend. 'Night Train' komt vanuit de verbeelding en fantasie, 'September Suite' uit de realiteit van pijnlijke ervaringen."

Kunt u iets over het componeerproces vertellen? Verzamelt u achtergrondinformatie of werkt u juist puur vanuit de eigen ervaringen?

Amina Figarova: "Toen ik terugkwam uit New York, was ik emotioneel "total loss", ik had genoeg meegemaakt in New York en ik beloofde mijzelf om niet meer naar de tv-beelden te kijken, naar de programma's over 9/11. En toch op een dag kijk ik naar een documentaire op de BBC, een interview met nabestaanden, die terugkeerden naar New York "to face the reality". Moeder en dochter die hun man/vader verloren. Het interview vond plaats op de boot die richting Manhattan vaarde, de dochter kon niet geloven dat haar vader er niet meer was, een soort van ontkenning en hoop hem toch nog te vinden. Tegelijkertijd zag je op de achtergrond, wat ik genoemd heb "de lelijke waarheid" - het rokende ground zero. Dit interview was zo, naar mijn mening, surrealistisch, en heeft zo een diepe indruk op mij gemaakt dat ik eerst ging huilen en daarna bijna gelijk naar de piano ging en "Numb" schreef met de lelijke waarheid in de linkerhand en het verhaal van de dochter in de melodie. Dat was het ontstaan van de Suite. De rest is ontstaan op net zo een meditatieve en spirituele manier."

U werkt al een aantal jaren met hetzelfde septet. componeert u met deze bezetting in gedachten?

Amina Figarova: "Ik schrijf graag voor mijn septet, en als ik componeer hoor ik gelijk het arrangement erbij."

Een belangrijk onderdeel van de bijzondere sound is de prominente rol die is weggelegd voor de fluit. Wat zijn de invloeden/voorbeelden op dat gebied zowel in het componeren als in het spel?

Amina Figarova: "Wat zeer belangrijk is in de klank van het septet is een breed klankspectrum, van de laagste noten van de tenor tot de hoogste van de fluit. Ik heb geen beslissende voorbeelden bij het arrangeren van dit septet, ik denk ontzettend veel in kleuren. Wat arrangementen betreft, houd ik enorm van het geluid van Gil Evans."

U hoort noch bij de avant-garde noch bij de middle-of-the-road-scene (als ik die zo mag noemen). Is het daardoor moeilijk voor u om voldoende optredens in Nederland te krijgen?

Amina Figarova: "Ik vind dat ik enorm gelukkig ben om te kunnen doen wat ik echt wil doen, met een druk concertprogramma in Nederland en in het buitenland. We reizen heel veel door de hele wereld, en gelukkig, want alle verschillende culturen die ik tegenkom, zijn een inspiratie voor mijn muziek."

Amina Figarova

(foto: © Jos Knaepgen)

Amina Figarova:

"...ik denk ontzettend veel in kleuren. Wat arrangementen betreft, houd ik enorm van het geluid van Gil Evans."

'Come escape with me' stond hoog in de Amerikaanse jazzhitlijsten. 'September Suite' zal vanwege het thema waarschijnlijk ook veel Amerikaanse jazzliefhebbers aanspreken. Droomt u al van een doorbraak in Amerika?

Amina Figarova: "Ik vond het enorm leuk om vier weken in de top tien te staan, het geeft een heel leuk gevoel voor de hele band. Het is een soort erkenning voor je werk, voor wat we gemaakt hebben."

Ik moest bij het luisteren van 'Come escape with me' denken aan de prachtige muziek die mensen als Herbie Hancock, McCoy Tyner en Wayne Shorter voor grotere bezettingen hebben geschreven. In hoeverre beschouwt u zichzelf als onderdeel van de jazztraditie? Bestudeert

u het werk van dergelijke grootheden bijvoorbeeld en voelt u zich betrokken bij de hedendaagse jazz?

Amina Figarova: "Je hebt net mijn grote voorbeelden genoemd. Zowel het schrijven als het uitvoeren vind ik een heel spiritueel en intiem proces. Je geeft jezelf naar het publiek toe bloot. Daarom is het voor mij moeilijk om over mijn gevoel en mijn bewustzijn te theoretiseren. Ik wil mijzelf niet in een hokje stoppen van traditionele of wat dan ook voor stijlen, ik heb sowieso moeite met het begrip hedendaagse muziek. **Wat is hedendaagse muziek? Voor mij is het de muziek die gebeurtenissen van nu vertaalt, en die hoeft niet per se avant-garde te zijn.** Nogmaals geen hokjes voor mij, ik weet niet hoe ik mij morgen voel en in welke richting ik ga schrijven. Ik sta voor alles open."

DE COMEBACK VAN André Donni

Dirk De Gezelle

De Swing-factor

Door een opeenvolging van persoonlijke problemen verdween klarinettist en tenorsaxofonist **André Donni** een tijdje uit het jazzcircuit. **Vandaag is hij helemaal terug met een nieuw kwartet en een cd, 'Hondarribia', naar een Spaans dorp waar co-leader, componist en gitarist Lollo Meier een tijdje terug een zomervakantie doorbracht.**

Het album weerspiegelt hun beider liefde voor de zigeunerjazz en blaast die traditie nieuw leven in. Wie zigeunerjazz zegt, denkt meteen aan de legendarische gitarist **Django Reinhardt** (1910-1953), die geboren werd in het Belgische Liberchies.

André Donni: "Ik ontmoette Lollo Meier toen hij op een dag in Antwerpen te gast was met zijn Nederlandse gipsyband **Szigano Swing**. We ontdekten dat we een gemeenschappelijke liefde koesteren voor de fameuze klarinettist **Hubert Rostaing**, die deel uitmaakte van het **Django Reinhardt Orchestra**", legt Donni uit. "Na een paar repetities besloten we een plaat op te nemen waarin zowel de onvergetelijke muziek van Django als de geest van de grootmeester als een rode draad doorheen lopen. Waar Reinhardt vooral werkte met de combinatie gitaar en viool, vervangen wij in ons nieuwe kwartet de viool door de klarinet."

André stamt uit een muzikale familie. Zijn vader, de blues- en jazzgitarist **Willy Donni**, zette onlangs een punt achter een carrière van meer dan veertig jaar. Donni junior is het prototype van de 'echte' Belg. Hij heeft een Waalse moeder en een Vlaamse vader. In het huisgezin nam jazz een centrale plaats in. Via de platencollectie van zijn vader werd de jonge André gegrepen door de muziek van **Louis Armstrong** en **Duke Ellington**. In de ban van het weergaloze spel van de klarinettist **Albany 'Barney' Bigard** die tussen 1927 en 1942 deel uitmaakte van **Duke Ellington's Orchestra**, en tevens medeauteur is van **Mood Indigo**, koopt hij op achtjarige leeftijd zijn eerste klarinet. Op zestienjarige leeftijd zal hij ook de tenorsaxofoon ter hand nemen.

Het opwindende ritme van de swing bracht André tot de jazz. Het vormt ook vandaag nog het fundament van zijn muzikale universum. Geen jazz zonder swing, luidt het motto van de Donni's. "De interactie tussen muzikanten tijdens een concert is bepalend", stelt André. "Als de muziek die zij spelen niet swingt, blijf ik als solist een beetje op mijn honger. Die drive, dat swingende gevoel, daar

(foto: © Jos Knaepen)

André Donni

André Donni:

"Waar **Reinhardt** vooral werkte met de combinatie gitaar en viool, vervangen wij in ons nieuwe kwartet de viool door de klarinet."

haal ik mijn inspiratie uit." Swingjazz mag dan wel diepe roots hebben in de Afro-Amerikaanse muziektraditie, André Donni ziet ook in Europa een lange traditie. Tijdens ons gesprek in de aanloop naar dit artikel valt de naam **Duke Ellington** herhaaldelijk. Diens bekende **Far East Suite** werd door de Antwerpse gitarist en componist **Jokke Schreurs** bewerkt voor kwartetbezetting. Een huzarenstukje, dat in 1994 op cd werd uitgebracht. Het kwartet gedoopt A Drum is A Woman had naast Jokke Schreurs (gt) en **André Donni** (cl, ts) ook **Walter Poppeliers** (b) en **Patrick Wante** (dr) in de rangen.

Openingstrack op het in 1996 bij Igloo verschenen studioalbum 'Unknown Mallow' van **Charles Loos** en André Donni is **Chelsea Bridge**, een ballade van de componist **Billy Strayhorn** (de rechterhand van Duke Ellington). 'Unknown Mallow' was het resultaat van de muzikale kruisbestuiving tussen pianist

en componist **Charles Loos** en de toen 24-jarige André Donni. De samenwerking tussen beide nam een aanvang op het ogenblik dat Charles Loos **The Sweet Substitutes** oprichtte in 1993. Enige tijd later wordt de wederzijdse collaboratie bevestigd als Loos het **Old Time Trio** in het leven roept en opnieuw Donni als solist vraagt.

Terug naar **Chelsea Bridge** dan. In de versie van Loos en Donni, waarin ze bijgestaan worden door **Philippe Aerts** (b) en **Rick Hollander** (dr), hoor je een verbazingwekkende maturiteit in het saxofoonspel van André. De diepe, soulvolle toon van zijn tenor verradt een grondige kennis van de klassiekers.

André Donni: "**Ben Webster**, **Johnny Hodges**, **Paul Gonsalves** of **Coleman Hawkins** worden onterecht wat vergeten in de jazzopleidingen. Soms lijkt het erop dat men alleen maar oog heeft voor **John Coltrane** en dat alle jonge saxofonisten willen klinken zoals hij. Nu verdient Coltrane natuurlijk alle respect, maar naar mijn gevoel wordt hij soms wat te zeer op een voetstuk geplaatst, wat onrecht doet aan al die andere grote muzikanten. In jazz gaat het er toch om je eigen stem te vinden en een eigen sound te ontwikkelen"

Tegelijk beaamt hij dat ons land veel schitterende jazzmuzikanten telt. Onder hen echter verbazend weinig klarinettisten aan het firmament. "Klopt. Zo op het eerste zicht denk ik dat er maar twee zijn. Naast mezelf zie ik alleen **Fabrice Alleman**. Hij bespeelt een zwart instrument, ik een wit exemplaar." Hoe het ook zij, zwart of wit, swingen doen ze allebei. En beide verdienen ze het om ontdekt en gehoord te worden door een breder jazzpubliek. 🎵

Beknorte concertagenda:

- 4/12/05: André Donni Trio met Wout Hendriks (p) en Daan Gaillard (b) - Hopper, Antwerpen
- 9/12/05: The Sweet Substitutes - Music Village, Brussel
- 18-19-20-21/01/06: 12th Djangofollies (www.brosella.be)

Contact : A.Donni@telenet.be

Jazz in al zijn gedaanten

Mik Torfs,

(Jazzlab Series) www.jazzlabseries.be

Jazz
Lab
Series

De jaarovergang zal niet ongemerkt voorbij gaan bij JazzLab Series. We doen het licht in 2005 uit in een lyrische bui met het Fabrice Alleman Quartet, dat met pianist Michel Herr en bassist Jean-Louis Rassinfosse tot de absolute top van de Waalse jazz mag gerekend worden. Na de release van hun laatste cd 'Sides of Life' liet deze groep het Vlaamse publiek qua concerten op zijn honger zitten. Dat tekort wordt nu rechtgetrokken met deze tournee. Even later beuken we de poorten van het nieuwe jaar in met de snedige drum 'n bass improvisatie van Electric Barbarian. In hun rangen herkennen we trompettist Bart Maris en dj Grazzhoppa, die even tijd afneemt van zijn dj bigband. De Amerikaanse dichter Kain vergezelt hen als special guest van de groep. Na de dood van Martin Luther King richtte deze meester van de 'poetie agression' samen met enkele kompanen in New York de protest-rap-groep The Last Poets op. Zij spuwden hun kritische, grandioos verwoorde gal uit over een stomverbaasd publiek. Ervaar nu zelf dat deze giftige poëzie nog niets aan kracht en relevantie ingeboet heeft. In februari volgt de dromerige complexiteit van Mâak's Spirit. Gerijpt in verschillende projecten met Marokkaanse, Malinese en Zuid-Afrikaanse artiesten, keert het septet terug naar zijn roots en neemt in zijn 'pure' vorm

een nieuwe cd op tijdens deze tournee.

Kort samengevat: JazzLab Series switcht de komende maanden van traditionele degelijkheid naar een jonge generatie beeldenstormers voor wie de term cross-over geen modeverschijnsel is, maar het betekenisvolle antwoord op een tijdsgeslacht. Nochtans verandert er niets in onze filosofie: we programmeren jazz in al zijn gedaanten en ontwikkelingen, zolang het kwalitatief maar tot de top behoort. Zo kunnen we een breed muzikaal palet presenteren, dat geldt als bewijs van de verbluffende energie die de Belgische jazzscene heden ten dage beheerst. En dus dagen we de fans van DJ Grazzhoppa uit om naast Electric Barbarian ook naar de gepolijste noten van het Fabrice Alleman Quartet te komen luisteren en wensen we de liefhebber van gestroomlijnde jazz te verleiden om zijn horizon te verbreden met een streepje Mâak's Spirit. Voor de afstand hoeft u het alvast niet te laten: ons netwerk trekt een spoor doorheen Vlaanderen en houdt halt in een i8-tal gezellige en professioneel uitgeruste cultuur- en kunstencentra. Ondertussen bereiden we de verovering van het buitenland voor in een eerste editie van JazzLab, een jazz-uitwisselingsproject met de Franse regio Nord-Pas de Calais vanaf maart 2006. We houden u op de hoogte.

(foto: © Jos Knaepen)

Bart Maris

Eerste

Flemish Jazz Meeting

s u c c e s v o l !

De eerste **Flemish Jazz Meeting** (2, 3 en 4 september 2005) mag qua organisatie geslaagd genoemd worden. De Werf, Muziekcentrum Vlaanderen, de Jazzlab Series en Jazzmozaïek (Muziekmozaïek) hebben voor de allereerste keer de handen in mekaar geslagen om de Vlaamse en ook Belgische jazz meer uitstraling en speelgelegenheid te geven op binnen- en buitenlandse podia.

Ook was er alle verhoudingen in acht genomen een brede belangstelling, ook uit het buitenland. Bovendien was de omkadering in Brugge met de betrokkenheid van Corpus Brugge 05 en de stad zelf voorbeeldig te noemen.

Als er dan enige vorm van kritiek moet zijn, dan valt die toch wel op de keuze van de groepen. Eigenaardig genoeg was dit juist door de organisatie uit handen gegeven aan een vijftigtal organisatoren, promotoren en mensen uit de media, een goede doorsnede van al wie met jazz in Vlaanderen te maken heeft.

In ons jazzwereldje, dat allang geen louter Vlaamse aangelegenheid meer is, is het sowieso moeilijk kiezen, gezien vele groepen samengesteld zijn uit muzikanten van de beide gemeenschappen en buitenlandse jazzmuzikanten, die zich hier geheel

of gedeeltelijk gevestigd hebben. De wereld is immers een dorp geworden. Een op en top Vlaamse selectie maken is dus een utopie, maar groepen kiezen geleid door Vlamingen of met een meerderheid aan Vlamingen blijft uiteraard de bedoeling.

Opvallend was dat een aantal geselecteerde muzikanten en groepsleiders van de gelegenheid misbruik maakten om nieuwe groepen samen te stellen, die duidelijk podiumervaring misten. Foute keuze!

Kon het project van Kris Defoort nog enigszins verrassen in positieve zin, dan waren de optredens van Bart Maris et Les Poubelles, Jozef Dumoulin Trio en Jeroen Van Herzele Trio nog veel te veel in een experimentele fase. Een vriendenclubje is nog geen groep! Uiteraard moet het ergens be-

ginnen en kan dit een goed startpunt zijn, maar een jazzmeeting als deze vraagt om een "working band". Om ervaren en verweende organisatoren en promotoren te overtuigen moet een groep klasse, visie en podiumervaring hebben. Het is dan ook erg zonderling dat gevestigde waarden als David Linx en Diederik Wissels, en perfect ingespeelde groepen als het Bert Joris Quartet en The Acoustics niet door "de jazzspecialisten" verkozen waren, maar hier wel degelijk thuis hoorden. En als we het dan toch Vlaams houden, waarom dan niet High Voltage, het Hendrik Braeckman Quintet of Ewout Pierreux Trio (of Jazzisfaction), het Bruno Vansina Trio... en vul zelf maar verder in.

Reacties op redactie.jazzmozaiek@skynet.be
Zie klank en beeld op www.muziekcentrum.be

Francy Boland:

vergeten grootheid?

(Namen, 6/11/1929 - Genève, 12/8/2005)

Luc De Baets

*"Europa is al langere tijd in de ban van de jazz, maar van 1920 tot 1960 namen de meeste Europeanen de eigen jazzspelers niet zo ernstig. In de jaren zestig veranderde dat en de Belgische componist en arrangeur **Francy Boland** speelde daar een **betekenisvolle rol** in." (John Fordham in The Guardian van woensdag 14 september 2005).*

An de hand van een korte levensschets en enkele markante uitspraken van kenners en tijdgenoten brengen we in deze Jazzmozaïek een hommage aan één van onze bijna vergeten helden van de jazz, **Francy Boland**, die ons in augustus van dit jaar definitief ontvallen is. We gingen ook te rade bij **Jean Warland**, muzikale gezel en intieme vriend van de Namenaar.

Jean Warland: "Op een namiddag in mei-juni 1948, toen ik met het orkest van **Fud Candrix** richting Luik bolde voor een gala, luisterden we in de bus naar een radio-uitzending met een solopianist. Niettegenstaande we nagenoeg alle pianisten uit onze omgeving kenden, konden de muzikanten in de bus deze indrukwekkende pianist niet thuisbrengen. Toen het concert afgelopen was hoorden we het concert van Radio Liège (of Namur) afkondigen en viel zijn naam: **Francy Boland**."

Francy Boland is geboren in Namen op 6 november 1929 en trekt kort na WO II naar het Conservatorium van Luik. In 1949 treed hij toe tot de **Bob Shots**, een Belgische topband met o.a. **Bobby Jaspar**, **Jacques Pelzer** en **René Thomas** en trekt met hen naar la douce France.

Jean Warland: "Ik hoorde de **Bob Shots** met Boland voor het eerst in Parijs, tijdens het jazzfestival van 1949, waar ik optrad met het **Toots Thielemans Quartet**. Het was in diezelfde periode, dat ook andere zwaargewichten van bij ons als **Francy Boland**, **Sadi**, **Benoit Quersin**, **Pierre Robert** naar Frankrijk uitweken. Toen **Edmond Harnie** en ikzelf later met het orkest van **Jacques Hélian** in **Beau-Soleil** speelden, een dorpje dat over Monte-Carlo uitkeek, hoorden we voor het eerst de "kleine" bigband van **Aimé Barelli**, toen reeds met de arrangementen van Francy Boland."

Boland start een samenwerking met **Chet Baker** in 1955 en na wat toeren in Europa en enkele opnamen, vergezelt hij Baker naar de V.S. Daar begint een onwaarschijnlijk avontuur. Hij toert met Chet Baker en zijn kwartet in een programma waarin ook de Basie Band was opgenomen

Jean Warland, Francy Boland en Kenny Clarke

en de zangeres Chris Connor. Francy schreef toen bewerkingen die hij aan **Benny Goodman** en **Mary-Lou Williams**, maar vooral aan **Basie** trachtte te slijten. Dit kon het begin geweest zijn van een succesverhaal, dat echter verkeerd afliep door een ongelukkige samenloop van omstandigheden en het eigenwijze optreden van Boland zelf. Het zou ons hier echter te ver leiden om daar op in te gaan.

Terug in België in 1958 speelde Francy in de **Si-Bémol**, ook bekend als de **Onyx Club**, rue aux Fleurs (vlakbij de Place de Brouckère), bij **Pol Clark**. Hij schreef toen al bewerkingen voor het orkest van **Kurt Edelhagen**, de toenmalige topband in Duitsland. Maar dat was nog maar het begin van het Duitse avontuur.

Jean Warland: "In 1962, bij mijn debuut bij de Amerikaanse Radio in Berlijn (RIAS), samen met **Edmond Harnie** en **Freddy Lhost**, was orkestleider **Werner Müller** nog op zoek naar een arrangeur. Het viel ons niet moeilijk hem te overtuigen van de kwaliteiten van Francy Boland. Dan volgden vijf heerlijke jaren,

waarin ik ondergedompeld werd in vijf jaar jazz en vijf jaar bewerkingen van Francy Boland. In dezelfde periode was **Gigi Campi** met opnamen begonnen van een orkest dat met de arrangementen van Boland, één van de meest prestigieuze jazzorkesten uit de jazzgeschiedenis zou worden, de **Kenny Clarke-Francy Boland Big Band**.

In 1967 krijgt **Werner Müller** de leiding van de bigband van de **West Deutsche Rundfunk** in Keulen. Ik kies eveneens voor Keulen, waar ik 25 jaar lang, tot aan mijn pensioen, in de **WDR Big Band** blijf werken. Francy blijft ook werken voor **Werner Müller** als arrangeur, maar verhuist met zijn gezin van Berlijn naar Genève. Niettegenstaande Francy zich voornamelijk met de **CBBB** profileerde, was zijn grote werkgever **Werner Müller**, eerst vijf jaar lang in Berlijn (RIAS) en later 17 jaar in de **WDR** in Keulen van 1968 tot 1985. In Keulen gevestigd vind ik ook **Gigi Campi** en de sessies met de **CBBB** terug. Ik had de gelegenheid in dit orkest te spelen en op te nemen, afwisselend met bassist **Jimmy Woode**."

Meer over Boland op: www.jazzprofessional.com/report/ClarkeBoland.htm

Discografie Francy Boland: www.uni-duisburg.de/AVMZ/frohne/discos/clarke.htm

The Kenny Clarke - Francy Boland Big Band (CBBB)

Alles begon in 1959 door de samenwerking met één van de grootste Amerikanen werkzaam in Europa, drummer **Kenny Clarke**. Clarke, die in Parijs verbleef en werkte, had met Boland gespeeld en opgenomen met **The Golden Eight**. Hij was zeer te spreken van Francy's kwaliteiten als arrangeur. Dat leidde tot contacten met **Gigi Campi**, die eind 1961 een band formeerde en de eerste opnamen van de CBBB realiseerde. Het begin van een ongelooflijk avontuur, dat twaalf jaar duurde en waarbij Boland zich kon ontwikkelen en profileren als de grootste Europese componist en arrangeur in het bigband idioom. Hij kon bovendien rekenen op het kruim van de Europese muzikanten als de trompettisten **Dusjko Gojkovic** en **Ack van Rooijen**, de trombonisten **Ake Person** en **Eric van Lier** en een saxofoonsectie met **Derek Humble** als lead op alt, **Tony Coe** en **Ronnie Scott** op tenor en alle grote in Europa verblijvende en werkende Amerikanen: saxofonist **Johnny Griffin**, de trompettisten **Benny Bailey** en **Art Farmer**, trombonist **Nat Peck**, **Shahib Shibab** op alt en baritonsax en belangrijke gastsolisten als **Stan Getz**, **Eddie "Lockjaw" Davis**, **Phil Woods** en **Zoot Sims**. De Belgische inbreng kwam van bassist **Jean Warland**, **Sadi** (vib en perc) en trompettist **Edmond Harnie**. Een stuwende ritmesectie met afwisselend **Jimmy Woode** en **Jean Warland** op bas en de drummer **Kenny Clarke** met zijn schaduw **Kenny Clare** vormden het niet weg te denken sluitstuk. Maar de band kreeg vooral zijn identiteit door Francy Boland, die alle bewerkingen schreef. Hij was voor de CBBB in Europa even belangrijk als Thad Jones voor het toenmalige **Thad Jones - Mel Lewis Orchestra** in de VS.

De discografie van Boland en de CBBB telt tientallen LP's, waarvan er met mondjesmaat worden heruitgegeven op CD. Voor een uitgebreide discografie zie www.uni-duisburg.de/AVMZ/frohne/discos/clarke.htm

In 1973 hield de CBBB op te bestaan. Boland trok zich terug in zijn huis in Genève, bleef verder werken voor Werner Müller tot 1985 en gaf onderricht in het conservatorium. Later zou hij nog ereburger worden van zijn geboortestad Namen. Hij schreef nog sporadisch muziek o.a. in 1984 voor een project met **Sarah Vaughan**, de LP *One World, One Piece*, gebaseerd op gedichten van een Poolse priester, de latere paus Johannes Paulus II.

Niettegenstaande menigvuldige sollicitaties zou hij nooit meer voor het voetlicht treden, ook niet toen er in 1997 op Jazz Middelheim een hommage aan hem gepland was door het BJO. Zijn vriend en muzikale gezel Jean Warland heeft toen die taak met verve overgenomen. Het was ook Warland die monnikenwerk verrichtte door de originele arrangementen, die in de kelder van Gigi Campi onder water waren geraakt te restaureren en te reconstrueren.

Over **Boland** en zijn muziek

Mike Hennessey (jazzcriticus, pianist en producer): "De drums van **Kenny Clarke** waren verantwoordelijk voor de krachtige hartslag van de **Clarke-Boland Big Band**, maar het was de opmerkelijke klank, de zeer verbeeldingrijke composities en arrangementen van **Francy Boland** die de band zijn specifiek karakter gaven. Francy met zijn wonderbaarlijk talent als pianist, componist en arrangeur, was één van de meest bescheiden en gereserveerde mensen, die ik ooit heb ontmoet."

John Fordham (jazzkenner en schrijver): "Boland had conservatorium gelopen, waardoor hij ver boven de middelmaat van de Europese muzikanten van zijn generatie uitstak. Zoals **Duke Ellington** schreef ook Boland stukken in functie van de solist en net als Ellington baseerde hij zich ook op klassieke orkestrale methodes. Hij schreef bewerkingen, die de jazz bigband een nieuwe dimensie gaven van klankrijkdom, die de klassieke riffs achter de solist van de swingperiode ver overstegen. Boland was gefascineerd door de manier waarop hij de typische benadering van een solist kon kleuren met ongewone akkoorden en hoe hij de verworvenheden van de 20-eeuwse klassieke muziek kon gebruiken in zijn arrangementen zonder de spontaneïteit van de jazztraditie te verliezen."

Stan Getz, die met de **Kenny Clarke - Francy Boland Big Band** de LP 'Change of Scenes' opnam, noemde dit de "greatest advance in big band music since 20 or 30 years."

Trombonist **Nat Peck** verklaarde destijds: "De CBBB is een protest tegen wat ervan de big bands was geworden. Heel wat arrangeurs beschouwden orkesten als een verlengstuk van hun eigen persoonlijkheid en vergaten daarbij dat er individuele muzikanten in de band speelden... De muzikanten waren zo bezig met de technische kant van de uitvoering dat ze als geboeid speelden. Ze waren zo beperkt in hun vrijheid dat alle warmte en "elektriciteit" in de muziek verloren ging... Francy Boland is een bijzonder intelligente man en uitermate bescheiden. Zijn autoriteit sprak uit zijn muziek en uit de houding van de muzikanten tegenover zijn werk."

Trompettist **Benny Bailey**: "Alles wat Boland schrijft, lijkt zo eenvoudig, zo normaal. Maar zijn klankkleuren ontleden is niet zo eenvoudig. Alle geheimen liggen verborgen tussen de lijnen."

"De muziek van Boland is een open venster op de jazz van de voorbije eeuw".

Bassist **Jean Warland**: "Er is al veel gezegd en geschreven over de CBBB, maar in mijn ogen was Francy Boland een arrangeur van een uitzonderlijke klasse, die met zijn manier van muziek schrijven, het niveau van het orkest heeft opgetrokken. Wanneer men de eerste keer een score van Boland ziet, frappeert de zorg en de netheid waarmee de

arrangementen zijn uitgeschreven. Iedere maat is definitief en afgelijnd tot grote vreugde van de kopiisten, die voor hem werkten. Wanneer men de scores vertikaal gaat bekijken, gaat men beter de enorme techniek begrijpen van de arrangeur, met het werk van de secties, de wisselwerking ertussen met de exacte tessituur van de instrumenten, inclusief het raffinement van de tutti's. Prachtig zijn ook de backgrounds voor de verschillende solisten. Daarin vinden we de pianist-begeleider perfect terug. Soms betreur ik geen ander instrument te spelen dan de contrabas. Ik zou graag even trompettist of tenorsaxofonist zijn en begeleid worden door iemand van de klasse van Francy Boland."

"De muziek van Boland is niets anders dan een open venster op de jazz van de voorbije eeuw."

Jazz Hoeilaart 2005: resultaten

Luc De Baets

De 27^e editie van Jazz Hoeilaart liep van 23 tot en met 25 september. Voor het jongeren-concours waren er inzendingen van **55 groepen uit 22 verschillende landen**. Daaruit werden zes finalisten gekozen, waarvan er drie op vrijdag en drie op zaterdag het onder mekaar mochten uitmaken. Uiteindelijk kwam de internationale jury tot volgend verdict.

(foto: © Jos Knaepen)

Le Monde de Kota

Eerste prijs: Le Monde de Kota (Frankrijk), tweede werd het Robi Botos Trio (Canada), nummer drie werd het Danielle Pozzovo trio uit Italië, vier Triosence uit Duitsland, vijf het Lakatos Trio uit Hongarije, zes het Guillermo Celano Trio uit Nederland. De prijs voor de beste solist ging naar pianist Robi Botos uit Canada.

Robi Botos

(foto: © Jos Knaepen)

De winnende groep was een goed op mekaar ingespeelde en creatieve groep met een originele kwartetbezetting (harmonica, trombone, gitaar en contrabas). De leden, van diverse origine leerden mekaar kennen aan het CNSM in Parijs. De groep werd in 2003 opgericht en komt meer en meer in de belangstelling met originele, moderne muziek, die de aandacht van het publiek opeist.

De jury schrijft in zijn commentaar o.a. "De intensiteit van hun muziek en de originele arrangementen brengen de luisteraar helemaal in hun eigen wereld."

De beste solist was de Canadese pianist Robi Botos, die als afstammeling van Hongaarse zigeuners met zijn familie naar Canada (Toronto) immigreerde. Hij is met zijn 27 jaar al te vinden geweest in het gezelschap van Michael Brecker en zelfs Toots Thielemans. Tijdens het voorbije Montreux jazzfestival was hij één van de gasten die het concert dat Oscar Peterson daar gaf ter gelegenheid van zijn 80e verjaardag, mocht inleiden.

De compositie *Senses for Life* van Karel Van Marcke werd volgens de jury het best vertolkt door het Danielle Pozzovo Trio.

JAZZ HOEILAART

op **CD**

Jazz Hoeilaart kan niet alleen bogen op de faam van zijn internationaal jazzconcours, van de prijswinnaars en beste finalisten wordt telkens een verzamelalbum gebrand. In 2004 voor de 26^e keer. Winnaars waren toen Listen!, een hip trio (sax, piano, tuba) uit Noorwegen, dat in 2005 in de aanloop van het concours, met bijval langs een aantal landelijke podia toerde. Op deze cd bijten zij de spits af met twee nummers van de hand van de leider Bendik Giske. Volgen dan het Italiaanse Massima d'Avola Quartet, het internationale Frank Wöste Trio (D/Fr) en het Robin Verheyen Trio. Ondertussen zijn deze groepen flink bezig aan de uitbouw van hun loopbaan. Het Frank Wöste Trio heeft zijn debuutcd uit op het Challenge-label, Robin Verheyen heeft met zijn trio, ondertussen kwartet, opgetreden op diverse podia en ook op de Flemish Jazz Meeting. Voor het WERF-label heeft de groep in oktober zijn debuutcd ingeblikt. Release in het voorjaar 2006.

Als toemaatje vind je hier ook de opname van de winnende compositie in de BJO Int'l Composition Contest, *Does It Matter*, een compositie en bewerking van de Portugees Carlos Azevedo, uitgevoerd door het BJO.

Stilaan zijn deze jaarlijks uitgegeven albums met de ter gelegenheid van 25 jaar Jazz Hoeilaart verschenen dubbelaar, collector's items. Bestellen kan bij Muziekmozaïek (zie hieronder) en uiteraard via www.jazzmozaiek.be.

CD 26th Jazz Hoeilaart Intern'l Contest - Belgium 2004

[LISTEN!] | FRANK WOESTE TRIO | MASSIMO D'AVOLA QUARTET | ROBIN VERHEYEN TRIO | 3RD BRUSSELS JAZZ ORCHESTRA INTERN'L COMPOSITION CONTEST

PRIJS: € 10,00 (+ € 2,00 verzendingskosten)

Bestellingen en informatie:
vzw Muziekmozaïek
Wijngaardstraat 5, B 1755 GOOIK
Tel: +32 (0)2 532 38 90
Fax: +32 (0)2 452 34 94
@: info@muzmoz.be

Herinneringen

Mijn vriend **Mon Devoghelaere** was altijd aanwezig, rustig, zelfverzekerd, genietend van de dingen, vaak de grenzen van het zoete leven **af-tastend**. Hij hield van schoonheid en van vrijheid. Hij was een levensgenieter waar ik in mijn jongensachtige onschuld naar opkeek, omwille van zijn **vrijgevochten geest**.

Zijn vrijheidsideaal vond hij terug in zijn geliefkoosde wereld van de jazz, waar hij alles van wist. Ook mindere goden ging hij achterna, bestudeerde hun muziek om hun diepste zielenroerselen te vatten en ze in zijn pennenvruchten te vertalen. Zijn **geestelijk dynamisme, zijn jongensachtig enthousiasme leken onsterfelijk, maar zijn lichaam lag dwars**. Zijn levensdrift lag in conflict met de lichamelijke beperkingen, eigen aan elke

sterveling. Kanker, die moeilijk te bestrijden tegenstander, fnuikte hem eerst langzaam, trok hem dan met ups en downs dieper in de fysieke aftakeling, tot ook zijn geest de beperkingen van het lichaam moest aanvaarden en tot alle geneugten van het leven samen gekoekt waren in flarden verre herinneringen. Moe gestreden liet hij zijn familie en vrienden op **Sinterklaasdag 6 december 1995** verweesd achter. Hij werd net geen 52. Maar de herin-

neringen aan deze echte vriend en levenskunstenaar blijven nog altijd zeer levendig!

1995 was een rampjaar. Naast Mon en **Etienne Verschueren**, verloor de jazz ook **Freddy Rot-tier** (29 juli 1995). Hij was de drummer van het **Vanha Trio**, van **The Bop Friends** (met Etienne Verschueren en Nic Fissette) en van de **BRT Big Band**.

Luc De Baets

JAZZ ACADEMIE - VOORJAAR 2006

vzw Muziekmozaïek organiseert:

DE JAZZ ACADEMIE: een cursus Jazz, die zich richt tot **alle muzikanten** (van beginners tot gevorderden) die interesse hebben voor jazzmuziek.

Elke serie van 10 lessen bestaat uit een cursus instrument (one by one) en een cursus samenspel.

Peter Vandendriessche

Leon Lhoëst

Leen Van Reyn

Guy Raiff

Info & inschrijvingen

Deelnameprijs: € 220. Elke supplementaire cursus kost € 75.
Overschrijven op rek.nr. 001-3941901-91 met vermelding "JA + instrument".
Inschrijven en betalen vóór 30 januari 2006!

Inschrijvingen:

Stuur formulier naar vzw Muziekmozaïek, Wijngaardstraat 5, 1755 Gooik.
Bel of fax naar T: 02 532 38 90, F: 02 452 34 94,
of mail naar info@muzmoz.be.
Inschrijven kan ook op www.muziekmozaiek.be (rubriek Jazz - Activiteiten)

Wanneer: 10 zondagnamiddagen telkens vanaf 13u
De volgende lessenreeks start in **februari 2006**.

Waar: **GC De Bosuil**
Witherendreef 1 - 3090 Jezus-Eik/Overijse

Duurtijd: **90 min/week**
(30 min. individueel onderricht + 1 uur samenspel)

1st Brussels International Young Jazz Singers Competition

De Engelse **Georgia Mancio** is de **eerste laureate** van de "Brussels International Young Jazz Singers Competition". Dit concours, georganiseerd door the **Music Village** uit Brussel, heeft alle beloften ingelost. Er waren **ruim tachtig kandidaten**, mannen en vooral vrouwen, van minder dan 35 jaar, uit 20 verschillende landen, die zich hadden aangeboden.

De jury onder het voorzitterschap van de Vlaamse, internationaal befaamde zanger, **David Linx**, bijgestaan door de Amerikaanse vocaliste en pedagoge, **Judy Niemack**, de Belgische drummer en jazzkenner **Bruno Castellucci** en twee jazzspecialisten uit de landelijke pers, **André Joassin** (Le Soir) en **Luc De Baets** (Jazzmozaïek), had 15 semi-finalisten geselecteerd. In vier opeenvolgende dagen, van 4 tot 7 oktober hebben de kandidaten in de Music Village hun kaarten op tafel gegooid en had de jury, gezien het hoge niveau, de niet zo gemakkelijke taak er drie uit te kiezen voor de ultieme finale in de naburige AB. Het trio met pianist **Sabin Todorov**, bassist **Sal la Rocca** en drummer **Lionel Beuvers** (ook even **Yves Peeters**) moest alle zeilen bijzetten om al deze dames en heren van de nodige backing te voorzien. Voorwaar geen gemakkelijke taak!

Was de Music Village in de selectieavonden telkens afgeladen vol, dan kon de finale in de AB rekenen op ruim 500 belangstellenden. De drie finalisten **Sophie Brous** (Australië), **Sofie Ribeiro** (Portugal) en **Georgia Mancio** (UK), elk met hun specifieke kwaliteiten, waren bovendien zeer aan mekaar gewaagd. Uiteindelijk haalde Georgia Mancio het nipt van de Portugese Sofie Ribeiro, vóór de jonge Australische belofte Sophie Brous. Alle drie mogen zij als winnaars worden aanzien. De eerste ontving € 2500 in cash, plus een pakket van professioneel audiomateriaal en een contract voor de Music Village. Maar ook de twee andere laureaten werden niet met lege handen huiswaarts gestuurd. In de AB werd de slotceremonie besloten door een optreden van **David Linx**, **Judy Niemack**, **Bruno Castellucci**, **Diederik Wissels**, **Jeanfrancois Prins** en **Sal la Rocca**.

Merkwaardig was dat de Belgische deelname niet zo groot was, wel heel beloftevol met twee jonge vocalisten als **Sophie Tassignon** en **François Vaiana**. Ook de Nederlanders hadden een delegatie met sterke vertegenwoordigers als **Sanna Van Vliet** en **Yvonne Smeets**, die al in Nederland prijzen hadden gehaald, maar de duimen moesten leggen voor ander internationaal talent. Conclusie is dat de Music Village vier dagen lang het actieterrain was van heel wat vocaal talent van over de ganse wereld.

Muziek kent geen grenzen! Een mooie bijkomstigheid van dit gebeuren is dat al deze artiesten vijf dagen lang in mekaars gezelschap hebben vertoefd, heel wat contacten hebben gelegd en ervaringen uitgewisseld met hun collega's uit andere landen en werelddelen en zo mekaar hebben leren waarderen. De tevredenheid was ook bij de zogenaamde verliezers groot en bij

het afscheid werd menig traantje weggepinkt. Paul Huygens en Ysa Vangru van The Music Village mogen terecht fier zijn op deze eerste internationale vocale jazzhappening. Deze competitie kreeg de steun van de Brusselse Gewestregering, die met dit unieke gebeuren de internationale uitstraling van Brussel als hoofdstad van Europa wil benadrukken.

AB

trekt met **Jazzactuel** de jazzgrenzen open

Sinds vorig jaar loopt in de **Ancienne Belgique** de concertreeks **Jazzactuel**. Jazz in het Vlaamse huis van pop en rock? Jazzmozaïek ging op zoek naar de achtergrond van deze ietwat vreemde en nieuwe stap in de programmering van de AB.

Dave Douglas

(foto: © Jos Knaepen)

The Bad Plus

(foto: © Jos Knaepen)

Het idee kwam van artistiek directeur Kurt Overbergh. "Ik ben een enorme jazz-freak", zegt hij. "In mijn vrije tijd draai ik vooral jazz van de jaren dertig tot de jaren zestig, maar op het podium kan je die stijlen nu nog moeilijk brengen."

Er zijn natuurlijk nog clubs en zalen die oude jazz een plaats geven, maar dat dit in de AB moeilijker ligt, lijkt ons inderdaad logisch. Maar er is meer: "Ik vind dat jazz de afgelopen tien jaar veel te academisch geworden is: de muziek is erg steriel geworden. Ik heb daar een gruwelijke afkeer van. Natuurlijk zijn er nog altijd mensen, bijvoorbeeld **Brad Mehldau**, die onwaarschijnlijk warme muziek spelen. Mensen die de jazz in het hart raken. Maar jammer genoeg zijn die niet erg talrijk."

"Jazz is pure dansmuziek, maar jazz kan mensen ook tot intellectuele hoogten drijven. Tegelijkertijd is het ook erg emotionele muziek. Jazz moet mensen kunnen overtuigen." En dat gevoel vindt Overbergh niet terug in veel jazz van de laatste tien jaar. Maar hij vindt ook nog veel dingen die hem boeien in de hedendaagse jazz: "De laatste tijd is er vernieuwde aandacht voor de jazz. Dat gaat van **Jazzanova** over de jazzy triphop van een **Kruder en Dorfmeister** tot het feit dat zelfs

op Pukkelpop een aantal jaren geleden een jazzpodium heeft gestaan. Zelfs Studio Brussel experimenteert met jazzprogramma's. Ik merkte dus dat de tijd rijp was om een steentje bij te dragen."

Dave Douglas wordt erg hoog ingeschat voor onder andere zijn werk bij **Masada**, maar in onze reeks komt hij samen met een DJ. Dat geeft een **clash van verschillende culturen**."

Klinkt mooi, maar hoe doe je dat in een concertzaal die nauwelijks een jazztraditie of jazzreputatie heeft?

"We zetten in Jazzactuel heel bewust een aantal groepen op het podium waaraan de stereotiepe, veel te rabiate jazzliefhebbers zich zullen storen. **Dave Douglas** wordt erg hoog ingeschat voor onder andere zijn werk bij **Masada**, maar in onze reeks komt hij samen met een DJ. Dat geeft een clash van verschillende culturen."

Is de 'klassieke' jazzwereld dan te strak? Is het de bedoeling echt rebels te zijn?

"Nee, rebels is niet het woord: we hebben

in die reeks ook al **Eric Truffaz** of **Medeski, Martin & Wood** verwelkomd. Mensen die niet louter 'The Art of the Trio' beoefenen, die niet louter academisch werken, maar die je nu ook niet meteen rebels kan noemen. Ze zijn wél op zoek naar een kruisingsveld tussen verschillende stijlen. Dat zie je bijvoorbeeld ook bij **The Bad Plus**, die bijna pure rock and roll zijn. Met Jazzactuel proberen we de grenzen open te trekken. Maar tegelijkertijd moeten we ook opletten. We gaan in die fusie van stijlen niet voor de platte benadering die je vaak in dansmuziek ziet opduiken, en die vaak maar weinig meer met jazz te maken heeft."

Kurt Overbergh is volledig overtuigd van deze reeks, en is ook vrij ambitieus. "Jazzactuel is vorig jaar gestart, en het is de bedoeling om de reeks zeker nog een tweetal jaren te laten doorlopen. We bewandelen niet de gemakkelijkste weg, wacht maar af wat er volgend jaar nog staat te wachten... De titel van de reeks, Jazzactuel, is een sterk woord, een vlag die de lading volledig dekt. De Ancienne Belgique is echt een poptempel. Dat we nu zo sterk naar buiten komen met die titel, trekt de aandacht. Er beweegt iets in de muziek en in de maatschappij, en ik zie 'Jazzactuel' dan ook als een belangrijk statement."

Het volgende **Dinant Jazz Nights Festival** (29, 30 september en 1 oktober 2006) zal in het teken staan van de artiesten van het ECM-label. Manfred Eicher, stichter van het label is mede verantwoordelijk voor de programmering, dus een alerte liefhebber weet welke richting het uit zal gaan.

De **Lokerse Jazzklub** pakt in december uit met het Billy Hart Trio met de Duitse bassist Martin Zenker en tenorsaxofonist Johannes Enders (10/12/2005). Verder gepland zijn The Bones (21/1/2006), Pascal Schumacher Quartet (11/2/2006) en Tricycle (25/2/2006).

Zie www.lokersejazzklub.be

Het **Kunsttijdschrift Vlaanderen**, jaargang 54, september 2005, is een special over de Jazz in België in een samenstelling van Patrick Auwelaert. Het tijdschrift brengt in dit nummer een overzicht van de huidige Belgische Jazz van de hand van Jempi Samyn en legt de link met andere kunstvormen in een aantal bijdragen van Fred Brouwers, Patrick Auwelaert, Willem M. Roggeman en Marc Van den Hoof. Abonnementen of losse nummers te bestellen bij pol.lagrain@scarlet.be (tel. 051/657508).

De vernieuwde nu meertalige website van **Jazz in Belgium** kreeg ook een ietwat gewijzigde naam: www.jazzinbelgium.com (voorheen www.jazzinbelgium.org).

Het is zowat vijf jaar geleden dat Filip Gossele bij Tina Van Bockstal, directrice van **CC de Meent** in Alsemberg-Beersel gehoor vond om jazzconcerten te organiseren. De Jazzlab Series werden binnen gehaald en af en toe werden er ook concerten georganiseerd met meer gereputeerde muzikanten als Jean-Michel Pilc Trio, Erik Truffaz met Diederik Wissels en David Linx en het kwartet van Flavio Boltro en Eric Legnini. Määk's Spirit, Octurn en Rêve d'éléphant vonden daar een repetitieruimte en Määk's Spirit nam daar zijn tweede cd op (live). In februari 2005 zette het Philip Catherine Quartet de feestelijkheden in, die op 16 december besloten worden door Toots Thielemans.

De orkaan Katrina zorgde niet alleen voor verlies aan mensenlevens, maar zorgde ook voor immense materiële schade, inclusief het culturele erfgoed van **New Orleans**. Het Jazzcentrum Vlaanderen in Dendermonde heeft samen met een aantal partners een hulpcentrum opgezet, waar de New Orleans trompettist Wendell Brunious het peterschap van heeft aanvaard. In een

eerste fase zal gefocust worden op het lenigen van de nood via de financiële ondersteuning van het concrete project "NOMA" ("New Orleans Music Aid") dat zich buigt over het lot van noodlijdende muzikanten. Zo is de transparantie van de financiële middelen gewaarborgd. Giften kunnen op rekening 035-5125132-81 van Jazzcentrum Vlaanderen en met vermelding NOMA. Info via e-mail jazzcentrumvlaanderen@telenet.be of bij Mon Heuvinck (0478/92.82.70).

De **Laren Jazz Award** wordt sinds 2003 jaarlijks toegekend aan een jonge talentvolle Nederlandse jazzmusicus m/v. De Laren Jazz Award is dit jaar toegekend aan pianist Bert van den Brink door een deskundige en onafhankelijke jury bestaande uit Dick Bakker, Han Reiziger en Cees Schrama.

Om alle verwarring te vermijden: **Rataplan en De Roma** zijn 2 aparte vzw's en 2 aparte zalen, met elk hun eigen programmatie en adres. Rataplan is in de Wijnegemstraat 27, 2140 Borgerhout. Info en reservaties: 03/235.04.90 - tickets@rataplanvzw.be - www.rataplanvzw.be en De Roma is op de Turnhoutsebaan 286, 2140 Borgerhout. Info en reservaties: 03/235.04.90 - tickets@deroma.be - www.deroma.be

Op 28 oktober werd in de Jardin Botanique in Brussel de Belgische **Django d'Or** uitgereikt. In de categorie gevestigde muzikanten werd **Eric Legnini** bekroond, bij het nieuwe talent werd vibrafonist **Pascal Schumacher** gelauwerd. Een speciale prijs van de jury werd uitgereikt aan onze medewerker **Sim Simons** voor een lange loopbaan als commentator en samensteller van ontelbare radio-uitzendingen (VRT-radio 3) en als schrijver van vele artikels voor diverse tijdschriften en gespecialiseerde werken. Een mooi gezelschap en aan alle drie welgemeende felicitaties van de redactie van Jazzmozaïek. Michel Herr leidde met een gelegenheidsband het muzikale gedeelte in goede banen met de hulp van o.a. Bert Joris. En de laureaten mochten rekenen op het warme applaus van baron Toots Thielemans, die aanwezig was op de uitreiking.

(foto: © Jos Knaepen)

Sim Simons

Isolde Lasoen

Yannick Peeters

Pianist **Jack van Poll** heeft een nieuw trio gevormd. Na lange jaren met Hein van de Geyn en Hans van Oosterhout of Dré Pallemaerts te hebben gespeeld, heeft de Antwerpenaar een merkwaardig trio samengesteld met twee beloftevolle vrouwelijke muzikanten, Yannick Peeters op bas en Isolde Lasoen op drums. Of dat geen swingend trio wordt!

Info : +32 3 234 96 02,
mailto: jackvanpoll@tiscali.be

Pianist/componist en bandleider **Ivan Paduart** heeft zijn website vernieuwd:
www.ivanpaduart.com

De Franstalige tegenhangervan de Jazzlab Series zijn de jazz tours van **Les Lundis d'Hortense**. Zij brengen een achttal jazzgroepen op podia in Brussel en Wallonië en het Noorden van Frankrijk. Programma 2006: januari: Guy Cabay Quartet, februari: Stéphane Mercier & B. Connection, maart: Travelling Joni Mitchell, april: Take The Duck, mei: MP4. Verder zijn er nog de dubbelconcerten in de Witloof Bar van de Jardin Botanique en de "Midis Jazz", solo of duo concerten in Musée Charlier of het MIM. Alle info op de nieuwe website www.jazzinbelgium.com

In **Ronciglione** (50 km van Rome) in Italië gaat van 05/07 tot 11/07/2006 voor de vijfde maal het internationaal festival door. Een belangrijke activiteit zijn daar de workshops met o.a. Kenny Barron (p), Buster Williams (bas), Jesse Davis (as), Jimmy Cobb (drs), Flavio Boltrio (tp) en Benny Golson (ensemble).
Zie www.ronciglionejazz.it

Op 30 september werd het **Jazzstation** in Brussel geopend. Het is een initiatief van Jean Demannez. In 2003 geeft de NMBS het voormalige stationgebouw in erfpacht aan de gemeente van Sint-Joost-ten-Node voor 60 jaar, met de bedoeling er een cultureel centrum in onder te brengen. Dankzij de steun van de Europese Commissie (Objectief II in het kader van de ontwikkeling van de regio's) en het Brussels Hoofdstedelijk gewest, wordt het gebouw gerestaureerd en op 30 september wordt het geopend als een gebouw bestemd voor de jazz in al zijn vormen, van gisteren en vandaag. Termen als research, forum, initiatie en promotie zullen inhoud krijgen in de komende weken en maanden.

Voor de **Klara Muziekprijs 2005** selecteerden de medewerkers van Klara veertig cd's, verschenen in de periode juli 2004 tot mei 2005 en opgedeeld in drie categorieën: klassiek, jazz en wereldmuziek. De geselecteerde jazzcd's waren: Charlie Parker, 'Retrospective 1940 - 1953'; Maria Scheider, 'Concert in the Garden'; Jef Neve trio, 'It's Gone'; Don Byron, 'Ivey Divey', en Joe Lovano, 'Joyous Encounter'. Op 19 november werden in elke categorie de winnaars bekend gemaakt. Bij de jazzcategorie werd Jef Neve Trio 'It's Gone' verkozen tot beste jazzcd. Zie ook www.klara.be.

Het **BJO** is op 7 november in de gloednieuwe studio van het Conservatorium in Gent op de Bijloke-site gestart met de opnamen van werk van hun leider, Frank Vaganée.

In november toerde **Toots Thielemans** (83!) doorheen de States. Samen met Kenny Werner trad hij 4 dagen (2 shows van 90' per dag) op in St-Louis, Missouri. Op het Jazzfestival van San Francisco vormden ze het vertrouwd kwartet met Oscar Castro-Neves en Aito Moreira.

Vandaar trokken ze naar Los Angeles waar ze 3 dagen in de jazzclub van Herb Alpert speelden (6 shows) en verder naar Seattle (5 dagen). De tournee eindigde met 12 shows in de Blue Note, NY. Een cd- en DVD-opname (clinic in NY) had ook plaats, om naar uit te kijken!

Pianist en bandleider **Horace Silver** heeft op zijn nieuwe website live-opnamen gezet die hij in de jaren zestig van zijn groep maakte. De opnamen zijn eerder onder de titel 'The Natives Are Restless Tonight' op plaat verschenen, maar zijn vrijwel onbekend omdat deze plaat indertijd alleen bij cluboptredens is verkocht. Horace Silver is van plan om nog meer onbekend materiaal via zijn website toegankelijk te maken. Het adres van de website is www.horacesilver.com. - (bron www.jazzflits.nl)

Saxofonist **Sonny Rollins** vierde op 9 september zijn 75ste verjaardag met de presentatie van zijn nieuwe cd en de opening van zijn nieuwe website www.sonnyrollins.com. De site van de saxofonist biedt geluidsfragmenten van de nieuwe cd en videofragmenten van de film

David Linx overladen met prijzen

Frankrijk houdt van **David Linx** en **Diederik Wissels**, zoveel is duidelijk. Eerder dit jaar werd David Linx al tot 'Chevalier des Arts et des Lettres' benoemd. Nu hebben David en Diederik voor hun recentste CD 'One Heart, Three Voices' (E-Motive/AMG) - vier sterren in vorige Jazzmozaïek - de prijs voor beste jazzplaat van het jaar van de **Académie Charles Cros** ontvangen.

Tevens ontvingen ze van **ADAMI** (de Franse maatschappij voor nevenrechten) de speciale prijs voor hun hele oeuvre. Bovendien kreeg David Linx heel recent ook nog de prijs van **beste Europese jazzmuzikant** van 2005 van de 'Académie du Jazz'. Net als Jacques Brel haalt ook David Linx eerst roem bij onze zuiderburen. Chauvinisme is ons duidelijk vreemd.

Op 27 januari 2006 stellen ze de bekroonde CD voor in Flagey.

Foto van **Wynton Marsalis**
van de hand van **Jos Knaepen**

uitverkoren voor speciale editie van

The Smithsonian Magazine.

In september viel bij onze eminente huisfotograaf Jos Knaepen volgende vraag in de mailbox:

« Dear Jos, This is Brendan McCabe, photography editor at Smithsonian magazine in Washington, DC. We are putting together a special 35th Anniversary package for our November 2005 issue. It will be comprised of 35 profiles of famous/significant people. We would like to use one of your images of Wynton Marsalis. The rights we ask for are a one-time, nonexclusive, U.S.-only, English language editorial print use in Smithsonian magazine (no online use), which has a circulation of 2,000,000. The image is running at one full page. »

Van een erkenning gesproken. Een paginagrote foto, gemaakt door een bescheiden Vlaming, uitverkoren voor een speciale editie (oplage 2.000.000!) van The Smithsonian Magazine, Amerika's nationale kunsthistorische organisatie. Alsof er in de V.S. geen foto's zijn van Wynton Marsalis!

'Saxophone Colossus'. Ook betonen collega-musici Rollins muzikaal eer, om te beginnen Jimmy Heath en Clifton Anderson. Verder zijn via de website artikelen te koop die ook tijdens de tournees van Rollins te koop zijn, zoals petjes, posters en T-shirts. (bron www.jazzflits.nl)

Andrew Hill - Pianist Andrew Hill is terug bij Blue Note. Zijn nieuwe album verschijnt in februari 2006. Charles Tolliver, Greg Tardy, John Hebert en Eric McPherson verlenen er medewerking aan. Hill stond al eerder onder contract bij Blue Note. Van 1963 tot 1970 maakte hij er onder meer de albums 'Black Fire', 'Judgement!' en 'Point of Departure'. Hill keerde in 1989 kortstondig terug voor twee albums. In 2003 bracht Blue Note nog het album 'Passing Ships' uit, dat in 1969 werd opgenomen en tot dan toe op de plank had gelegen. - (bron www.jazzflits.nl)

De Bosnische pianist **Bojan Z(ulfikarpasic)**, heeft de **European Jazz Prize** ontvangen. Voor de prijs waren ook drummer Han Bennink en bassist Arild Andersen genomineerd.

Onze collega's van het Nederlandse **Jazzflits** brengen twintig keer per jaar een digitale nieuwsbrief uit, gericht op het Nederlandstalig gebied, dus ook Vlaanderen. Jazzflits brengt u het allerlaatste nieuws over

jazzfestivals, bijzondere podiumprojecten, nieuwe platen, jazzprijzen etc. - een gids voor jazzprogramma's op de radio - rubrieken van onder anderen Jaap Lüdeke, Lex Lammen, Jan J. Mulder, Jan Wouter Alt en Ton Luiting - cd-recensies en de populairste jazzalbums van het moment. Jazzflits wordt aangeboden in een vlot leesbaar pdf-formaat. Zie www.jazzflits.nl, waar u zich ook kan abonneren op de gratis nieuwsbrief.

Hommage aan Etienne Verschueren.

Op 5 november had een hommage plaats aan saxofonist, pianist, accordeonist, componist, arrangeur en orkestleider Etienne Verschueren in Ronse, de stad waar hij zijn hele leven woonde. Tien jaar na zijn overlijden werd de Ronsenaar in een druk bijgewoonde academische zitting op het stadhuis gehuldigd. Later op de avond werd in een afgeladen COC-zaal een bij momenten ontroerende muzikale hulde gebracht door opeenvolgend accordeonist Lucien De Bisschop, de voor de gelegenheid opnieuw samengestelde Bop Friends, met Roger Van Haverbeke, Tony Bauwens (beiden in het oorspronkelijke kwintet), Luc Vanden Bosch op drums en twee Ronsenaren van de volgende generatie, Serge Plume op trompet en Dieter Limbourg op altsax. Afsluiter was The West Music Club die o.l.v. Richard Rouselet werk van Etienne Verschueren speelde,

afgewisseld met enkele gastbijdragen. Een ontroerend moment kwam er toen Anne Verschueren, één van Etienne's dochters, vocaal met de WMC haar steentje kwam bijdragen in deze waardige hommage aan haar vader.

Flagey zal begin januari starten met een nieuw parcours **JAZZ STORIES**: een parcours met 5 etappes gewijd aan de geschiedenis van de jazz. De sprekers zijn Marc Danval voor het Frans en Marc Van Den Hoof voor het Nederlands. Dit parcours werpt een licht op de belangrijkste periodes uit dit genre waar Belgen zo gek op zijn!

De **Pierre Bayle-prijzen** voor kunstkratiek 2005 zijn toegekend aan Marianne van Kerkhoven (toneel), **Bert Vuijsje** (muziek) en Max Bruinsma (vormgeving). De redactie van Jazzmozaïek is trots dat één van zijn medewerkers gelauwerd werd. Motivatie van de jury: "Bert Vuijsje wordt door de jury gekarakteriseerd als verteller pur sang. Op een persoonlijke en aanstekelijke manier schrijft hij over jazz. Hij heeft een volkomen origineel en karakteristiek oeuvre geschapen, waarbij opvallend is dat veel daarvan een participierend kenmerk heeft. Het lukt Vuijsje om te gaan staan binnen de geschiedenis van jazz die hij beschrijft."

Leverkusener Jazztage – meer dan jazz!

3-12 november 2005

Net zoals bij andere grote buitenlandse festivals werden avonden jazz aangevuld met wereldmuziek, flamenco, Noord-Afrikaanse klanken en funk.

Het - bijna - huisorkest, de **WDR Big Band** speelde op de openingsavond met het **Joe Zawinul Project** onder de noemer "Legends in Concert".

Jarenlang wenste Joe de muziek van zijn succesvolle groep uit de jaren 70, **Weather Report**, niet meer te vertolken. Dat klonk anders in Leverkusen. Joe's maatje van toen, **Alex Acuna**, percussie, was er ook bij, verder maakten **Victor Bailey** (el. bas), en **Nathaniel Townsley** (d) het kwartet compleet. Voor de sax was er voldoende keuze uit de rietblazers van de WDR Big Band. Die zorgden voor een dik tapijt waarover het kwartet een aantal bekende Weather Report stukken uitrolde. Smaakvol.

Voor de jaarlijkse "Women's Night" had Festival Manager Eckhard Meszelinsky, weer mooi volk op de Bühne gebracht. Uit Polen haalde hij **Anna-Maria Jopek**, die door **Pat Metheny** werd omschreven als "éénzigtig, anders, onverwisselbaar". Met een mooie stem die zowel

in het Pools, als in het Engels de aanwezigen in vervoering bracht. De Noorse **Rebekka Bakken**, al eerder te bewonderen in de Antwerpse Roma, liet zich van haar mooiste kant zien en horen, en het swingde de pan uit.

Afsluiter van de avond was **Marianne Faithfull**, zeker geen jazz maar geruggensteund door een voortreffelijk kwartet klonken de songs vertrouwd in de oren.

De laatste avond van het festival werd feestelijk ingezet door de Britse groep **Soft Machine**. Eind jaren 60 werd de groep in Londen opgericht door drummer-zanger **Robert Wyatt**. Uit een mengeling van freejazz, rock en elementen van elektronische muziek ontstond toen de jazzrock. In Leverkusen deden de heren hun stijl alle eer aan.

Hoofdmoot van de avond was de in Nova Scotia, Canada geboren **Holly Cole**. Een jazzvocaliste pur sang. Met een uitzonderlijk gecontroleerde prachtige stem blies ze een aantal oude standards nieuw leven in. Haar eigen songs bracht ze op een zeer overtuigende wijze. Bij de verschijning van haar allereerste CD in 1991 'Blame it on My Youth' (Manhattan) werd ze een revelatie genoemd. En dat ze dat nog

Jos L.Knaepen

steeds is werd in Leverkusen nogmaals duidelijk bewezen. Vreemd dat ze nog steeds niet de status heeft bereikt van collega's als Diana Krall of Norah Jones.

De Leverkusener Jazztage, 10 dagen lang een heerlijk muziekfeest, niet alleen voor jazzfans.

Holly Cole

Swing Streets of New York

(correspondent Jazzmozaïek in New York)

Hearing trombonist **Delfeayo Marsalis** lead a quintet last month at **Dizzy's** (inside the Jazz at Lincoln Center complex) was a revelation. Before that evening, I'd known him only as one of the younger Marsalis brothers, as producer for CDs headed up by Wynton and Branford, and as a writer of overheated liner notes.

At **Dizzy's**, though, I was mightily impressed with Delfeayo's command of his instrument, the way he paced his sets and the cordiality with which he emceed the proceedings. And what an outstanding band: **Donald Harrison** on alto, **Delbert Felix** on bass plus the always-superlative **Mulgrew Miller** playing piano. It was difficult, however, to look away from drummer **Ralph Peterson**, who's spiced every number to perfection. Although he's just turned 40, Delfeayo has apparently released only two albums under his own name, and I've yet to hear either one of them. He's deserving of a higher profile.

Truthfully, I like to be surprised. Yes, it's always nice to stroll into some club presenting one of my favorite ensembles and have at least a general idea of what I'll be hearing. But to hear new material played by fresh combinations of musicians is always a delight. That's also the case with CDs. Here are a few discs that have caught my ear over the past three months.

Saxist **Peter Apfelbaum's** 'It Is Written' (on the Act label) features a dozen players in his Hieroglyphics ensemble — among them, two guitarists, a violin player and several Afro-Latin percussionists — and its sound is dominated more by rhythms than by melodies. Altogether, it's a glorious pulsating aural canvas, one likely to please Northern European listeners fond of aggregations using this approach and temperament. I'm just as enthusiastic about reedman **Marty Ehrlich's** 'News on the Rail' (Palmetto), another album splashed with

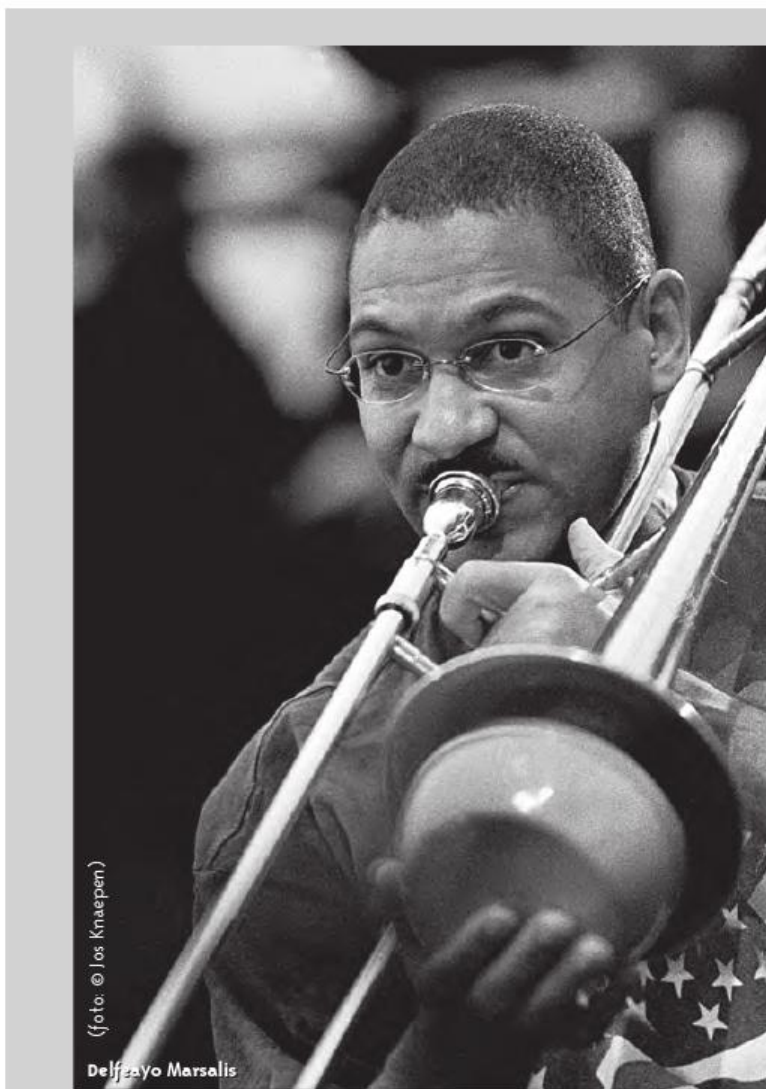
great horn voicings and stellar solo work. If you've enjoyed Marty's recent Enja recordings, this one will tickle you as well.

If you arrived in New York and asked me for suggestions about younger musicians to catch, I'd definitely urge you to hear alto saxophonist **Julius Tolentino**. Lately, he's been hosting the regular Tuesday evening jam sessions at **Cleopatra's Needle** (2485 Broadway near W. 92nd) and appearing with various configurations under his own name at **Smoke, Dizzy's and Cecil's** (a New Jersey club run by drummer Cecil Brooks III). 'Just the Beginning' (Sharp Nine) is a showcase for both his playing

and writing skills, which are considerable. Check www.juliusolentino.com for particulars on this up-and-comer. I bet you'd also enjoy pianist **Leslie Pintchik's** work. I heard her most recently at **Kavehaz**, a pleasant spot on W. 26th St. Her recent 'So Glad To Be Here' (Ambient) has given me lots of pleasure, too. It's available through www.lesliepintchik.com. I'd also insist that you head up to Harlem with me to enjoy a set at **Perk's** (a supper club on gentrifying Manhattan Ave.) at which Hammond B3 organ master **Selena Clark** is presiding. Earth-shaking!

And here are three more intriguing new discs that are worth the trouble you'll have acquiring them: **Bob Dorough's** 'The Houston Branch' (Dees-Bees), on which the singer-pianist is joined by a couple of woodwind players who happen to be family members; soprano saxophonist — arranger **Bill Kirchner's** 'Everything I Love' (Evening Star), featuring remarkable work by accordionist **Eddie Monteiro** plus vocal contributions from **Jackie Cain**; and 'Live in New York' (Cellar Live) by a hard-swinging quintet co-led by trumpeter **Ryan Kisor** and alto sax guy **Ian Hendrickson-Smith**. Google these guys and then order direct.

My three early-September days at the Flemish Jazz Meeting opened my ears to lots of new music played in the friendliest of environments. Since that visit I've been enthusing to local friends about all the wonderful musicians I heard — and praying nightly that **Flat Earth Society** will soon make its way to these shores! 🎷

(foto. © los Knaepen)

Delfeayo Marsalis

Jazz en Lichte Muziek

aan de Vlaamse Conservatoria

Moest je vroeger naar de U.S.A, en later naar Nederland gaan als je formeel jazzonderwijs wilde genieten, sinds een vijftiental jaren is deze noodzaak weggevallen met de oprichting van jazzafdelingen aan de Vlaamse conservatoria. In dit artikel worden verschillende aspecten van deze afdelingen belicht.

De muziekleiding in het hoger kunst- onderwijs (HKO) is een twee-cycli- opleiding die aangeboden wordt door vier hogescholen: Erasmushogeschool Brussel, Hogeschool Antwerpen, Hogeschool Gent en Hogeschool voor Wetenschap & Kunst (WENK). Sinds enkele jaren is ieder Vlaams conservatorium een departement van een hogeschool, functioneert niet meer autonoom, maar behoudt nog altijd zijn eigen naam: Koninklijk Conservatorium Brussel (KCB), Koninklijk Vlaams Conservatorium Antwerpen (KVCA), Koninklijk Conservatorium Gent (KCG) en het Lemmensinstituut (LI) te Leuven.

De twee-cycli-opleiding bestond tot voor kort uit een kandidaatsdiploma (2 jaren), en een meestergraad (3 aansluitende jaren). Vanaf 2004-2005 bestaan in alle (Vlaamse) universiteiten en hogescholen de zgn. bachelor- en masterdiploma's (de BaMa-structuur) die in de plaats komen van de huidige graduaat, licentiaten, meesters e.a.

Na ten minste drie jaar kan de bachelorgraad behaald worden, die gericht is ofwel op de uitoefening van een beroep ofwel op de doorstroming naar een vervolgoopleiding. Na één of twee jaar kan daarna de mastergraad behaald worden, die een verbreding of verdieping van de bachelor inhoudt met het oog op een beroepsactiviteit of op wetenschappelijke of artistieke activiteiten.

Het denken in studie jaren zal op termijn vervangen worden door een systeem van studiepunten/credits. Dit studiepuntenstelsel zal leiden tot zeer flexibele studiemogelijkheden; voltijds of halftijds studeren, meer doorstromings- en uitwisselingsmogelijkheden op nationaal en internationaal vlak, afstandsonderwijs enz.

Deze hervorming van de onderwijsstructuur (twee graden en gelijkwaardige diploma's) is opgetekend in de zogenaamde Bolognaverklaring van 1999 door de ministers van Onderwijs uit 30 Europese landen, die tegen 2010 een feit moet zijn.

De jazzafdelingen heten officieel *Jazz en Lichte Muziek* (JLM). Het aantal studenten per afdeling schommelt tussen dertig en zeventig, wat tussen de 8 en 15% uitmaakt van het totale studentenaantal per conservatorium. Een niet onaanzienlijk deel hiervan is buitenlands. Ook uit het Franstalige landsgedeelte zijn veel studenten afkomstig, voornamelijk in Brussel, ondanks de aanwezigheid van een jazzafdeling aan het Conservatoire de Bruxelles.

Om toegelaten te worden dienen aspirant-studenten een toelatingsproef te doen. Die kan erg verschillen per conservatorium. Zo heeft Brussel dit jaar de theoretische proef afgeschaft, en moet bijvoorbeeld in Antwerpen een vragenlijst worden ingevuld over algemene kennis. Zelfs al voldoet een student aan de toelatingseisen, dan nog is het niet zeker of hij/zij zal worden toegelaten daar het aantal plaatsen beperkt is. De afdelingen werken met precies afgemeten budgetten die meestal voor jaren vastliggen. Daarom doen de meeste studenten dan ook ingangsexamen aan meerdere conservatoria in de hoop ergens te worden aangenomen.

Het studieaanbod is in hoofdlijnen gelijk aan de vier jazzafdelingen. Hoofdvakken zijn het hoofdinstrument/zang en samenspel. Daarnaast zijn er de verplichte bijvakken zoals harmonie, analyse, gehoortraining, arrangement, piano nevenvak en geschiedenis van de jazz.

In Brussel is er sinds enkele jaren ook een richting compositie & arrangement binnen de jazzafdeling, en hoewel geen aparte richting is er ook een zeer dynamische latinklas. In Gent bestaat er dan weer een productieafdeling. Behalve in Brussel heeft iedere jazzafdeling zijn eigen bigband, al dan niet projectmatig.

Er zijn ongeveer 14 lessen per week. Hoe verder gevorderd in de studie, hoe meer hiervan kunnen worden ingevuld door optievakken.

Opsomming van de docenten en vakken aan de 4 JLM-afdelingen

(De meeste docenten geven naast hun eigen vak eveneens SamenSpel)

Conservatorium Antwerpen

Inge Van THIELEN	(coörd.)
Benoît VANDERSTRAETEN	(e. bs)
Gulli GUDMUNDSSON	(bs)
Piet VERBIST	(bs)
Jan DE HAAS	(drs/ritm./mel. training)
Martijn VINK	(drs)
Hendrik BRAECKMAN	(gtr)
Martijn VAN ITERSSEN	(gtr)
Christoph ERBSTOESSER	(pno)
Erik VERMEULEN	(pno)
Ben SLUIJS	(sax)
Kurt VAN HERCK	(sax/flt)
Nico SCHEPERS	(tp)
Kristina FUCHS	(voc)
Barbara WIERNIK	(voc)
Chris JORIS	(perc)
Frederik DESMEYTER	(ear tr./pno 2 ^e)
Jozef DUMOULIN	(pno 2 ^e)
Erwin VANN	(comp.)
Leon LHOEST	(harm./analyse/pno 2 ^e)
Chris MENTENS	(hist.)
François DECAMPS	(arr.)

Conservatorium Brussel

Piet NIJSTEN	(coörd./harm/arr.)
Diederik WISSELS	(pno)
Nathalie LORIERIS	(pno)
Pieter BAST	(drs)
Stéphane GALLAND	(drs)
Frank MICHIELS	(perc)
Bart DE NOLF	(bs)
Fabien DEGRYSE	(gtr)
Peter HERTMANS	(gtr)
John RUOCCO	(sax)
Jeroen VAN HERZEELE	(sax)
Gino LATTUCA	(tp)
David LINX	(voc)
Bart QUARTIER	(vibes)
Kris DEFOORT	(arr./comp.)
Dirk SCHREURS	(pno 2 ^e)
Ron VAN ROSSUM	(hist.)
Peter VAN MARLE	(latin/pno 2 ^e)

Conservatorium Gent

Maarten WEYLER	(coörd. vl)
Sofie VERBRUGGEN	(voc)
Dieter LIMBOURG	(sax)
Nico SCHEPERS	(tp)
Marc GODFROID	(tbn)
Erik VERMEULEN	(pno)
Hans VAN OOST	(ens.)
Peter VERBRAKE	(gtr)
Stefaan LIEVESTRO	(bs)
Arnoud GERRITSE	(dr)
Mimi VERDERAME	(drs)
Johan VANDENDRIESSCHE	(harm./hist)
Leon LHOEST	(arr./harm./analyse)
Carlos BALCAEN	(AMV)
Eric DE VOS	(poppiano)
Wilfried VAN BEVEREN	(cl. Harm.)
Rony VERBIEST	(acc.)

Lemmensinstituut

Peter HERTMANS	(coörd./gtr)
Lode MERTENS	(brass)
Frank VAGANEE	(sax, big band)
Ron VAN ROSSUM	(pno)
Dré PALLEMAERTS	(drs)
Nathasha ROTH	(voc)
Jos MARTEL	(bs)
Bart VAN CAENEGEM	(ear tr./pno 2 ^e)
Pierre VAN DORMAEL	(analyse)
Marc VAN DEN HOOF	(hist.)

Met
naar

jazzmozaïek

New York

Dinsdag 11 oktober. De Boeing van Continental Airlines brengt ons vanuit Zaventem in iets meer dan acht uur naar Newark, tweede luchthaven van New York. De strenge controles van de immigratiedienst en de douane gaan al bij al vrij vlot. Dan met de shuttle naar **hartje Manhattan** en check-in in het Crown Plaza hotel op Broadway, vlakbij Times Square en The Iridium Jazzclub.

Na een welkomstdrank met het ganse gezelschap en onze gids Paul W. Blair in de bar van het hotel, lopen we 's avonds iets verder uptown tot aan Columbus Circle naar **Dizzy's Club Coca Cola**, ingekaderd in een zalencomplex van **Jazz at Lincoln Center**. Daar speelt **The Manhattan Trinity**, pianist **Cyrus Chestnut**, bassist **George Mraz** en drummer **Lewis Nash**. Chestnut speelt voor zijn doen vrij sober, Nash verfijnd en efficiënt zoals altijd, maar het is vooral genieten van het sublieme basspel van George Mraz.

Woensdag gutst de regen met bakken uit de hemel. De geplande walking tour in The Village wordt drastisch ingekort en in de namiddag reizen we met de metro naar Queens, waar we na een korte wandeling aankomen bij het huis (nu museum), waar **Louis Armstrong** met zijn laatste vrouw Lucille verbleef van 1943 tot aan zijn dood in 1971. Daar is alles bewaard gebleven, zoals het er op de dag van Louis overlijden bij lag. Merkwaardig is dat je hier in de courante leefomgeving van Satchmo veel dichter komt bij de mens, dan je ooit uit boeken en historische geschriften kan opmaken. Alleen al de zeer persoonlijke inrichting van de kamers in het huis van Louis en Lucille spreekt boekdelen. Zijn bureel, rondom in de lambrisering, is een kleine studio met een voor die tijd goede klankinstallatie, ingebouwd in ruime bibliotheekkasten, propvol met audiotapes, brieven en foto's. Zijn kleine studio bestaat uit twee Tandberg-recorders, twee Dual-platendraaiers en een complete Marantz stereo-installatie. In de ruime tuin een mooie gemetste bar en een barbecue voor de ontvangst van vrienden.

We lopen terug en nemen de kabelbaan die ons hoog boven de Williamsbridge terug in Manhattan brengt. Wat een uitzicht! Op de hotelkamer wordt een grootscheepse droogoperatie gestart met behulp van de aircó en de ... haardroger.

Donderdag blijft de regen spelbreker. Dan maar museumbezoek in The Village (het Tennant Museum) en een hap in de beroemdste Katz Deli van de stad. 's Namiddags zoekt iedereen op eigen houtje zijn weg in de musea, van Guggenheim tot Museum of Modern Art (MOMA), het pianomuseum van Steinway of de shops op 7th Street. Guido en Annie trekken met Paul Blair naar de Mandoline Shop op Staten Island, waar Guido een pracht van een Eastman gitaar koopt. In de vooravond geeft hij glunderend een privé-concertje voor het ganse gezelschap op zijn hotelkamer. 's Avonds duiken we met het gezelschap in twee Yellow Cabs richting **The Jazz Standard** in lower Manhattan, tussen Park en Av. South. Daar speelt drummer **Billy Hart** met **Mark Turner** (ts, ss), pianist **Ethan Iverson** (bekend van **The**

Bad Plus) en bassist **Ben Street**, een uitstekend kwartet dat een dag later de studio intrekt. De Jazz Standard is momenteel een van de betere clubs in Manhattan.

Vrijdag in de voormiddag ontsnappen we met zijn allen aan de regen met een "noname" big band rehearsal in de **Musician's Union** op 40th Street, op loopafstand van het hotel. **Cecil Bridgewater** leidt er een gezelschap doorheen een aantal nieuwe composities en bewerkingen, overwegend van zijn hand. Het orkest fungeert als klankbord voor de arrangeur. 's Namiddags opnieuw shopping en andere geneugten waarbij iedereen zelf zijn menu samenstelt, met bijv. bezoek aan Rockefeller Center, Central Station, de beroemde boekenzaak Barnes & Noble, Tower Records en andere

Jazz at Lincoln Center

(foto: © Jos Knaepem)

bezienswaardigheden in het centrum van de stad.

Op aanraden van Paul Blair trekken we 's avonds met zijn allen naar **Smoke**, een kleine club op Broadway in Upper Manhattan, waar we heel dicht bij elkaar, genieten van een bijzonder goed uitgebalanceerd trio met Hammondspeler **Dr. Lonnie Smith**, Guido's favoriete gitarist **Peter Bernstein** en een fijnzinnige jonge vrouwelijke drummer, **Allison Miller**. Toevallig zijn hier net als in de Jazz Standard de Belgische bieren rijkelijk op de kaart voorzien.

Zaterdag schijnt eindelijk de zon en vertrekken we voor een heerlijk uitgebreide wandeling doorheen Harlem in uptown Manhattan. Het historisch rijke Harlem is stilaan aan het uitgroeien van een grauwe wijk vol immigranten tot een nette buurt, waar steeds meer blanken in harmonie leven met de gekleurde medemens. De historische wijken (landmarks) zijn beschermd en worden gerestaureerd. De grote opslagplaatsen en grijze fabrieken worden omgeturnd tot moderne ruime lofts. We lopen langs de vroegere woonplaatsen van heel wat groten zoals o.a. **Ellington**, **Basie**, **Ella Fitzgerald**, **Fats Waller**, **Billie Holiday**, **Johnny Hodges**, **Dizzy Gillespie**, ... en beroemde clubs

als de **Cotton Club**, **Savoy Ball Room**, **Count Basie's Lounge**, **Connie's Inn**, het **Apollo Theater** en **Minton's Playhouse**. In Sylvia's Restaurant schuiven we aan tafel voor een brok Amerikaanse "gastronomie", zoals geroosterde kip met wafels (sic!). In het hotel nemen we afscheid van Paul Blair, onze charmante en onvermoeibare gids, waarmee we vijf dagen

door The Big Apple hebben getoerd. Het goede weer leidt ons 's avonds niet naar de club, maar naar de dubbeldeksbus, waar we vanop de open verdieping, het feeëriek schouwspel van het nachtelijke Broadway, Times Square en Lower Manhattan zien voorbischuiven.

Zondag pakken we in en vooraleer we met de shuttle de terugreis aanvatten, doen we nog een heerlijk ontspannende wandeling in Central Park en komen met de riksja terug naar het hotel.

Maandag 18 oktober glijden we in de vroege morgen door de wolken naar de landingsbaan in Zaventem.

Nota voor de lezer: Bewust zijn hier een aantal zaken vrij kort behandeld. Lees ook de impressies van Annie Van Keymeulen en surf naar Paul Blair's webstek: www.swingstreets.com, waar nog veel meer info over de walking tours te vinden is.

Met dank aan reisbureau Divantoura uit Gent, gespecialiseerd in het organiseren van themareizen (www.divantoura.be) die ook deze reis tot in de puntjes had verzorgd.

New York voor de eerste keer

(fotos: © Jos Knaepen)

Dinsdag 11 oktober komen we in de middag in New York aan. In Zaventem hadden we kennis gemaakt met onze reisgenoten: **Luc**, de hoofdredacteur van dit tijdschrift en de **initiatiefnemer van de reis** en **Ginette**, de **stille kracht** achter deze man, **Jos**, de man van de **foto's** en **Greet**, drijvende kracht achter de **Hopper**. In dit jazzminnend gezelschap zijn **Guido** en ik de **groentjes**, die **New York voor de eerste keer aandoen**.

Vanuit de shuttle van de luchthaven naar het hotel zie ik in het echt wat ik al kende van film en televisie: de skyline, de metalen brandtrappen vooraan aan de gebouwen, de liftjes die auto's omhoog hijsen op de parkeerplaatsen, de kledingstijl waar mijn zoon zo dol op is.

Hans en Hannah van de Porgy & Bess in Terneuzen voegen zich in de lounge van het hotel bij ons. En ook de man die deze reis onze gids en toeverlaat in New York zal zijn, Paul Blair.

Hij en zijn vrouw Yessie zijn geen onbekenden voor het gezelschap. Het gaat er heel hartelijk aan toe en we klinken in de bar van het hotel voor de eerste maar niet voor de laatste keer op de reis. Paul legt ons voor wat New York die avond op gebied van jazz te bieden heeft.

We kiezen voor **Dizzy's club** en met onderweg een snelle hap in de Kozmic Coffeeshop. Het voelt meteen aan alsof ik het altijd al gedaan heb: met de mensenstroom mee op Broadway. Dizzy's club is een indrukwekkende maar cleane ruimte op de vijfde verdieping van het gebouw aan Columbus Circle, ramen die van plafond tot de vloer reiken over de breedte van de zaal uitzicht bieden op de skyline van New York West Side. En dan **George Mraz** op de bas, daarvoor ben ik hier. Ik kijk met enige verbazing naar het yuppenpubliek dat deze meesterlijke jazz onbewogen savouereert, zelfs ietwat blasé ondergaat en ondertussen een maaltijd tot zich neemt. De muziek en het kader is indrukwekkend, het prijskaartje ook.

Later in de week zien we in de **Jazz Standard** **Billy Hart** met **Mark Turner**, **Ethan Iverson** en **Ben Street**. Dit is genieten: steengoede muziek, lekker eten erbij en voor de liefhebbers Duvel en ander Belgisch bier. Dat dit optreden klasse is hoor ik wel. Hans legt me uit waarom: al zitten we vlak voor de drummer, toch is hij in zijn samenspel met de anderen zo goed dat je er doorheen alle andere instrumenten hoort. Na afloop hebben we een hartelijk praatje met Billy Hart die nog prettige herinneringen heeft aan enkele mensen uit ons gezelschap.

Dan de eerste ochtend in New York en meteen

de eerste regenbui, helaas niet de laatste. Paul Blair neemt ons mee op een stadswandeling. We bekijken het van onder ons regenscherm en tenslotte gaan we schuilen in het tot museum omgebouwde huis van **Louis Armstrong** in Queens.

Op de eerste mooie dag gaan we naar Harlem. Daar heeft Paul Blair iedere steen omgekeerd die met jazz te maken heeft en gekeken wat er onder verborgen was.

Onvermoeibaar en met veel enthousiasme brengt hij die buurt en zijn (jazz)geschiedenis voor je tot leven. Zo sta je voor een appartementsgebouw in de steigers, dat zijn beste tijd allang gehad heeft. 'Hier heeft Duke gewoond', vertelt Paul.

Een oudere mevrouw komt buiten. 'Heb je Duke gekend?' vraagt hij haar. En dan neemt zij het even over en vertelt ze over haar buurman, die wel zijn familie naar een betere wijk verhuisde maar voor de gezelligheid zelf liever daar bleef wonen. Even later staan we voor het station van de A-train waar **Duke** zijn vriend **Billy Strayhorn** opwachtte. Aan de overkant was een beroemde club, daar is nu het partijlokaal van de democraten in Harlem.

(foto: © Jos Knaepen)

In Harlem

Voor we naar Harlem vertrokken ben ik even een wandelingetje in de buurt van het hotel gaan maken. Het is marktdag en een van de straten is daartoe autovrij. Aan het blok met de brandweerkazerne staan geen kraampjes en daar loop ik dan op mijn eentje midden op straat tussen die hoge gebouwen naar het volgende verkeerslicht toe, kinderen poseren voor een foto met een politievrouw te paard. Om de hoek is een kleine gedenkplek voor de brandweerman die op 9/11 omgekomen zijn, daar ligt een zwerfver doodstil te slapen. Dat is ook New York. 🎵

Annie Van Keymeulen is schrijfster (o.a. *Bas*, 2000, uitgeverij De Geus) en houdt van jazz.

(foto: © Jos Knaepen)

Mark Turner in de Jazz Standard

Casterman Jazz

Het is niet weg, ik heb het nog altijd: die lichte verbazing, een beetje verwarrende verdwazing, dat opdoemen van stukjes en beetjes kindertijd, beelden die zo snel weer verdwijnen dat me ontgaat wat er eigenlijk te zien was.

Eén ding is zeker: het zijn stripverhalen, en niet de minste: *Kuifje, Jo, Suus en Joko, Barelli* (?) ... Alhoewel er van jazz in geen daarvan op enig moment sprake is, zelfs niet in *Kuifje in Amerika* waar de jonge reporter o.m. het Chicago van Al Capone aandoet – of kijkt er toch ergens 'een zwartje' om de hoek? ik moet het eens herlezen. Maar nog altijd valt het me meteen op, onder de foto'tjes van **Ellington, Armstrong, Billie Holiday, Art Tatum, Basie, Django, Coleman Hawkins, Bix Beiderbecke en Benny Goodman** op het ene deel met in grote groene letters de titel *JAZZ CLASSIQUE*, en onder de foto's van **Miles Davis, Monk, Parker, Lester Young, Bill Evans, Gillespie, Coltrane en Ornette Coleman** op het andere deel, met in

groot oranje *JAZZ MODERNE*, de naam van de uitgever: Casterman...

Een uitgever die me hoofdzakelijk bekend was van strips en kinder- en jeugdboeken, waarschijnlijk de eerste uitgeversnaam die ik ooit kende, omdat behalve de al genoemde strips Casterman ook de uitgever moet geweest zijn van enkele albums waarin de 'gewijde geschiedenis', oud en nieuw testament, in beeld was gebracht, een reeks die thuis en op school erg op prijs werd gesteld. Maar jazz! Bij Casterman! Het was een aangename verrassing dat die uitgever voor de jeugd aller uitgevers voor de jeugd, dat die bereid gevonden was deze tweedelige uitgave gewijd aan de gewijde geschiedenis van de jazzmuziek op de markt te

brenge. Al wat in de ogen van onze opvoeders ooit fout kon geweest zijn met de jazz werd m.i. op deze wijze in één groot gebaar uitgewist. (Was het overigens ook niet één van de vele delen van het al even onverdachte *Jongens en Wetenschap*, uit het Duits vertaald door Dries Waterschoot, en zoal niet uitgegeven dan toch gedrukt en gebonden bij drukkerij/boekbinderij Scheeders-Van Kerckhoven in Sint-Niklaas, dat we voor 't eerst hadden gelezen hoe jazz werd gespeeld en wat improvisatie was? Maar dit terzijde.) De jazzgeschiedenis van Casterman was verpakt in twee kartonnen mappen die elk tweehonderd zesenvijftig pagina's bevatten. Het bijzondere eraan was dat het een losbladige geschiedenis was: de *Jazz Classique*-doos bevatte vierenvijftig 'steekkaarten' die een algemeen beeld schetsten van de hele periode, en van de stilistische evolutie per instrument en voor het overige uitvoerig ingingen op het oeuvre van een aantal vooraanstaande jazzspelers, van het begin van de jazz tot het ontstaan van de bop in de jaren veertig. Deel twee zette het verhaal op dezelfde wijze voort, in zesenvijftig fiches, van **Roy Eldridge** tot **Pharoah Sanders** en de free jazz. Eindredacteur van beide delen was de Franse pianist en producer **Henri Renaud** die de moderne jazz naar Parijs had gehaald. De opstellen waren geschreven door de gerenommeerde Franse jazzcritici: Hodeir, Hess, Jalard, Jean Wagner, Alain Gerber ... Bij elk portret hoorde een kleine discografie. Af en toe wil ik nog wel eens iets sierlijks lezen over jazz, in een Frans dat onvertaalbaar is. En dan gebeurt het dat de verbazing en de licht verwarrende verdwazing er componenten bij krijgen: dat het niet alleen meer *Kuifje en Jo, Suus en Joko* zijn die me voor de geest komen, maar ook hele lemma's uit de *New Grove Dictionary Of Jazz* waarvan het bezit en het begrijpen in het Frankrijk van die dagen nog het voorrecht moet geweest zijn van die enkele specialisten. De prijs bedroeg tweehonderd tachtig Belgische frank per deel. Het jaar van uitgave was 1971. *Droits de traduction et de reproduction réservés pour tous pays.* Kapoentjes, die Fransen.

(Tekening 'Miles Electric' : © Yves Budin)

TWO PORTRAITS OF CHET BAKER

een subliem eerbetoon van een prachtige zangeres

Een eerbetoon aan de 75 jaar geleden geboren trompettist en zanger Chet Baker. Een prachtig dubbelalbum met twee zeer verschillende cd's en een boekje waarin allerlei verhalen en veel foto's van Baker en de uitvoerende musici.

In 1988 overleed Chet Baker door een mysterieuze val uit het raam van zijn hotelkamer aan de Prins Hendrikkade te Amsterdam. Daarmee kwam een einde aan het leven van een jazz musicus die internationaal nog steeds veel bewonderaars kent. Zijn lyrische spel en zang dwong respect af door de intentie waarmee hij musiceerde.

Sinds zijn dood zijn meerdere cd's verschenen met een eerbetoon aan Baker. Daarop vervulde een andere trompettist de hoofdrol. Daarvoor is op dit album bewust niet gekozen.

Naast de instrumentale bezetting van hoog kaliber, is vocaliste Fay Claassen voor deze rol gevraagd. Op cd 1 hoor je haar in de rol van de trompettist waarin zij uitsluitend tekstloos vocaliseert. Vaak in fuga-achtig samenspel met

in een evenwaardige hoofdrol Jan Menu op baritonsaxofoon. Daarmee wordt de periode van Baker belicht toen hij in het Gerry Mulligan Quartet speelde, samen met de twee andere musici op deze cd bassist Hein Van de Geyn en drummer John Engels die beiden vele concerten en cd's met Chet Baker hebben gemaakt.

Met twee extra solisten Jan Wessels op trompet en Karel Boehlee op piano komt Fay Claassen als zangeres naar voren met liedjes uit het bekende oeuvre van Chet Baker.

Fay blijkt in staat deze stukken, op de geheel eigen en glanzende wijze waarop zij zingt, een nieuwe dimensie te geven. Op beide cds

zijn een aantal stukken zo authentiek mogelijk gehouden en andere door Hein Van de Geyn en Jan Menu in een eigentijds gearrangeerd jasje gestoken. Over Chet Baker zijn onder andere van de hand van Remco Campert, Jules Deelder en Jeroen de Valk verhalen in het bijgevoegde boekje opgenomen. Al met al zal dit bijzondere dubbelalbum door zijn mooie uitvoering een 'Collector's Item' in veel cd verzamelingen worden.

Een subliem eerbetoon van een prachtige zangeres
Sjaak Rodenburg, Elsevier

Het album is een prachtige en veelzijdige ode aan de zingende trompettist.
Maartje den Breejen, Het Parool

Fay Claassen kan laten horen over welk een prachtige stem zij beschikt. Soms uitbundig en lyrisch op andere momenten haast primitief.
Rinus van der Heyden, BN de Stem

Claassen en haar sparringpartner Jan Menu raken exact de goede snaar met hun samenspel.
Koen Schouten De Volkskrant

Een megaproductie zonder weerga.
Jaap Ludeke, Downbeat, JazzFlits, Concertzender

Fay Claassen gebruikt haar stem zonder woorden, als een volwaardig instrument.
Remco Takken, Kinda MUZIK

Verbluffend soepel zijn haar vocalen in de snelle stukken. Neemt grote intervallen probleemloos met sierlijke verbindingsbogen.
Cees van den Ven, Draaiomjeoren

www.jazzimpuls.com

SPEELLIJST: TWO PORTRAITS OF CHET BAKER

16-11-05 - CONCERTGEBOUW - AMSTERDAM • 18-11-05 - DOELLEN - ROTTERDAM • 20-11-05 - SCHOUWBURG - MIDDELBURG • 25-11-05 - ANTON PHILIPS - DEN HAAG • 26-11-05 - THEATER PARADE - DEN BOSCH • 27-11-05 - METROPOLE - ALMERE • 02-12-05 - SCHOUWBURG KRING - ROOSENDAAL • 09-12-05 - SCHOUWBURG LAWEI - DRACHTEN • 16-12-05 - CHASSETHEATER - BREDA • 20-01-06 - MUSIS SACRUM - ARNHEM • 22-01-06 - PORGY & BESS - TERNEUZEN • 05-02-06 - SCHOUWB. HARMONIE - LEEUWARDEN • 22-02-06 - SCHOUWBURG RIJSWIJK - RIJSWIJK • 02-03-06 - BEAUFORTHUIS - AUSTERLITZ • 23-03-06 - OOSTERPOORT - GRONINGEN • 24-03-06 - PHILIPS MUZIEKCENTRUM - EINDHOVEN • 01-04-06 - HANZEHOEF - ZUTPHEN • 12-04-06 - ORPHEUS - APELDOORN • 15-04-06 - STADSGEHOORZAAL - KAMPEN • 21-04-06 - SCHOUWBURG AGNIETENHOF - TIEL • 23-04-06 - SCHOUWBURG ODEON - ZWOLLE

Jazz behind Dikes

Holland
Metropole-land

Op 25 november 1945 beleefde het gloednieuwe **Metropole Orkest** onder leiding van **Dolf van der Linden** zijn eerste radio-uitzending. In het pas bevrijde Nederland moest ook de omroep worden heropgebouwd, en in dat kader werd, naast twee symfonie-orkesten en een kamerorkest, ook een groot orkest voor lichte muziek opgericht.

Uniek was het Metropole Orkest niet, want in vele landen bestonden in die tijd radio-orkesten met strijkers, koper en houtblazers, die een breed repertoire van amusementsmuziek konden uitvoeren.

We zijn nu zestig jaar verder, en het Metropole Orkest is inmiddels enig in zijn soort geworden. Vrijwel nergens ter wereld is de publieke omroep nog een fulltime orkest van deze omvang en stylistische veelzijdigheid rijk. Jazz, pop, wereldmuziek, filmmuziek, American Songbook, cabaret, historisch repertoire – voor geen enkel genre draait het Metropole Orkest zijn hand om. Geen wonder dus dat het zestigjarig jubileum op 6 november 2005 met gepaste trots werd gevierd, tijdens een galaconcert in het Amsterdamse theater Carré. Om dit te bereiken heeft het Metropole Orkest wel stevig strijd moeten leveren. De Nederlandse publieke omroep krijgt dezer dagen draconische bezuinigingen opgelegd, en het zou weinigen hebben verbaasd als de verantwoordelijke instanties – gesteld voor de keuze tussen snijden in klassieke muziek of in minder prestigieuze genres – allereerst het Metropole Orkest met zijn meer dan zestig formatieplaatsen maar eens hadden geschrapt. Maar gelukkig heeft een krachtige lobby het orkest voorlopig gered, al moet het Metropole Orkest de komende jaren wel bezuinigen en op zoek gaan naar meer eigen inkomsten.

Voor jazzliefhebbers is het Metropole Orkest enerzijds de laatste vertegenwoordiger ter wereld van **Paul Whiteman's** symfonische-jazztraditie; anderzijds omvat het orkest ook een reguliere jazz-bigband. De lijst grote internationale jazznamen die de afgelopen jaren met het Metropole Orkest hebben gewerkt, is indrukwekkend. Een kleine greep: **Herbie Hancock**, **Michael Brecker**, **Gunther Schuller**, **Bill Holman**, **Maria Schneider**, **Pat Metheny**, **James Moody**, **Slide Hampton** en natuurlijk **Toots Thielemans**.

Ook het jubileumconcert in Carré bood een fikse dosis jazz, met solisten als **Piet Noordijk** (de vroegere lead-alt van het orkest), zangeres

De nieuwe chef-dirigent is voor het eerst een niet-Nederlander: de Amerikaan Vince Mendoza (geboren 1961), die als gastdirigent al tien jaar ervaring met het Metropole Orkest heeft.

(foto: © Jos Knaepen)

Vince Mendoza

Greetje Kauffeld, trompettist **Ruud Breuls**, trombonist **Ilja Reijngoud** en de saxofonisten **Paul van der Feen** en **Leo Janssen**. Ook de Nederlandse jazz-arrangeurs waren goed vertegenwoordigd: **Rob Pronk**, **Jerry van Rooijen**, **Henk Meutgeert**, **Lex Jasper**.

Chef-dirigent **Dick Bakker**, die in 1992 de veel te jong gestorven **Rogier van Otterloo** had opgevolgd, nam in Carré afscheid (al blijft hij wel gastdirecties vervullen). De nieuwe chef-dirigent is voor het eerst een niet-Nederlander: de Amerikaan **Vince Mendoza** (geboren 1961), die als gastdirigent al tien jaar ervaring met het Metropole Orkest heeft.

Het diamanten jubileum van het Metropole Orkest is bepaald geen slotakkoord, want in het komend seizoen staat – ook voor de jazzliefhebbers – al een aantal boeiende concerten op het programma. Op 11 februari

2006 vertolkt het orkest in het Utrechtse Muziekcentrum Vredenburg nieuwe composities van onder anderen **Michiel Braam** en **Martin Fondse**. Op 17 februari 2006 concerteert gitarist **John Scofield** met het Metropole Orkest in het Amsterdamse Muziekgebouw aan 't IJ. En op 12 maart 2006 is Frank Zappa-gitarist **Mike Keneally** de gastsolist in het Haarlemse Concertgebouw.

Op de laatste pagina van het jubileumboek *Metropole Orkest 60 jaar*, dat Henk van Gelder bij uitgeverij Nijgh & Van Ditmar publiceerde, komt **Vince Mendoza** aan het woord: 'Het is inderdaad heel bijzonder: een vast orkest in deze bezetting en op dit niveau. In internationaal opzicht is het orkest misschien wel het best bewaarde geheim ter wereld. En volgens mij moet dat geheim voortaan iets minder goed worden bewaard.'

Nieuw op CD!

redactie:

Mischa Andriessen, Luc De Baets,
Peter De Backer, Dirk de Gezelle,
Bernard Lefèvre, Sim Simons

Jazzmozaïek klasseert in deze rubriek de cd's (nieuwe releases en heruitgaven) in alfabetische volgorde en illustreert het betere werk met de afdruk van de hoesjes. Een eenvoudig sterrenstelsysteem staat symbool voor de globale beoordeling van iedere plaat door de ondertekenende recensent.

* = ontgoochelend

** = kon beter

*** = goed

**** = beter

***** =

DEADLINE: Te bespreken cd's, DVD's en ander audiovisueel materiaal graag uiterlijk op 3 februari 2006 op de redactie
 aub: Jazzmozaïek, Bruggestraat 105, 8755 Ruisselede

Componeren en/of improviseren?

In de wereld van de jazz worden **compositie en arrangement vaak minder gewaardeerd**. Zelfs het "Real Book" wordt tegenwoordig afgedaan als alleen voor beginners. **Tegenwoordig is het hip om met een aantal geestesgenoten samen te musiceren met alleen wat summere afspraken of zelfs helemaal geen.** Het grote avontuur voor muzikanten is echter vaak een saaie beleving voor de luisteraar. Deze snel verdampende niemendalletjes leiden helaas alleen maar tot zelfbevrediging van de betrokken solist(en).

Dat grote muzikanten, van het type Wayne Shorter, zich met hun geestesgenoten aan zulke evenwichts-oefening kunnen wagen, betekent nog niet dat deze werkwijze bij iedereen vruchten afwerpt.

Componeren is ook niet aan iedere muzikant gegeven. Spelen of improviseren en componeren zijn twee disciplines, die vaak niet in één persoon verenigd zijn. Maar als ze dat zijn, kan dit tot uitstekende resultaten leiden.

Neem nu hier in deze kolommen de nieuwe cd **'til Now** van de **Hendrik Braeckman Group** en het album **September Suite** van componiste en pianiste **Amina Figarova**, die beiden sterk scoren met goed uitgekien-de composities en dito bewerkingen. Hier wordt van de solisten enige inleving gevraagd in het materiaal om de schoonheid en de geest van de composities nog wat meer in de verf te zetten. **Kurt Van Herck** is hier op beide albums een meester in, op de eerste in het gezelschap van **Bert Joris** en op de tweede met **Nico Schepers** en **Bart Platteau**.

Luc De Baets

Rabih Abou-Khalil, Joachim Kühn, Jarrod Cagwin **Journey to the centre of an egg**

Enja Records/Choice Music
 - 52:12
*****(*)**

De oud biedt zowel ritmisch als melodisch veel mogelijkheden en is tot een bijzonder geschikt jazzinstrument uitgegroeid. De exotische klank zorgt bovendien voor een aangenaam afwijkende sound. Het meest overtuigende bewijs levert al jaren de Libanese oud-speler Rabih Abou-Khalil. Buiten zijn enorme vaardigheid als muzikant en componist is zijn constante vernieuwingsdrang een belangrijke reden om hem te blijven volgen. De vijftien cd's die hij inmiddels bij Enja-records heeft uitgebracht, zijn bijna allemaal in een andere bezetting opgenomen. Hij heeft met Arabische muzikanten gespeeld, met grote blazers als Charlie Mariano, Kenny Wheeler en Sonny Fortune, maar ook met het Balanescu strijkkwartet. Op de nieuwste cd werkt hij samen met Joachim Kühn (p, as) en Jarrod Cagwin (d). Hij en Kühn schreven alle nummers. Het resultaat is een opmerkelijk goede cd met een toch weer verrassende, soms zelfs humoristische sound en eneroverende songs. Het samenspel is geconcentreerd en intens en doordat Kühn nu en dan naar de sax switcht, is de klankkleur afwisselend genoeg om moeiteloos een hele cd te blijven boeien.

Mischa Andriessen

Eric Alexander & Vincent Herring **The Battle - Live at Smoke**

High Note Records/
 Challenge Records - 60:35
*****(*)**

De jazzgeschiedenis is rijk aan saxofoon "battles". De meest bekende zijn Dexter Gordon/Wardell Gray, Eddie "Lockjaw" Davis/Johnny Griffin en Sonny Stitt/Gene Ammons. Vaak resulteert zo'n "blowing session" in lange amper gerepeteerde stukken, die aan een hoog tempo genomen worden. En dat is hier niet anders, alhoewel Alexander en Herring interessante musici zijn. Positief is dat ze verschillende saxofoons bespelen, respectievelijk tenor en alt en dat pianist Mike LeDonne al eens wat chorussen neemt. Leuk is Carl Allens *Ritual Dance* met een gospel knipoogje naar *Shadrack*. In *Blues Up And Down* van Gene Ammons en Sonny Stitt laat Herring's na Alexander's eerste solo, drummer Carl Allen even pauzeren, zodat de hele begeleiding op bassist John Webber rust. Had wel méér mogen gebeuren!

Sim Simons

Albert Ayler **Live on the Riviera**

ESP-DISK/Challenge
 Records - 55:12
*****(*)**

Albert Ayler Trio **Spiritual Unity**

ESP-DISK/Challenge
 Records - 29:20

Er bestaat een cd op Black Saint met vroege opnamen van Albert Ayler waarop hij bijna alleen maar standards met het woord 'river' in de titel speelt. Afgezien van de

wrange ironie die daaruit spreekt (Ayler's lijk werd uit de Hudson gevestigd) viel op die plaat al de enorme intensiteit op waarmee Ayler toch tamelijk brave melodien speelde. Op 'Live on the Riviera', opgenomen vier maanden voor zijn dood, lijkt de cirkel wat dat betreft weer rond. Zelfs zijn bekendste compositie *Ghosts* klinkt hier alsof onder al het geraas en getier een pophit verscholen zit. Het fascinerende aan Ayler's muziek is dat de luisteraar getuige is van het hele wordingsproces van een melodie. De tomeloze energie, al dat muzikaal geweld lijkt nodig om tot dat ene klinkende stuk te komen. Het vreemde is dat die melodie zonder dat lange zoeken niets om het lijf heeft, en andersom. Of dat mooie muziek oplevert, is eigenlijk een irrelevante vraag. Ayler's inzet en zijn onwil en/of onvermogen zich aan te passen, hebben hem een aanzienlijke schare bewonderaars gebracht. Voorgaand jaar nog verscheen een tribuut aan zijn 'Spiritual Unity' waaraan Marc Ribot en Henry Crimes meewerkten. Het zal de reden zijn dat de plaat opnieuw is uitgebracht. De triobezetting maakt het een van Ayler's best verteerbare platen. Hoe kleiner de bezetting, hoe beter zijn muziek tot zijn recht komt. Op 'Live on the Riviera' wordt Ayler onder meer bijgestaan door zangeres Mary Maria, waardoor dit een van zijn meest curieuze cd's is. Je zou de muziek amateuristisch kunnen noemen, maar voor hetzelfde geld ook authentiek. Vijfendertig jaar na zijn dood moet je nog altijd vaststellen dat zijn muziek nergens op lijkt. Dat kan een aanbeveling zijn en dat bedoel ik serieus.

Mischa Andriessen

Nieuw op CD!

vervolg ...

Kenny Barron Trio
Live at Bradley's II
EmArcy/Gitanes/Universal
Music France — 60:09

Kenny Barron (p), Ray Drummond (b), Ben Riley (d) in april 1996 in wijlen Bradley's in The Village in Manhattan. 'Een recensie als deze maken is een droom. En zo is ook de muziek.' Zo schreef Sim Simons over de eerste live-cd van dit trio in een van de meest sfeervolle jazzclubs, de place to be voor de freaks van piano en bas duetten. Later was er steeds meer plaats voor trio's, maar altijd met piano. Heel goeie piano overigens, een geschenk van wijlen Paul Desmond. Een klassepianist als Kenny Barron met een sinds vele jaren goed ingespeeld trio speelt hier weer heel gracieus en ontspannen, met tintelende melodielijnen en zware notenclusters, die ons soms herinneren aan Ahmad Jamal. Net als bij Tommy Flanagan en Hank Jones is Barron's muziek diep geworteld in de jazzroots, maar zoals bij Herbie Hancock laten zijn creativiteit en zijn technische bagage hem toe daar een eigenwijze draai aan te geven, met geraffineerde harmonische ontwikkelingen en onverwachte ritmische wendingen. Uit de brede repertoirekeuze blijkt eens te meer zijn grote liefde voor het werk van Thelonious Monk. Uitschieter is zijn eigen *Twilight Time*, een dromerig bossa-thema, dat hij enkele maanden later in de Iridium op Broadway zou overdoen onder de naam *Twilight Song* in duo met Charlie Haden op diens eveneens schitterende cd 'Night and The City'.
Luc De Baets

Belmondo/Yusef Lateef
Influence
B Flat Recordings/Bang
Distribution — 52:40 + 49:33

De Franse broertjes Lionel (sax, fluit) en Stéphane Belmondo (trompet) zoeken naar een kruisbestuiving tussen klassiek en jazz, tussen de Franse post-impressionistische klassieke composities uit begin vorige eeuw (bijv. van Lili Boulanger) en Afro-Amerikaanse improvisatie. Voor dit ambitieuze project zochten ze een gereputeerde sparringpartner. Wayne Shorter bleek net iets boven hun budget, maar grijze eminentie Yusef Lateef — 84 intussen — was onmiddellijk enthousiast. Lateef is een goede keuze. De Amerikaanse saxofonist — in de jaren zestig bij Mingus en Cannonball Adderley — tast zelf graag de grenzen van de jazz af, gebruikt graag een klassiek instrument als de hobo of de Engelse hoorn, en vermenigt zijn muziek graag met allerhande exotische elementen. Ook op deze dubbel-cd valt de instrumentatie op: naast de broers Belmondo en Lateef zelf zorgen tuba, hoorn, fagot en basklaninet voor een bijzondere klankkleur. Lionel Belmondo blijkt op de eerste cd ook een begaafd componist. Zijn twee stukken blijven moeiteloos overeind naast *Si tout ceci n'est qu'un pauvre rêve* van de door hen zo bewonderde Lili Boulanger. De interventies van Lateef zijn spaarzaam, maar door zijn persoonlijke stem drukt hij wel meteen een stempel op de muziek. Dat is nog meer het geval op de tweede cd, die volledig aan composities van Lateef is gewijd, en waar trombonist Glenn Ferris een opgemerkte gastrol speelt. Een opvallende rol is nog weggelegd voor de uitstekende pianist Laurent Fickelson en onze eigen Dré Pallemarts, die zich hier eens

te meer als een meesterlijk drummer laat gelden. Deze dubbel-cd mag voortaan als voorbeeld gelden van hoe klassiek en jazz samen tot een boeiend muzikaal avontuur kunnen uitgroeien.
Peter De Backer

Bradyaga
Promesses
Home Records/AMG — 55:50

Dit is een prachtige cd van een groep rond de Armeense Nairo Mnoia, pianiste en vocaliste. Zij schreef ook alle composities en bijna alle teksten en arrangementen. Ze zingt in het Frans, in het Russisch en het Armeens van liefde, van moederschap en scheiding, van sensuele en melancholische belevenissen. Het is geen jazz maar cross-over van moderne Russische folk en Oosterse en Joodse invloeden. Er klinkt pseudo ragtime en novelty piano (*Voyage sans retour*), een vleugje up-tempo (*Danse du serpent*), een tango, een czardas, wat klezmer. Bassist Cédric Waterschoot is de enige die hier en daar een jazzfrasering benadert. Het geheel, en piano vooral, doen een beetje denken aan Azya Mustafa El Zadeh. Niet echt jazz maar wel heerlijke muziek tout court, passend in het kader van de 20e Europa. Om het met "middeleeuwse" jazzcriticus Hugues Panssié te stellen "Bradyaga? cela n'est pas du jazz..."
Sim Simons

Hendrik Braeckman Group featuring Bert Joris & Kurt Van Herck
'til now
WERF/AMG — 64:07

Opvallend veel, schoon en jong volk op de voorstelling van de WERF-cd van het Hendrik Braeckman Quintet in De Werf in Brugge op 21 oktober. Zoals het een release-concert betaamt, was het nagenoeg identiek opgebouwd als de cd en liet afwisselend het volledige kwintet met Bert Joris en Kurt Van Herck horen, het basistrio met Braeckman, Piet Verbist en Jan De Haas en Braeckman solo in een kleurrijk (*Colours*) klankplaatje. Gitarist Hendrik Braeckman pakt uit met een mooi boekje originals, waarvan enkele als *Fluit* en *Nathalie* al eerder een muzikaal leven waren begonnen. Braeckman is net als zijn grote voorbeeld, Jim Hall, een freak van mooie klanklijnen en een uitgepuurde sound. De zelfde bekommernissen vinden we

ook terug in zijn composities en bewerkingen. Als een echte leider drukt hij zijn stempel in de vaak vrij ver doorgecomponeerde stukken, zonder de solisten daarom in een keurslijf te dwingen. Een waaier aan muzikale invloeden worden vertaald in klank- en sfeerrijke composities, die wisselende sferen oproepen, maar toch veelal sterk lyrisch getint zijn. Uitschieter is het fraaie en lang uitgesponnen *Karl*, opgedragen aan gitarist-componist Karl Van Deun. Blazers als trompettist Bert Joris en saxofonist Kurt Van Herck zijn op dit album de gedroomde partners, om extra leven en kleur in dit geheel te brengen. En eindelijk laat Braeckman zelf de jazzwereld horen wat een rijke muzikale bagage hij in al die jaren heeft vergaard, en welk een voortreffelijk solist hij is geworden. De grote Jim Hall, die eerder de opname kreeg toegezonden, stak zijn enthousiasme niet onder stoelen of banken. 'What a marvellous surprise. I feel like I've discovered a whole new world of music...' Zie de hoestekst van dit verrassende album. Meer over Braeckman stond te lezen in een uitgebreid interview in de vorige editie van Jazzmozaïek.
Luc De Baets

Uri Caine Bedrock Shelf-life
Winter & Winter/Harmonia Mundi — 70:14
***(*)

Voor menigeen is virtuositeit een valkuil. Wanneer alles kunnen op alles doen uitloopt, wordt veel muziek immers onbezielt gespeeld. Toetsenist Uri Caine is een muzikant die vreselijk veel in zijn mars heeft, maar ook een die zich dikwijls verliest in spelerei en niet zelden in meligheid, hetgeen bijvoorbeeld duidelijk te horen is op zijn *Diabelli variations* waarop hij het gelijknamige stuk van Beethoven onder handen neemt. Bedrock is een van zijn vele projecten. Het is een elektrische band waarmee Caine tezamen met bassist, gitarist Tim Lefebvre en drummer, percussionist Zach Danziger allerlei soorten dansmuziek zoals reggae, jungle, souljazz en funk persifleert. Het resultaat is echter maar zeer ten dele acceptabel. Een aantal nummers is lekker swingend en een aantal andere zijn best grappig. Een zeventig minuten durende parodie is voor mij echter veel te veel van het goede. 'Shelf-life' is zo'n cd waaraan degenen die hem gemaakt hebben veel meer lol hebben beleefd dan degenen die ernaar luisteren. Bedrock vervalt helaas te vaak in vrijblijvendheid, in loos gefreak. Gezien het uitzonderlijk hoge niveau van alle muzikanten die eraan hebben meegewerkt, is dat eigenlijk een verkwisting van talent.
Mischa Andriessen

Soesja Citroen
Don't Cry Baby
Challenge Records — 60:21

De Nederlandse zangeres Soesja Citroen heeft métier, bagage en weet dus hoe een song in de verf te zetten. Genoeg om het te proberen met allemaal eigen materiaal? Geen gemakkelijke taak, want niet iedere performer is ook een goede componist! Bovendien sta je als performer, hier terugvallend op de sobere begeleiding van louter piano en bas, letterlijk in je blootje (sorry Soesja!). The bare essentials! De composities mogen dan behoorlijk gestructureerd en geconstrueerd zijn, toch pakt de verf niet altijd. Wat overblijft is in ieder geval 100% Citroen. En dat is op zichzelf niet te versmaden. Pianist Berend Van den Berg en bassist Ruud Ouwehand spelen sober en functioneel.
Luc De Baets

Fay Claassen Sings Two Portraits of Chet Baker
Jazz 'n Pulz/Munich Records — 2CD — 62:07/53:48

Fay Claassen is ongetwijfeld een van de meest veelzijdige zangeressen in onze lage landen. Na het fraaie 'One Heart, Three Voices' (E-Motive), waar ze met David Linx en Maria Pia De Vito aantrad, is hier alweer een parel. Op dit dubbelalbum brengt ze met haar mooie, flexibele stem een hommage aan Chet Baker. Geen gemakkelijke opdracht, maar toch slaagt ze erin de spirit van Chet mooi in de verf te zetten. Op het eerste volume speelt ze als het ware de rol van Chet Baker, de trompettist, zoals hij in het pianoloze kwartet van Gerry Mulligan te horen was. Baritonsaxofonist Jan Menu arrangeerde het gekozen repertoire en ontpopt zich hier als de stersolist (*Nights at the Turntable, Soft Shoes, ...*). Virtuoso, lichtvoetig en sonoor als Mulligan of vol en expressief (*Walking Shoes*). Fay's stem harmonieert mooi in het klankenpalet van dit kwartet. Met Hein van de Geyn en John Engels, twee vroegere sidemen van Chet Baker, is dit alvast een mooie hommage, waar de geest van de muziek van het Mulligan-Baker Quartet mooi wordt in weergegeven. Zelfs al zijn er uitstapjes zoals Charlie Haden's *First Song*, dat klinkt als een Bachcantate. Uitschieter is *Poinciana*, dat met de combinatie van stem en bariton hier bijzonder exotisch en erotisch klinkt. Heel anders dan in het Mulligan-Baker Quartet (1953).

Makkelijker voor minder verwerende oren is het tweede volume, waar Fay haar kwaliteiten als zangeres uitspeelt en zelfs de manier van fraseren van Chet, de zanger, heel dicht benadert. Zelfs de typische jongensachtige weemoed, de zwingen van Chet's stem weet ze in haar vertolking in te kaderen. Met het swingende ritmeduo Hein en John, Karel Boehlee op piano en Jan Wessels, die zijn mooiste Chet Baker-herinneringen opdiept, wordt hier een ander facet van Chet's repertoire gebracht. Dit gezelschap toert in een dubbelconcertformule met heel veel succes langs de Nederlandse theaters. (www.jazzimpuls.nl, e-mail: info@jazzimpuls.nl)

Luc De Baets

**Ad Colen Quartet
Bitter but sweet
Sweet Briar Music/Baltic
— 61:16**

Voortreffelijk Nederlands kwartet, goed ingespeeld, uitgebalanceerd, klinkt als wat de Amerikanen noemen "a working band". Het grootste gedeelte zijn leuke composities van Colen, origineel en zorgvuldig bewerkt. Degelijkheid, ook in de bezetting. Colen speelt soepel tenorsaxofoon, maar ook voortreffelijk sopraansaxofoon. En dan is er de onvolprezen pianist Rob van Bavel, die na een periode van relatieve stilte, steeds meer in beeld komt, niet alleen met dit kwartet. Bassist Erik Robaard en drummer Erik van Hulst mogen dan niet zo bekend zijn, in dit kwartet functioneren ze voorbeeldig. Opvallend is het rijke muzikaal spectrum, dat getuigt van de bagage van de hoofdacteurs in deze knappe postproductie. Het album is ook met zorg opgebouwd, met een verfissende afwisseling in sfeer en ritme. Boeiende muziek voor verwenne jazzliefhebbers. (www.adcolen.com)

Luc De Baets

**John Coltrane
One Down, One Up,
Live at Half Note**

Impulse!/Universal Music

— 2cd — 1:24:45

Inmiddels heeft Coltrane de status van een legende. De ho-

foto's van 'One Down, One Up' laten zien hoe ver de legende van de realiteit verwijderd kan zijn: Coltrane en band op een piepklein podium, ingeklemd tussen de kassa en een platenkast. We schrijven 1965, Coltrane, Tyner, Garrison en Jones waren op het toppunt van hun kunnen. Een paar maanden later zou de jarenlange samenwerking worden beëindigd tengevolge van Coltrane's niet aflatende vernieuwingsdrift. Hoe groot Coltrane nu is, bewijzen de heruitgaven van dit jaar. De live-cd met Monk staat in de Amerikaanse jazzcharts momenteel op twee. 'ODOU' kwam daar binnen op drie. De radio-opnamen die zoon Ravi in de archieven terugvond, vormen zonder meer een document van belang. Van grootheden als Coltrane zou alles op cd uitgebracht kunnen worden, omdat het op zijn minst altijd perfect studiemateriaal is voor muzikanten. 'ODOU' is meer dan dat. De bijna een half uur durende uitvoering van het titelnummer en *Song of praise* zijn imponerende tours de force, die niets aan zeggingskracht verloren hebben. *My Favorite Things* heeft misschien wel betere uitvoeringen gekend, maar dat neemt niet weg dat 'ODOU' een meer dan welgekomen aanvulling is in de Coltrane discografie.

Mischa Andriessen

**John Coltrane
One Down One Up
Impulse!/Universal Music**

— 2cd — 43:55/42:53

****(*)

Trane nam zijn magnum opus 'A Love Supreme' op in december 1962. Deze opnamen uit de Half Note Club in NYC, die tot nu toe gedeeltelijk waren te vinden op bootleg labels als Blue Parrot, zijn door zoon Ravi van onder het Impulse! stof gehaald en kregen een flinke oppoetsbeurt. Het waren radio-uitzendingen van 26 maart en 7 november 1965 in een periode dat Coltrane lange nummers (*One Down* 27:40, *My Favorite Things* 22:47, *Song of Praise* 19:39 en *Afro Blue* 12:44...) nodig had om zijn demonisch verhaal in kwijt te kunnen. Intensiteit en langdradigheid kunnen soms vervaarlijk dicht bij mekaar liggen.

Sim Simons

**Jamie Cullum
Catching Tales**

Universal Music — 60:32

****(*)

S(w)inger-song writer Jamie Cullum's tweede, opgebouwd volgens het recept van zijn voorganger: jazzy loopjes met de stem of op keyboards (piano of Fender Rhodes) plus standardrepertoire. *I Only Have Eyes For You* en *I Am Glad There Is You* met het mooi en moeilijk couplet. Bij het eigen werk zijn hitgevoelige kantjes als *Back To The Ground* en *Oh God*, maar ook *London Skies* met intelligente opbouw, een vrolijk pianootje en wat elektronische effectjes. *Catch*

The Sun heeft een vleugje *Here Comes The Sun* en Beatles voicings plus wat bluesy piano. Grappig in al zijn eenvoud is de bewerking van *Our Day Will Come*. Een vergelijking met 'Twentysomething' dringt zich niet op. Op die cd was het element aangename verrassing te groot. Laten we stellen dat Jamie door het vele toeren aan maturiteit gewonnen heeft en dat hij een aardig fusiepotje kookt van funk, pop en jazz.

Sim Simons

**François Decamps
Quartet
Soul and Sour**

Alone Blue Records/AMG

— 51:33

Een ontdekking, dit tweede album van de gitarist Decamps. Alle nummers op een groepscompositie na zijn van zijn hand. Zijn groovy gitaarspel à la Catherine zit vol verrassende wendingen. De Franse pianist Edouard Ferlet brengt mooie accenten aan samen met Piet Verbiest op bas en Marek Patman op drums. Het kwartet zorgt voor een subtiel klankweefsel over de eerste helft van de cd met als uitschieters *The Missing Thing* en *La Vie Révée des Anges*. Dan is het plots of er een tweede kant is aan dit album dat neigt naar urban jazz met titels als *Brazil Trash*, *Night Shop*, *La Planète "Z"*. Dat geeft meer ruimte voor het experiment en elektronica. Maar aan het eind krijgt het lyrisch gitaarspel terug de bovenhand.

Bernard Lefèvre

**Kris Defoort
Koen Kessels
Claron McFadden
Quator Danel
Dreamtime**

**ConVerSations/
ConSerVations**

WERF/AMG - 60:17

Kris Defoort verenigde al eerder klassiek en jazz ('The Woman Who Walked into Doors 2001 - naar Roddy Doyle), in 'ConVerSations/ConSerVations' speelt hij de confrontatie nog helderder uit.

Hij grijpt terug naar Monteverdi's *Lamento della Ninfa* en Dowland's *Goe Crystall Tears*, en ent daarop jazz (Dreamtime). Hij houdt de authenticiteit in stand met een schitterende Claron McFadden als sopraan. Tussen deze *Pentimento* door - een derde *Purple Red* heeft een prachtige groove met opnieuw de ijle stem van McFadden en onderkoelde jazzimprovisaties. Helemaal in contrast staat het *String Quartet nr.1* dat een uitgesproken hedendaags klassiek stuk is en de cd opent. En dat hoeft de jazzliefhebber niet af te schrikken, want de deeltjes zijn, meer dan het geheel, gedrenkt in het jazzuniversum van Kris Defoort. De opname gebeurde live (met storend gekuch) op 15 november 2003 in het Kaaitheater in Brussel.

Bernard Lefèvre

**Amina Figarova
September Suite**

Munich Records/Munich

Records — 61:33

In de donkere dagen rond Allertzielen was dit album van Amina Figarova een welkome muzikale gezel. Het verlies van dierbaren leidt vaak tot zeer wisselende emoties in het rouwproces. Hier zijn het gebeuren van 9/11 en de impressies van de dagen erna, vol menselijk leed, de aanleiding tot een muzikale vertaling van deze gevoelens. Zelden heeft iemand deze verschillende emoties zo treffend en zo menselijk verklankt. In 'September Suite' overstijgt componiste Amina Figarova zichzelf. De impressies van de gebeurtenissen van 9/11, die ze zelf van dichtbij meemaakte, komen hier intens tot leven in haar muziek. Eerlijk, intens en ontroerend zijn de composities, die de verschillende emoties van dit gebeuren vertellen in sprekende titels als *Numb*, *Emptyness*, *Denial*, *Photo Album*, *Rage*, *Trying to Focus*, *When the lights go down*, *Dawn...* In al deze wisselende stemmingen ligt ook een heerlijke inspiratiebron voor de solisten. De Vlamingen Kurt Van Herck (ts), Nico Schepers (tp) en Bart Platteau (fl) in dit sextet bewijzen dit. Globetrotter Amina Figarova uit Azerbeidzjan, wonend in Neder-

land, maar met een Belgisch paspoort, stuurt en dirigeert van achter de piano de activiteiten. Zij zet als een echte leider de lijnen uit en eist vaak met subliem pianospel (*When the lights go down*) de absolute aandacht op. Eén van de beste albums van 2005.

Luc De Baets

**Robert Glasper
Canvas**

Blue Note/EMI — 66:53

Pianist Robert Glasper is Blue Note's recente ontdekking. Hij komt uit de jonge generatie, die evenzeer met hiphop en R&B begaan is als met de erfenis van Hancock, Corea en Jarrett. Maar alhoewel hij met zijn 26 nog geen echte muzikale persoonlijkheid is, heeft hij de bagage van de genoemde behoorlijk verteerd. Met bassist Vicente Archer en drummer Damon Reid speelt hij hier een uur vol muziek, die balanceert tussen de traditie en de hippe grooves van vandaag. En dat hij in goed gezelschap verkeert, wordt bewezen door een gastoptreden van Mark Turner. Maar of dit genoeg is om - met de hulp van de promotie-machine - de wereld voor zich te winnen, is een open vraag!

Luc De Baets

**Iro Haarla
Northbound**

ECM/Universal Music -

77:28

In tegenstelling tot ECM's klassieke cd's, vergezeld van inlays met uitgebreide achtergrondartikelen, is de informatieverstrekking bij de jazz cd's meestal minimaal. Het is gedurfd om een debutant zonder enige duiding (alleen de bezetting en de productiegegevens zijn vermeld) aan het publiek te presenteren. Gelukkig is de bezetting op deze debuutcd van de Finse harpiste/pianiste Iro Haarla opvallend genoeg om interesse voor deze plaat op te brengen. Jon Christensen (d) is een fenomeen. De buitengewone saxofonist Trygve Seim loste vorig jaar met 'Sangam' zijn belofte volledig in en ook de minder bekende Mathias Eick (t) is een groot talent. Hoewel de muziek duidelijk in de lijn ligt van veel Scandinavische jazz op het ECM-label, zijn de composities van Haarla weerbarstiger. Ze zijn stemmig en sfeervol, maar Haarla maakt ook veel gebruik van wringende dissonanten en grote verschillen in klankkleur, die door de nuance die de vijf muzikanten in hun spel leggen, erg goed tot hun recht

Nieuw op CD!

vervolg ...

komen. Door de originele, moeilijk te duiden sound is het een plaat die even tijd nodig heeft om te overtuigen, maar ook een die je vervolgens sprakeloos achterlaat. Wat dat betreft, had ECM volkomen gelijk er zo min mogelijk woorden aan te wijzen.

Mischa Andriessen

Charlie Haden Liberation Music Orchestra

Not in Our Name

Citantes/Universal Music

— 69:03

Het is al 36 jaar geleden sinds Charlie Haden en Carla Bley de eerste versie van Liberation Music Orchestra voor Impulse! (****) opnamen. Op de hoefoto staat hetzelfde spandoek, al is het concept vrij verschillend. Centraal staan de bewerkingen van *America the Beautiful* en *Amazing Grace*, geardeerd met *Lift Every Voice and Sing* met Ornette Coleman's *Skies Of America*, en met flarden van Amerika's heldhaftige thema's.

Stersolist is altsaxofonist Miguel Zenon, die in *America the Beautiful* uitpakt met een break geïnspireerd op *Birds Night in Tunisia*. Drummer Matt Wilson accentueert accuraat en speelt een muzikale solo in *America*. Voorbeeldig is ook zijn reggae-beat inzet in *This is not America*. De intensiteit van de bewerkingen luwt een beetje na het largo uit de Nieuwe Wereld symfonie van Dvorak. Haden nam nog op met het LMO in 1989 in Canada (*The Montreal Tapes*) en was op Jazz Middelheim in 1987.

Sim Simons

Scott Hamilton Back in New York

Concord Jazz/Codaex

— 68:28

Tenorsaxofonist Scott Hamilton kon voor zijn rentree op de New Yorkse jazzscene moeilijk een betere ritmesectie kiezen. Het

trio van Bill Charlap met Peter en Kenny Washington speelt al jaren samen en de drie kennen het mainstream-repertoire als hun broekzak. Bovendien is de relax swingende piano van Charlap een perfect aflossingspunt. Mooie versies van *This Is Always* en *Lullaby of the Leaves*.

Luc De Baets

David Haney/ Julian Priester

For Sale (Five Million Cash)

- Live from Europe

Jan. 04

Cadence Jazz Records -

68:25

Vrije improvisatie van piano met trombone, live opgenomen in januari 2004 in Juul Anthonissen's Hnita Jazz Club en Museum of Modern Art, Passau (Duitsland). Erg intimistisch album. Haney's ingehouden pianospel doet erg (hedendaags) klassiek aan. Priester's trombone zet zich daartegen af en drijft de spanning op. Soms iets te uitgesponnen, bijna op het vervelende af, maar dan is er weer die felle trombone-opstoot en Haney's gedrum op de piano. Het klinkt erg ijl en duister, wat teneergeslagen, iets voor donkere dagen.

Bernard Lefèvre

Khan Jamal Return from exile

Discograph/Bang

Distribution - 72:02

In weerwil van de naam kent freejazz in wezen zoveel beperkingen dat het genre maar weinig navolging heeft gevonden. De enkeling die in het idioom volhardt, dwingt haast automatisch bewondering af. Niet alleen omdat hij een muziekstijl levend symfonie van Dvorak. Haden nam nog op met het LMO in 1989 in Canada (*The Montreal Tapes*) en was op Jazz Middelheim in 1987.

ten met een enkel goed nummer, maar met vooral een heel eigen stijl. Ook de nieuwste op het Franse Discograph verschenen cd "Return from Exile" heeft een bewonderenswaardig eigen sound. Spijtig genoeg klinkt die wel extreem gedateerd. Bovendien kent hij maar weinig afwisseling in klankkleur en dynamiek. De combinatie van vibrafoon met orgel en percussie en soms stem (dichteres Pheralyn Dove) brengt sporadisch een hallucinerende trance teweeg, maar is vaker vlak en tamelijk saai. De toewijding waarmee de plaat is gemaakt, verdient daardoor helaas meer respect dan de plaat zelf.

Mischa Andriessen

Jazz Orchestra of the Concert- gebouw - Madeline Bell Tribute to Ray Charles

Munich Records/Munich

Records - 46:12

Een swingend feest! Nederlands toporkest samen met zangeres Madeline Bell in een hommage aan Ray Charles. Deze muzikale show toerde mee met de preview van de film "Ray", die in een twaalftal theaters en filmzalen in Nederland en België werd gebracht. Hier gaan alle prenties overboord en gaat dit orkest beter samen spelen dan vele bigbands die ooit Ray Charles ooit hebben begeleid. Het enthousiasme waarmee deze jongens zonder complexen gaan swingen, doet je van je stoel springen en meedansen, net zoals in deze live-opname. Dit gedegen orkest is voor de gelegenheid een "ouderwetse" bigband, die kan wederijven met de beste uit de grote periode. In alle secties zit de bagage van de grotere bands ingebakken. Deze band overtuigt hier ruimschoots The Clayton-Hamilton Orchestra en dat is niet min. Bovendien kunnen de solisten hier zonder tierlantijntjes uitpakken met wat hier de enige bekommernis is: swingen. Dus verwacht hier geen uitgeknipte hoogstandjes, maar laat je lekker meedrijven in de swingende, feestelijke sfeer van dit gebeuren. De drive en de swing die uitgaat van een ritmesectie met Peter Beets (p), Jesse van Ruller (g), Frans van Geest (b) en Martijn Vink (d) is lang niet meer gehoord. Martijn Vink, ook de gerespecteerde drummer van het BJO, legt hier, samen met Frans van Geest, het

orkest dermate het vuur aan de schenen, dat de band er wel erg enthousiast tegenaan gaat en de solisten compleet uit de bol gaan. Bovendien is vocaliste Madeline Bell de ideale persoonlijkheid om dit repertoire vorm te geven. Zij straalt een dergelijke soul en bluesfeeling uit als de master met dat tikje vulgariteit dat hier absoluut nodig is. Geen fantasietjes maar een eerlijke hommage aan de meester! Let the good times roll!

Luc De Baets

Marc Johnson Shades of Jade

ECM Records/Universal

Music - 60:47

De naam Marc Johnson zal voor altijd in verband worden gebracht met Bill Evans, de legendarische pianist, waarmee hij de laatste jaren voor diens tragische dood werkte. Maar de verdienste van de bassist gaat veel verder. Halverwege de jaren '80 maakte hij naam met Bass Desires, zijn kwartet met Bill Frisell (g), John Scofield (g) en Peter Erskine (drs). Voor de cd die voorligt, deed Johnson opnieuw een beroep op 'Sco'. Verrassender is de aanwezigheid van de pianiste Eliane Elias, die de bluesy openingstrack *Ton Sur Ton* en het titelnummer *Shades of Jade* mee componeerde en daarnaast nog vier stukken levert. Daarmee kleurt Elias vanzelfsprekend deze productie. Temeer daar haar heldere spel 'Shades of Jade' veerkracht geeft. De plaat is in hoofdzaak introspectief, met veel trage stukken waarin de tenorsax van Joe Lovano en het slagwerk van Joey Baron warme kleuren aanbrenge. In de tracks *Blue Nefertiti* en *Raise* schakelt men naar een hogere versnelling en komt John Scofield wat prominenter in beeld. In *Raise* verder een bijdrage van het zesde groepslid, organist Alain Mallet, die de plaat ook mee afsluit in de Armeense song *Don't Ask of Me* van Anton Mailyan.

Dirk De Gezelle

Sheila Jordan + Cameron Brown Celebration

High Note/Challenge

Records - 71:34

****(*)

In 1997 programmeerden Jos Demol en Emile Clemens in de Jazz'halo Music Days in De Werf in Brugge onder meer het duo

Sheila Jordan-Cameron Brown op Wapenstilstandsdag. Het was de eerste plaat van de bassist als (co)leader. De cd werd in 2000 op het HighNote label uitgebracht net als 'Celebration' nu vijf jaar later. Sheila, die de perfectie zelf is op het gebied van vocalise en scat en een voorbeeld is van toonzuiverheid, werd de dag van de opname...76. Zelfs alleen begeleid door een bassist blijven haar kwaliteiten overeind.

De eerste duo-opname in dat verband dateert al van de zomer 1977 met Arild Andersen. Volgenden dan Harvey Swartz en Cameron Brown. De beide cd's met "Cam" hebben een vergelijkbare opbouw: centraal staan een aantal medleys: Bird en Mingus op de oudste, nu een *Blues Medley For Miles*, een andere rond (Fred) Astaire en (Ginger) Rogers en *Fats (Waller) Meets Bird*. Op 'Celebration' is *It's You Or No One* de uitschieter. En op *Birk's Works* is er een gastoptreden van Jay Clayton.

Sim Simons

Manu Katché Neighbourhood

ECM Records/Universal

Music - 55:05

MANU KATCHÉ TOMASZ STANKO JAN GARBAREK MARCIN WASILEWSKI SŁAWOMIR KURKIEWICZ NEIGHBOURHOOD ECM

De Franse drummer/percussionist Emmanuel 'Manu' Katché (1958) werkte o.a. met Joni Mitchell en Michel Petruccianni, de pianist aan wie hij zijn album opdraagt. Sinds de opnames van 'I Took Up the Runes' (1990) heeft hij een vaste plek in de projecten van Jan Garbarek. Katché, een meester in het neerzetten van ritmische patronen, die hij naargelang de sfeer van een nummer stuwend dan wel subtiel uitwerkt, verstaat de kunst om 'op te gaan' in de muziek. Hij is aanwezig, zonder op een overdreven manier de aandacht op te eisen. Hoogstens verlegt hij de spanningsboog via dynamische accenten. Met 'Neighbourhood' debuteert Katché op ECM als componist en "leader". Op dit album gaan sensualiteit en ontroering hand in hand terwijl in de wijde omgeving van de melodie alles verraderlijk lichtvoetig swingt. Voor de prestaties van de bandleiden dan ook niets dan lof. Met pianist Marcin Wasilewski en bassist Sławomir Kurkiewicz brengt trompettist

Tomasz Stanko tweerde van zijn Poolse kwartet in stelling. Dit geoliede Slavische trio wordt versterkt met een geïnspireerde aanwezigheid van Jan Garbarek (zelf ook half-Slavisch). Het feit dat de musici elkaar goed kennen, draagt bij aan de zeggingskracht van 'Neighbourhood'. Het unisono samenspel tussen Garbarek en Stanko, zowel als hun solistische inbreng, scheert hoge toppen. Voeg daarbij de smaakvolle begeleiding van Marcin Wasilewski die de hem toegemeten ruimte invult met heerlijke solo's, en we kunnen alleen maar besluiten met vijf sterren.

Dirk De Gezelle

Franz Koglmann Pipet

Let's Make Love

Between the Lines/
Challenge Records - 59:00

'An imaginary play in 12 scenes' is de ondertitel en wil de romance tussen Yves Montand en Marilyn Monroe tijdens de filmopnamen van Let's Make Love (1960) verklanken. Elk stukje vormt een verhaal apart. Koglmann tekent voor alle composities op *My Heart Belongs to Daddy* (Cole Porter) en *Les Feuilles Mortes* (Joseph Kosma) na. Prachtig hoe hij de klassieke lijnen (strijkers o.l.v. Gustav Bauer) verenigt met een rustig swingend arrangement, dat spannend onderhoudend wordt door Tony Coe op klarinet en tenorsax, Rudolf Ruschel op trombone, Robert Michael Weiss op piano, Raoul Herget op tuba, Peter Herbert op bas en Koglmann himself op trompet en bugel. Die kommerloze jaren zestig glijden in de verbeelding voorbij. Maar de droom wordt verstoord... Montand keert terug naar zijn vrouw Simone Signoret en laat Marilyn wanhopig achter...

Bernard Lefèvre

Byard Lancaster "A" Heavenly Sweetness

Discograph/Bang Distribution - 54:49

Byard Lancaster is een van die saxofonisten die zijn hele carrière lang altijd wat in de marge is blijven opereren. In de jaren zestig genoot hij enige faam aan de zijde van free drummer Sunny Murray en gitarist Sonny Sharrock. In de jaren tachtig

werkte hij met de loeiharde elektrofunk van Bill Laswell en Ronald Shannon Jackson's Decoding Society, en ooit werkte hij ook samen met McCoy Tyner en Sun Ra.

Met grote tussenpozen publiceerde Lancaster ook onder eigen naam, meestal op kleine labels in zijn thuisstad Philadelphia, maar een grote reputatie heeft hij er niet mee verworven.

Met deze nieuwe cd zal Lancaster - 63 intussen - evenmin de wereld verbasen. Maar het is wel een hoogst sympathieke opname. Lancaster omschrijft de muziek als een mix van "soul jazz, cosmo-blues and eternal rhythms". Zijn grote motto is dat zijn muziek de reikwijdte heeft van James Brown's 'Sex Machine' tot John Coltrane's 'A Love Supreme'.

Op "A" Heavenly Sweetness laat hij zich vooral gelden op allereerste fluiten, met zijn altsax pas als tweede instrument, en bovendien blijkt de man nog een aangenaam zanger. Hij laat zich hier begeleiden door drie Franse muzikanten, van wie vooral percussionist Roger Raspail de klankkleur bepaalt. Georges Edouard Nouel speelt Fender Rhodes en Anne Wirz zingt het titelnummer en het slotnummer *She Divine*, een gedicht sober begeleid door de altsax van Lancaster.

Lancaster staat hier vaak dichterbij een soort universele wereldmuziek dan bij de jazz, maar zijn sobere aanpak is efficiënt. Hij blijkt een soort eenmansorkest die componeert, zingt, fluit en sax speelt en op enkele nummers ook nog de piano beroert. Leuk nog iets van de man te horen.

Peter De Backer

Joëlle Léandre Concerto Grosso - Live at Gasthof Heidelberg Loppem

Jazzhalo/AMG - 2CD
- 43:48/43:19
**

Dit dubbelalbum van de Franse assistente Joëlle Léandre is live opgenomen in Gasthof Heidelberg in Loppem op 29 januari 2005, ter gelegenheid van "Loccus Loppem", een festival van beeldende kunst in de eerste helft van 2005. Joëlle Léandre speelt solo en de twee sets zijn hier op twee cd's gebrand. Een live-concert is nog iets anders dan het resultaat ervan op cd. Je mist de sfeer en het visuele aspect. Vandaar dat we na enkele stukken reeds bezwaken zijn aan een overdosis contrabas en er de brui hebben aan gegeven. Liefhebbers van Europese avant-garde en contrabassfreaks zullen hier wellicht anders over denken.

Luc De Baets

Naar gewoonte

hebben we de

topcd's van

het afgelopen jaar

nog eens op een

rijtje gezet.

Top CD's 2005

Deze keer geen Belgische producties bij de toppers, maar wel heel wat Belgische releases met 4 sterren:

L'âme des Poètes
Prénoms d'Amour
(Igloo)

Ben Sluijs Quartet
True Nature
(W.E.R.F.)

David Linx &
Diederik Wissels
One Heart Three
Voices
(E-Motive)

Mirages
Eternité
(Travers)

Ivan Paduart
Alone
(Alone Blue)

Hendrik Braeckman
til Now
(W.E.R.F.)

François Decamps
Soul and Sour
(Alone Blue)

Kris Defoort
ConVerSations/
ConSerVations
(W.E.R.F.)

Pascal Schumacher
Quartet
Personal Legend
(Igloo)

Met de eerste *Flemish Jazz Meeting* kregen we bovendien een staalkaart van talent dat nog heel wat in petto heeft (o.a. de debuutcd van Robin Verheyen). Jef Neve's 'It's Gone' (topcd in *Jazzmozaïek* in 2004) kreeg in november 2005 in de categorie jazz de Klaraprijs.

JM 1/2005:

CD:

Phil Woods Here's To My Lady

Chesky SACD/Challenge
Records - 65:44

DVD:

Branford Marsalis Coltrane's A Love Supreme - Live in Amsterdam

Marsalis Music/Challenge
Records (dvd+cd) - 48:26

JM 2/2005:

CD:

Philip Catherine- Bert Joris-Brussels Jazz Orchestra Meeting Colours

Dreyfus Jazz & VRT-Klara/
Pink Records - 66:20

Copland-Abercrombie- Wheeler Brandnew

Challenge Jazz/Challenge
Records - 67:25

JM 4/2005:

CD:

Keith Jarrett Radiance

ECM/Universal Music -
2CD - 2:19:41

Wayne Shorter Beyond the Sound Barrier

Verve/Universal Music
- 67:43

Oscar Peterson Solo '75

Norman Granz-Jazz in
Montreux
LSP/Eagle Vision/Pias

Dizzy Gillespie Sextet '77

Norman Granz-Jazz in
Montreux
LSP/Eagle Vision/Pias

Bobby McFerrin Spontaneous Inventions

Blue Note Records/Pioneer
IDC Production/EMI - 55:00

JM 4/2005:

CD:

Kenny Barron Trio Live at Bradley's II

Emarcy/Gitanes/Universal
Music France

Amina Figarova September Suite

Munich Records/Munich
Records - 61:33

Manu Katché Neighbourhood

ECM Records/Universal Music
- 55:05

Mingus Big Band, Orchestra & Dynasty I am Three

Emarcy/Universal Music
- 76:32

Enrico Pieranunzi - Hein Van de Geyn - André Ceccarelli Live in Paris

Challenge Jazz/Challenge
Records - 2CD - 61:51/51:09

Nieuw op CD!

vervolg ...

Lollo Meier & André Donni Hondarribia Autoproductie (www.lollomeier.nl)

— 59:41

***(*)

Lollo is een Nederlandse zigeuner met al één cd 'Rencontres' onder zijn naam. En met Django als een bron van inspiratie. De ontmoeting met Donni situeert in Antwerpen. André had als elfjarige al een 45-toeren single uit. Daarop stond een versie van *Nuages...* Hier ook overigens. Het ontbreekt trouwens niet aan Reinhardt-composities: *Daphne*, *Melody au Crépuscule*, *Minor Swing* en *Lentement Mademoiselle* (met de habanera-passage), drie van Meier en standards die behoorden tot Django's repertoire. Extra aandacht voor *I Won't Dance* en de opener *Just One Of Those Things*. Stéphane Grappelly (toen met y) was tijdens de bezetting in Groot-Brittannië gebleven. Django verving de viool door een klarinet, meestal Hubert Rostaing. De klarinet van André Donni past wonderwel in dit concept en er gaat een aantekelijke swing van uit. Ritmegitarist Dominique Piéard en bassist Jonny Gee leveren sober begeleidingswerk af. Gee krijgt driemaal even ruimte. Besloten wordt met Piazzolla's *Libertango*.

Sim Simons

Mingus Big Band, Orchestra & Dynasty I Am Three

Emarcy/Universal Music
— 76:32

"In other words I am three" is een uitspraak van Mingus, ver-

wijzend naar zijn meervoudige persoonlijkheid (Charles Mingus *Beneath the Underdog*).

Sue Mingus heeft de nagedachtenis aan haar man bijzonder levendig gehouden met drie repertory bands. De opnames dateren van de herfst van 2004 en gebeurden met deels dezelfde musici. De inmiddels overleden John Stubblefield arrangeerde een spectaculaire *Song With Orange*. Pianist George Colligan leidt het thema rustig in en zet de Mingus express op de rails met o.m. Abraham Burton (ts), Conrad Herwig (tb), Kenny Hampton (tp) (die enkele licks van Lee Morgan citeert) en weer Colligan, die ook in *Orange Was The Color Of Her Dress* een behoorlijk aandeel heeft. Daarin is ook ruimte voorzien voor trompettist Randy Brecker. Aan pianisten geen nood overigens: John Hicks in *Pedal Point Blues* en Orrin Evans in het spontaan bandarrangement van *Wednesday Night Prayer Meeting*, zeg enigszins georganiseerde chaos. Trombonist Ku-umba Frank Lacy zingt *Paris In Blue* en laat zich opmerken met zijn Mingus-shouts in *Song With Orange*.

Aan goede altsaxofonisten is geen gebrek: Jaleel Shaw, Alex Foster, Craig Handy en vooral Miguel Zenon, een naam om te onthouden!

Tenoristen zijn Seamus Blake en Abraham Burton. *MDM* is een lange blues, die thema's verbindt van Ellington (*Mainstem*), Monk (*Straight No Chaser*) en Mingus (*Sixth Street Blues*), bewerkt door Robin Eubanks. Bassist Boris Kozlov speelt hier met die mooie, diepe toon, arrangeerde boeiend *Tensions* en is aanwezig op elke track. Dit is een opmerkelijke plaat geworden, die vooral Mingus de componist eert. "I am three and even more!"

Sim Simons

Hank Mobley Reach out

Blue Note/EMI — 37:14

Tot een paar jaar terug ging vrijwel elk aan Hank Mobley gewijd artikel over de veronachtzaming van zijn enorme talent. Maar de tijden zijn veranderd, Mobley is inmiddels een van de onbetwiste grootheden van

de hardbop. De heruitgave van 'Reach out' zal echter niet iedere Mobley-fan zonder meer bevalen. De plaat uit 1968 is namelijk een wanhopige poging aansluiting te vinden bij het poppubliek. George Bensons lange gitaarsolo waarmee het van de Four Tops geleende titelnummer begint, doet wat dat betreft het ergste vrezes. Het openlijk haken naar succes geeft de cd een bijzonder soort melancholie mee, vooral omdat het lijkt alsof Mobley zelf ook beseftte dat deze toenadering tot de populaire soulmuziek hem evenmin de gewenste erkenning zou brengen. 'Reach out' bracht inderdaad niet het verwachte succes, maar een mislukking is de plaat zeker niet. Het strakke samenspel van Mobley en Woody Shaw is opvallend sterk en met name de drie composities die Mobley zelf bijdroeg doen in niets onder voor zijn andere werk. Misschien wel het mooiste nummer van de cd is de andere publiekstrekker *Goin' out of my head* (oort een hit voor The Zombies) dat opnieuw bewijst hoeveel poëzie Mobley uit eenvoudige melodieën kon halen. 'Reach out' is waarschijnlijk niet Mobley's mooiste plaat, maar zelfs in zijn mindere momenten was hij een van de beste.

Mischa Andriessen

Nils Petter Molvaer ER

Sula Records/Universal Music — 46:07

Het is intussen alweer acht jaar geleden dat Nils Petter Molvaer met 'Khmer' de jazzwereld lichtjes met verstomming sloeg. De trompettist bleek de voortrekker van de bijzonder interessante Noorse jazzscene, die improvisatie combineert met elektronica en hippe ritmes. Bugge Wesseltoft en Eivind Aarset zijn slechts enkele van die andere Noren die in het spoor van Molvaer met hun NU-jazz naam hebben gemaakt.

De formule die Molvaer ook op zijn nieuwe studio-cd toepast, verrast vandaag allang niet meer. Ook nu laat Molvaer zijn wat lome trompet opboksen tegen een batterij hiphopritmes boven een landschap van ambient-sfeertjes en zeer diverse samples. Enigszins nieuw is het opvallende gebruik van de Indische tabla, die de muziek iets exotisch geeft. Maar alle percussie en elektronisch geweld ten spijt, schrijft deze muziek traag voorbij, als de soundtrack bij een wat te lang uitgesponnen film.

Een hoogtepunt vormt de mooie ballad *Only these things count*, gezongen door Sidsel Endresen, wiens bitterzoete stem wonderwel bij deze muziek past. Ook gitarist Eivind Aarset levert alweer enkele fraaie bijdragen. Wie van 'Khmer' hield zal 'ER'

absoluut ook wel smaken. Maar wie van Nils Petter Molvaer nieuwe experimenten had verwacht, blijft wat op zijn honger zitten.

Peter De Backer

Thelonious Monk Quartet with John Coltrane

At Carnegie Hall
Blue Note/EMI — 51:38

Voor de tweede keer heeft Blue Note live opnamen van Monk met Coltrane opgevoerd en uitgebracht. Grootste verschil tussen 'At the five spot' en 'At Carnegie Hall' is de geluidskwaliteit die bij de nieuwste release beduidend beter is. Ook deze nieuwe uitgave is een historisch document zonder weerga. Enerzijds omdat de periode bij Monk voor Coltrane van bepalende invloed op zijn verdere carrière en spel is geweest. Anderzijds omdat Monk in die periode (eind jaren vijftig) op de toppen van zijn kunnen als componist en pianist was. Het kwartet klinkt bijzonder hecht. Dat Coltrane veel moeite had zich Monks composities eigen te maken zoals LeRoi Jones beschreven heeft, is bij het beluisteren van 'At Carnegie Hall' nauwelijks voorstelbaar. Shadow Wilson (d) en Ahmed Abdul-Malik (b) leggen als fundament een kalme, swingende beat neer waarover Monk en Coltrane op hun best kunnen soleren. Behalve de kwaliteit van de opnamen is ook de setlist een welkome aanvulling op eerder verschenen materiaal van Monk met Coltrane. Nummers als *Bye-Ya* en *Sweet & Lovely* zijn bij mijn weten nog niet eerder door deze twee grootheden op plaat te horen geweest. Het zijn hoogtepunten op een cd die eigenlijk alleen maar hoogtepunten telt.

Mischa Andriessen

Ada Montellanico/ Enrico Pieraninfa Danza di Una Ninfa (Storie di Tenco)

Egea/Choice Music — 56:41

De zangeres Montellanico en pianist Pieraninfa hebben onuitgebrachte composities van Luigi Tenco bewerkt en aangevuld met eigen werk op dit album. Tenco was een populaire Italiaanse zanger en tekstschrijver die, amper 29, zelfmoord pleegde omdat zijn lied niet geselecteerd werd op het zangfestival van San Remo (Dalida,

waarmee hij op het punt stond te trouwen, vond hem in zijn hotelkamer). Het zijn eenvoudige lieflijke songs die uitstekend worden vertolkt, wel erg melancholisch en vol Italiaanse tragedie, volledig in de geest van Tenco's 'illusie van geluk'.

Bernard Lefèvre

Jan Muës Cool Cargo

Vzw Spionaise/LC Music
— 59:30

Jan Muës is een artistieke duizendpoot. Als een kind van de jaren vijftig, had Jan vele dromen. Vliegen, piloot worden was er één van. Vandaar wellicht de befaamde Flying Boxcar op de hoes. Maar hij werd artiest, schilder, acteur en filmmaker en last but not least muzikant. Hij speelt trompet, schrijft muziek en bewerkt stukken van anderen. Met zijn kwartet en The Musetrap was hij vooral in het Noorden van het land bekend. Maar hij dook ook op in diverse bands, onlangs nog in The Rhythm Junks van Steven De Bruyn. Op dit 'Cool Cargo' album primeert de nostalgie van de jaren vijftig met songs, bekend van Sinatra, Mancini, Nat King Cole en Chet Baker. Muziek, sprekend in al zijn eenvoud. Ook de begeleiders, Johan Sabbe (p), Flor Van Leugenhaeghe (cb) en Luc Vanden Bosch (d), houden het strak en sober. Herinneringen aan Chet Baker zijn hier nooit ver weg. Jan flirt op zijn trompet en vooral op bugel met die "unbearable lightness of being", die vage melancholie, die ook Chet Baker zo kenmerkte, maar laat ook het rijke Broadway-verleden opleven. Af en toe gaat Jan ook zingen en scatten, gelukkig blijft dit vrij beperkt.

Luc De Baets

Evan Parker Electro-Acoustic Ensemble The Eleventh Hour

ECM/Universal Music
— 72:58

'The Eleventh Hour' is een werk in vijf delen, dat de Britse sopraansaxofonist Evan Parker componeerde in opdracht van het Glasgow Centre for Contemporary Arts. Het werk werd uitgevoerd (en opgenomen) in november 2004 als onderdeel van de Free Radicals concertreeks. Parker, die het Electro-Acoustic Ensemble in 1992 in het leven riep, doet onderzoek naar de relatie tussen vrije improvisatie en 'real time sound processing'. Eenvoudig gezegd, komt het erop neer dat geluiden worden gemanipuleerd of bewerkt op de computer. Men maakt gebruik van samples, live elektronica, geluidsprojecties maar ook van akoestische instrumenten, waaronder viool (Philipp

Wachsmann), piano (Agusti Fernandez), contrabas (Adam Linson), percussie (Paul Lytton) en verschillende stemmen (Evan Parker, Lawrence Casserly). Voor 'The Eleventh Hour', intussen al het vierde album voor ECM, werd Parker's ensemble uitgebreid tot een elfkoppige groep, waarin naast voornoemde musici ook wetenschappers deel van uitmaken. De computer processing, bijvoorbeeld, komt voor rekening van Walter Prati. De cd opent met *Shadow Play*, een improvisatie van Parker, Casserly, Ryan (signal processing) en Prati. Een plaat die we aanbevelen aan liefhebbers van vrije radicalen, experiment en elektro-akoestische muziek.

Dirk De Gezelle

Gianluca Petrella Indigo 4

Blue Note/EMI – 57:07

De Italiaanse trombonist Gianluca Petrella geniet vooral bekendheid door zijn samenwerking met Enrico Rava. 'Indigo 4' betekent zijn debuut als frontman van een fraai Italiaans kwartet. Petrella wordt al een tijdje beschouwd als een opkomend talent en met dit album bewijst hij die status. Indigo verwijst naar Duke Ellington. Zijn *I Got It Bad* en *Mood Indigo* nemen een centrale plaats in op deze cd. Verder nemen Gianluca Petrella, Francesco Bearzatti (ts, cl), Paolino Dalla Porta (b) en Fabio Accardi (dr) onder meer *Trinkle, Tinkle* van Thelonious Monk en de Tony Williams-compositie *There Comes A Time* onder handen. Hun benadering is origineel en spitsvondig vooral door het smaakvolle gebruik van live electronics en samples, die het akoestische palet verrijken. De helft van de stukken op deze cd zijn van de hand van Gianluca Petrella. *Stockholm 64* en *Mr. Wolf* bewijzen dat we te maken hebben met een knappe muzikant die avontuurlijke excursies niet schuwt en, met een knipoog naar het verleden, zijn eigen weg zoekt.

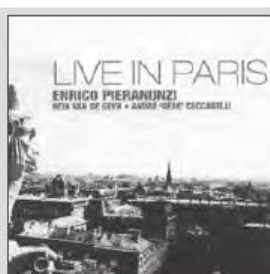
Dirk De Gezelle

Enrico Pieranunzi – Hein van de Geyn – André Ceccarelli Live in Paris

Challenge Jazz/Challenge Records – 2CD – 61:54/51:09

Dit is een live-opname van een driedaags cluboptreden in Le Duc des Lombards in Parijs in april 2001. Enrico Pieranunzi is één van de toonaangevende pianisten in Europa. De Italiaan verenigt in zich de erfenis van Bill Evans met de pianistische benadering van Herbie Han-

cock. Maar hij doet dat op een eigenwijze manier, swingend in de beste traditie, maar vanuit de verworvenheden van de Europese klassieke traditie en met die typisch verfijnde Italiaanse melodievorming. De benadering van de standards is hier origineel, vaak met elegantie en humor (*But not for me*) en met een drive en swing (*Someday my prince will come*), die Keith Jarrett en Brad Mehldau doen verbleken. Ook in eigen composities zoals *Hindsight*, dat op zichzelf al tot de categorie der standards is uitgegroeid, vertelt Pieranunzi zijn verhaal. Het ritmeteam met bassist Hein van de Geyn, die al heel wat heeft gespeeld en opgenomen met Pieranunzi, en drummer Dédé Ceccarelli (ook al vroeger met Pieranunzi op 'Seaward', een Soulnote album) voelen zich hier als een vis in het water. Dit is een droom van een ritmeteam, soepel swingend maar heel attent. In zijn geheel is dit een top trio dat vooral op het tweede schijfje, waar de eerste stukken (*Someday my prince will come*, *What is this thing called love* en *Jitterbug Waltz*) naadloos in elkaar overlopen, hoge ogen gooit. Een paar Pieranunzi-originaals leiden tot de afsluiter, de klassieker aller klassiekers, *Autumn Leaves*, dat een flinke beurt krijgt. Een dubbel-cd die in de platenkast van elke rechtgeaarde jazzliefhebber niet mag ontbreken.

Luc De Baets

Polar Bear Held on the tips of fingers

Rub recordings – 37:10

Zoals sommige honden op hun bazen lijken, zo lijken sommige groepen op hun bandleider. Sebastian Rochford is een zacht-aardige dromer met een excentriek uiterlijk. Voor het tweede Polar Bear album 'Held on the tips of fingers' schreef hij alle stukken. Zijn vlotte maar vederlichte drumroffels bepalen bovendien in belangrijke mate de

Jazz onder de Kerstboom

C A D E A U T I P S

Hierbij verwijzen we onmiddellijk naar onze **lijst van TOPCD's en TOPDVD's van 2005**. Maar toch willen we u volgende tips niet onthouden...

The Complete Clef/Verve Count Basie Fifties Studio Recordings – 8cd box

Mosaic Records/Universal Music

1952: op Verzoek van Norman Granz doet Basie een poging om zijn bigband te reformeren. De "New Testament Band" zou in vijf jaar tijd een arrangeurs band worden en compleet hertekend worden door de pen van o.a. Ernie Wilkins, Neal Hefti, Sam Nestico, Frank Foster en Thad Jones. Ook de komst van Joe Williams met hits als *Every Day I Have The Blues* en *April in Paris* was bepalend voor die jaren. En wanneer ook boppers als Frank Wess en Frank Foster in de band worden opgenomen, zal de band daar ook de invloed van ondergaan. Maar de onweerstaanbare swing en drive is gebleven. Dit is een welgekomen aanvulling op de selecte discografie bij het artikel *100 jaar Count Basie* in ons december nummer van vorig jaar.

Fay Claassen Sings Two Portraits of Chet Baker

Jazz 'n Pulz/Munich Records – 2CD –

62:07/53:48

Nederlands topproduct. Zie recensie in dit blad.

Charlie Parker Retrospective 1940-1953 -3cd box

Saga/Harmonia Mundi

Er bestaat al heel wat van Charlie Parker: waardevolle opnamen en heel wat slecht geregistreerde piratopnamen. En wie weet komt het beste nog? Deze compilatie zit in een mooi doosje, met heel wat tekst en fotomateriaal en is bovendien betaalbaar. Ook de klank is remastered, zoals dat heet. Deze box geeft bovendien een wel overwogen overzicht van het al bij al vrij omvangrijke oeuvre dat Bird

naliet. De Franse samensteller, saxofonist en Parker-fan Daniel Huck geeft bij elke track interessante commentaar.

Romano/Sclavis/Texier/Le Querrec African Flashback

Label Bleu / Bang Distribution – 52:22

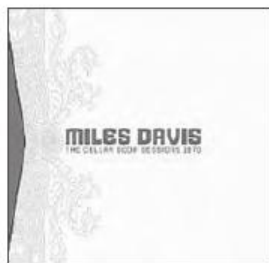

Mooi uitgegeven box met fotoboek van Le Querrec. Zie recensie in dit blad.

Te verwachten: Billie Holiday: The Complete Verve Studio Master Takes (6cd-box) Universal Music

Met Norman Granz aan het roer weten de liefhebbers wie ze in de begeleiding van Billie Holiday in de vijftiger jaren al op haar retour was – ze overleed in 1959 – maar wat de backing betreft kunnen ze op twee oren slapen! Opname-technisch zal dit wellicht ook stukken beter klinken dan vele vroegere opnames van Lady Day! Met u beste lezer zijn we erg benieuwd naar wat deze 6cd-box van één van de grootste jazzzangeressen van alle tijden zal brengen.

MILES DAVIS

THE CELLAR DOOR SESSIONS

6cd box - Columbia Legacy Jazz/Sony Music

In oktober was het **50 jaar** geleden dat Miles Davis bij Columbia Records een platencontract tekende. Naast al wat heruitgaven in 2005 werd een **luxe-editie** aangekondigd: 'The Cellar Door Sessions 1970' (box van 6cd's). Maar keer op keer werd de release verdaagd (een neef van Miles maakte bezwaren die intussen zouden bijgelegd zijn?). Eerst was het september, daarna zou de box voor kerst in de winkel liggen en nu wordt het februari-maart 2006.

Het gaat om live-opnames in de club 'Cellar Door' in Washington D.C. op 16 tot 19 december 1970. Zes van de acht sets die toen werden gespeeld zijn op deze box opgenomen. Een sterk bewerkte versie van een gedeelte van de set op 19 december met gastoptreden van John McLaughlin werd eerder op 'Live-Evil' (1971) uitgebracht. Miles' bezetting bestond uit Gary Bartz (sax), Keith Jarrett (keyboards), Michael Henderson (bas), Jack DeJohnette (drums) en Airto Moreira (percussie), en als gast John McLaughlin (gitaar). Bij deze box een prachtig

boekje met anekdotes van de musici en ook de producers Bob Belden en Adam Holzman. Jarrett heeft het over zijn liefde-haatverhouding met het elektrisch orgel en de fender rhodes (herinner u de DVD Miles Electric), Michael Henderson was een vreemde eend in de bijt omdat hij uit de soulwereld kwam (speelde met Marvin Gaye) - hij zorgde voor de hevige funky bas - en Miles speelde met schokkende ritmes op zijn elektronisch versterkte trompet met veel wahwaheffect. Een sound die heel wat Miles-fans van de vroegere periodes deed opschrikken. Maar dan weer een heel ander

(jonger) publiek aantrok die in jazz-rock (fusion) de crossover zagen van wat in de pop Jimi Hendrix en later Prince uitspookten. Miles was ook fan van beide en had voornemens met hen op te nemen (Prince zou een nummer hebben aangeboden voor 'Tutu' maar werd niet opgenomen). Zowel in Jazztimes als Jazzman verscheen een uitvoerig artikel over 'Cellar Door Sessions' van Paul Tinggen (auteur van *Miles Beyond, The Electric Explorations of Miles Davis, 1967-1991* - Billboard 2003). Meer info op website miles-beyond.com.

Bernard Lefèvre

Nieuw op CD!

vervolg ...

aanstekelijke Polar Bear sound. De vrolijke ritmes vormen een spannend contrast met de sferische en melancholische melodieën van de twee tenorsaxofonisten Pete Wareham en Mark Lockheart waarbij het vooral de verdienste van de solide bassist Tom Herbert is dat de groep een hechte eenheid blijft zodat de wat zweverige sound nergens in doelloosheid verzand. De composities zijn afwisselend genoeg en de elektronische bijdragen van Leafcutter John zorgen voor een aangenaam modern geluid. Door in sommige nummers ook nog strijkinstrumenten of zang te gebruiken, krijgt de klankkleur voldoende nuance om een cd lang boeiend te blijven. Belangrijkste kracht van Polar Bear is echter dat zij als een echte groep klinkt. De muzikanten zijn stuk voor stuk geen virtuozen, maar zij weten de wonderlijke hersenspinsels van Rochford glansrijk te vertalen naar sprankelende, eigenzinnige en vooral pakkende muziek.

Mischa Andriessen

gitaar gaat klinken. In het titelstuk zorgt Ron Mc Clure voor een funky baslijntje, waarboven de gitaar van Return to Foreverman Bill Connors en de saxofoon van Hadley Caliman lekker loos gaan.

Er zijn zeker fusionplaten die de tand des tijds slechter hebben doorstaan. Toch klinkt ook deze klassieker in het genre 32 jaar later enigszins gedateerd.

Peter De Backer

Enrico Rava, Stefano Bollani, Paul Motian Tati

ECM/Universal Music
- 54:49

Of de compositie *Tati* hier wat te maken heeft met de Franse cineast en acteur Jacques Tati is me niet duidelijk. De muziek heeft alleszins weinig of niets van doen met de hilarische sfeer uit de films van Monsieur Hulot. Het is eerder nostalgische droefenis, die uit Rava's trompet druipt. Een vrij sobere Bollani en een Paul Motian, die zich louter op wat punten en komma's toelegt, maken dat dit album nooit echt van de grond komt.

Luc De Baets

Julian Priester Love, Love

ECM/Universal Music
- 37:56

ECM staat vandaag steevast voor ietwat ingetogen, zweverige muziek, vaak met wortels in de jazz, maar net zo goed in folk of modern-klassiek. In de beginjaren van het label bestreek ECM een veel breder jazzpalet, en bracht het zelfs enkele fusionplaten uit. Een van de meest legendarische daarvan - Julian Priester's 'Love, Love' uit '73 - bereikte intussen zowat een cultstatus en is nu eindelijk heruitgebracht. Priester is een trombonist met een merkwaardige carrière. Vijftig jaar geleden maakte hij deel uit van het Sun Ra Arkestra, en in de jaren tachtig was hij een van de sterkhouders in het toen al sterke kwintet van Dave Holland. Maar begin jaren zeventig was hij, zoals zovelen, even betoverd door fusie en rockjazz. De geest van Miles Davis waart door de twee lang uitgesponnen stukken op deze cd. Priester voegt allerhande effecten aan zijn trombone toe, waardoor ze soms zelfs als een elektrische

Sonny Rollins The 9/11 Concert

Milestone/Zyx - 72:27

*****(*)**
"Without a Song" is de ondertitel. The Saxophone Colossus strikes back... Rollins bewijst andermaal nog steeds een grootmeester te zijn. Vijf lange stukken tussen de 11 en ruim 16 minuten impliceren lange solo's. Dit vormt voor hem geen probleem, gesteund als hij is door pianist Stephen Scott en drummer Perry Wilson. Minder goed vergaet het bassist Bob Cranshaw en de steeds ondermaats trombonist Clifton Anderson, nochtans langdurige partners van Rollins. Congadrummer Kimati Dinizulu speelt te luid en helemaal ongenueanceerd. Rollins speelt een dijk van een inleiding in *Why Was I Born*.

Sim Simons

Deze cd geeft nog maar eens het gevoel dat er meer in zat. De omkadering van de oude meester is ontstellend zwak. Zoals Karel

IGL 187 PASCAL SCHUMACHER QUARTET
'Personal Legend'
Pascal Schumacher/ vibraphone,
Jef Neve/ piano, Christophe Devisscher/
contrabasse, Teun Verbruggen/ batterrie

IGL 186 DANZA QUARTET
'Mainly Joy'
Jan Rzewski/ sax, Hugues Kolp/ guitare
Luc Evens/ basse
Renaud Van Hooland/ batterrie

IGL 182 MANUEL HERMIA
'Le murmure de l'Orient'
Manuel Hermia/ bansuri, Barbara Wiernik/
vocal, Dhruva Gosh/ sarang, Fabrice Colette/
tablas, Michel Seba/ udu

SOWAREX rue P.E. Janson, 9 • 1050 Bruxelles
T 32 2 538 90 01 • F 32 2 537 61 70 • sowarex@arcadis.be

van Keymeulen treffend schrijft in De Standaard heeft "kritiek op Rollins vaak te maken met zijn medemusicus" en "Rollins' toon heeft een korrelige grandeur, zijn katachtige veerkracht is er nog, al zit er sleet op zijn uithoudingsvermogen en ritmische acrobatie. De laatste minuten van Global Warming, de verplichte calypso, is Rollins op zijn best. Diepe lage noten en passionele schreeuwen raken je intens. Hij diept ook nog eens A Nightingale sang in Berkeley Square op, waarmee hij heerlijk aan de haal gaat. Even laat hij de beat hangen, om dan weer vooruit te stomen. Toch is dit niet de plaat waar we al zolang van dromen." Vraag is komt die er ooit nog?

Luc De Baets

Romano/Sclaviv/ Texier/Le Querrec African Flashback

Label Bleu/Bang Distribution - 52:22

Na 'Carnet de routes' en 'Suite Africaine' andermaal een pareltje van een cd. Het Trio plus de beelden van fotograaf Guy Le Querrec, rijklijk vertegenwoordigd in het hoesboek(je). De solide bas van Henri Texier en de basklarinet van Louis Sclaviv kleuren het spectrum donker. Romano speelt gitaar op *Viso di donna*. *African Panther* wordt vrij genomen, *Le long du temps* is een gevoelige ballade en *55 Wheels* swingt als de pest. Het geeft een beeld van de afwisseling binnen deze cd. De ontmoetingen van het trio met de "Leica" beloven altijd boeiende momenten!

Sim Simons

Jokke Schreurs Trio Force Majeure

Wild Boar Music-Alea

- 41:35

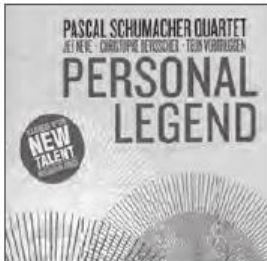
Twee gitaren en een contrabas, dat ruikt naar Hot Club de France. Maar liefhebbers van Django en zijn volgelingen zullen zich hieraan mispakken. Dit is veel meer. Het is een plaat, die met roots in de Slavische muziek en de zigeunerjazz toch heel wat brede invloeden uit andere culturen toelaat. De keuze van het repertoire en de interpretatie ervan zegt veel meer over Jokke Schreurs en zijn gezellen. Astor Piazzola, John Coltrane en Tsjajkovski wisselen af met een paar traditionals en eigen werk van Jokke Schreurs. In *Due Gitari*

kruipen acteur Warre Borgmans samen met Joke in de huid van een Slavische zanger en zingen ze samen een Nederlandse versie van deze traditional. Nostalgische muziek, soms origineel en sfeervol (*Van hier tot ginder, Et elle racontait...*), luchtig (*Blumenwalzer*), doorleefd (*Adios Nonino*), maar ook even wat zwaar op de hand (*Naima*) en banaal (*Au Clair de la Lune*).

Luc De Baets

Pascal Schumacher Quartet Personal Legend

Igloo/AMC - 51:14

Django d'Or winnaar 2005, Pascal Schumacher, heeft met zijn kwartet een nieuwe cd uit. De tweede na zijn succesvolle debuutalbum 'Change of the Moon' in 2004. 'Personal Legend' is een logische evolutie en de volgende stap van dit geoliede kwartet met pianist Jef Neve, bassist Christophe Devisscher en drummer Teun Verbruggen. Opnieuw dragen ze alle vier compositorisch bij in het basismateriaal. Ook al is hun muzikale wereld groter geworden, de swing en de groove zijn gebleven. De cohesie en de muzikale mogelijkheden zijn nog gegroeid en de muziek heeft nog aan kracht en dynamiek gewonnen. Zoals altijd is de frasering van Pascal Schumacher op de vibrafoon kleurrijk en dynamisch, soms op het overdadige af. Jef Neve is het perfecte aflossingspunt, maar is hier in de klankbalans naar onze smaak wat bevoorrecht, wat niet altijd een goede zaak is voor het uiteindelijke klankbeeld. Stukken als de pittige opener *Kitchen Story*, het luchtige *Film Music*, dartele *Quartz*, subtiele *Personal Legend*, spannende *You and the Night* and *The Music* (de enige standard), lieflijke *Sailplane*, vinnige *Leap Year* en sfeervolle *Los Dos Doretas* (compositie van Mike Mainieri) zijn de ingrediënten, waarmee dit potje muziek gekookt werd.

Luc De Baets

Cees Slinger his trios & guests Then and Now 1966-2000

Daybreak/Challenge Records - 64:10

Pianist Cees Slinger, vooral bekend van The Diamond Five, heeft nooit zo in de kijker gelo-

pen als Pim Jacobs en Louis Van Dijk, alhoewel - of misschien juist daarom - hij een betere jazzpianist was. Maar zoals hier was hij ook vaak in studiosessies betrokken. Twee sessies hier dus. Eerst in 1966 met Ben Webster voor *Vara's Jazz Magazine*. Ben speelde zijn gewone repertoire, de Nederlandse ritmesectie ontmoette hier voor het eerst Ome Ben. Maar het 'zat' van de eerste keer. Ook drummer John Engels was hier manifest aanwezig, met zijn onbetwistbaar gevoel voor timing en swing en zijn grote oren voor de muziek en de solisten. De andere sessie is veel recenter. Een studiosessie met trombonist Bart Van Lier en i.p.v. Jacques Schols en John Engels, bassist Marius Beets en drummer Joost Pataocka, een generatie later. Alhoewel Bart hier niet bij de pakken blijft zitten en ook Cees nog heel aardig met de "toetsen" overweg kan, is de vergelijking tussen beide opnames toch in het voordeel van de eerste, bijna veertig jaar geleden. Niet alleen omwille van Ben Webster, maar vooral omwille van de spirit van het toenmalige trio.

Luc De Baets

Ferenc Snétberger Nomad

Enja Records/Choice Records - 50:58

De Hongaar Ferenc Snétberger combineert een carrière als klassiek concertgitarist met een loopbaan als jazzmuzikant. Hij speelt vaak samen met Markus Stockhausen en heeft bovendien een vast trio met de bekende bassist Arild Andersen en drummer Paolo Vinaccia. 'Nomad' is met dit trio opgenomen. Net als het hoesje is de cd bijzonder verzorgd met merendeels kalme, sfeervolle nummers die het midden houden tussen jazz en wereldmuziek. Naar mijn smaak is het helaas echter wat te netjes. De galm op Snétbergers gitaar en het constante gebruik van elektronica zorgen voor een nogal cleane sound die 'Nomad' bijna automatisch maar onterecht degradeert tot achtergrondmuziek. Onterecht, omdat de muzikanten stuk voor stuk vakmensen zijn die hecht samenspelen en elkaar goed weerwerk geven. Vooral Andersen weet met zijn eigenzinnige aanpak nu en dan een tegenwicht te creëren voor de loepzuivere speelstijl van Snétberger. De composities, die soms duidelijk oosterse invloeden prijsgeven, zijn over het algemeen in orde. Toch kan de muziek niet echt boeien. Dat is niet alleen de schuld van de productie, het lijkt er soms op dat de musici het allemaal net te mooi willen doen.

Mischa Andriessen

Curtis Stigers I think it's going to rain today

Concord Jazz/Codaex - 56:38

Singer-songwriter Curtis Stigers kan je vergelijken met Sting: het betere vocale werk in een zone waar je ook Randy Newman of Tom Waits kan tegenkomen. Stigers heeft een soepel phrasé, fraaie dictie en zuivere intonatie. Hij kent duidelijk zijn vak, wellicht ook te wijten aan het feit dat hij ook een goede jazzmuzikant is. Hij pakt de nummers aan in de geschreven sleutel (geen transposities). Dit vraagt een groot stembereik en een soepelheid, die hem in lijn plaatst met Mark Murphy, duidelijk een van zijn grote favorieten. Hier heeft hij stukken gekozen van Willie Dixon, Willie Nelson, Mose Allison, Sting, Randy Newman, Tom Waits, een enkele Broadwaystandard (*Side by Side*) en twee stukken die hij samen met zijn trouwe muzikale kompanen Larry Goldings - hier spelend op alles wat toetsen heeft - geschreven heeft. Knappe line-up met verder gitarist Pete McCann en trompettist John Schneider maar vooral met drummer Matt Wilson en bassist Ben Allison. Goed geconfectioneerde, lekker swingende muziek.

Luc De Baets

Monnette Sudler Meeting Of The Spirits

Discograph/Bang Distribution - 52:27

Gitariste-vocaliste Monnette Sudler (1952) is al van in de jaren zeventig actief. Op haar eerste plaatjes...Uri Caine de pianist. Op 'Meeting Of The Spirits' speelt ze akoestisch maar ook elektrisch in *The Healing Song* en *I Been Keeping Company With The Layaway Man*, een fluwelen doordruk van Muddy Waters' Hoochie Coochie Man. Meestal alleen met gitaar of één keer met haar *sanza*, een duimpiano. We krijgen een duet met Erik "Abyss" Honesty, die als rapper geboekt staat, maar die de status van softsinger niet overstijgt, eentje met Darryl "Kwasi" Burgee, een monotone congaspeler en eentje met reciterende Sonia Sanchez. Trombonist Steve Turre brengt wat meer jazzvuur, vooral op *Ballad For Bruce*. Turre haalt zijn schelpen ook nog eens boven voor de slotblues en Sudler bewijst dat ze in haar eentje kan swingen op *Exactly Like You*.

Sim Simons

Tetzepe Crush

Trytone/Challenge Records - 74:40

Nederland heeft een traditie in het genre. Tetzepe is een grote bende (bigband) die de efe-

nis van Gil Evans, Frank Zappa en de Europese hedendaagse muziek op een interessante manier fuseert. De groep werd gesticht in 1996 en dit is hun derde album. De muziek zit vol dynamiek en wisselende klankkleur. Compositie en bewerking voeren hier de boventoon en dat leidt vaak tot verrassende en spannende muziek, die als een soundtrack voorbij schuift. In de taal van de band zelf: "groovy, ritmisch complex materiaal, soundscapes, kleine en grote momenten van echte muziek". Trompettist Hans Leeuw is de drijvende kracht achter dit hippe gezelschap, vol nieuwe, gedreven en nog vrij onbekende solisten. Ook het repertoire wordt geleverd door componisten van diverse origine, maar bezit wellicht daarom genoeg variatie om dit album boeiend te houden.

Luc De Baets

Mel Tormé Gerry Mulligan George Shearing The Classic Concert Live

Concord Jazz/Codaex - 65:15

Leuke gig van drie tenoren van de jazz en het betere entertainment in de jaren tachtig. Op 29 juni 1982 deelden Tormé, Shearing en Mulligan de affiche in Carnegie Hall in New York. Mulligan met zijn toenmalige orkest en Tormé en Shearing. Het werd vooral een feestje waarin de drie tenoren zich samen konden uitleven, zelfs met vocale versies, waarin Mulligan zich niet onbetuigd liet. Zoals Tormé en Mulligan samen in *Walkin' Shoes* of alle drie samen in de opener *I've heard That Song Before* en het slotnummer *The Song has Ended*. Dit is meer een soort party met muziekjes van Mulligan, enkele vocals van Tormé, een paar features voor Shearing, maar niet altijd met smaak aan mekaar gebreed. Ook een Ellington-medley ging in de cocktailshaker van Mulligan en zijn orkest, met Mel en George als smaakmakers. Je krijgt van alles wat, professioneel afgewerkt, maar je blijft op je honger.

Luc De Baets

VSP-Orkestra et Arkady Shilkloper Piment

Orkestra Production - 47:13

Veel fanatieke muzikliefhebbers worden zo nu en dan overvallen door de angst dat zij een fantastische muzikant of groep over het hoofd zien. Wekelijks verschijnen er cd's waarvan je niets weet en waarvoor de tijd je ontbreekt om ze allemaal te beluisteren, maar waar prachtige platen tussen moeten zitten die je misschien nooit zult horen.

Nieuw op CD!

vervolg ...

Enkel door de medewerking van kornettist Arkady Shilkloper, die ik kende van Misha Alperins mooie debuut cd 'North Story', werd mijn interesse in het mij totaal onbekende VSP-Orkest gewekt (VSP staat overigens voor Vibraphone Special Project). De kennismaking met het orkest is echter heel plezierig. 'Piment' is een goed gekozen titel voor deze in eigen beheer uitgebrachte plaat, want het VSP-Orkest maakt met Shilkloper gepeperde muziek. Gloedvol en opwindend. De keuze van het instrumentarium is met twee vibrafoons en twee althoorns verrassend en de vaak humoristische composities hebben een drive die erg aanstekelijk werkt. De muziek van het Franse VSP-Orkest ligt daarmee in de lijn van het Rêve d'Éléphant Orchestra en de Youngblood Brassband. Zij hebben een zelfde dynamische jonge-honden sound en ze weten minstens evengoed een opgewekt humeur teweeg te brengen. Een aanwinst dus. Ik had ze niet graag gemist.

Mischa Andriessen

Xandra Willis To Be With You Munich Records/Munich Records – 50:06

De naam Xandra Willis mag dan wel Angelsaksisch klinken, zij is in 1972 geboren in het Nederlandse Capelle aan den IJssel en is dus Nederlandse. Van jongsaf aan stond ze vocaal haar mannetje en via een ommeetje in de soul & funk, kwam ze via haar conservatoriumopleiding in Rotterdam in de jazz terecht. Hier maakt ze haar cd-debuut met een repertoire dat deels uit standards, jazzklassiekers en originals bestaat. Qua stem, techniek en dynamiek zit alles snor. Bovendien swingt ze voorbeeldig en scat ze niet onverdienstelijk. In een overbekend standardrepertoire (*My Shining Hour, We'll be Together Again, As Time Goes By, ...*) moet je echter kunnen zorgen voor een toegevoegde waarde en dat is hier te weinig het geval. In een qua timing en melodievorming niet zo makkelijk stuk als Monk's *I Mean You* loopt niet alles gesmeerd.

Ballades als *There Will Never Be Another You* worden dan wel vlekkeloos en met een persoonlijke toets vertolkt. Ook de drie composities, de lekker swingende titelsong, het beklijvende *Whenever he comes by* en het wiegende *That day*, dat ze samen met trompettist Jan Van Duikeren heeft geschreven, overtuigen en vormen hier het sterkste luik. Een drietal stukken uit het Ellington-repertoire die het album afsluiten horen bij het betere werk. In de muzikale omkadering vallen pianist Rob van Kreeveld, trompettist Jan Van Duikeren en drummer Martijn Vink op. Al bij al een positieve balans en een niet onaardig debuut.

Luc De Baets

Frank Woeste Trio Mind At Play Challenge Records/Challenge Records – 52:22

De Duitse pianist Frank Woeste (in het Duits Wöste) is één van de vele ambitieuze jonge talenten, die momenteel staan te dringen om hun plaats op te eisen. Frank Wöste ontdekte de jazz in de V.S. tijdens studies aldaar, trok naar Parijs, waar hij vanaf 1997 aan het Conservatorium verder studeerde en er zich meteen ook vestigde. Stilaan profileerde hij zich via zijn eigen trio met bassist Matthieu Allamane en drummer Matthieu Chazarenc. Dit trio was finalist in 2004 op het internationaal concours van Jazz Hoeilaart. Hein van de Geyn, die de Franse jazzscene vrij goed kent, er vrij vaak speelt, o.a. met Matthieu Chazarenc, werd door deze laatste geattendeerd op Frank Wöste en dat resulteerde in zijn debuutalbum voor Challenge Records. Wöste laat horen, dat hij uit het goede hout is gesneden met wel overwogen lange melodische lijnen. Hij wisselt oordeelkundig van de piano naar de Fender Rhodes, afhankelijk van de sfeer en de passende klankkleur, zonder te overdrijven. Bovendien speelt dit trio heel goed uitgebalanceerd, waarbij de drie stemmen converseren in complete harmonie.

Luc De Baets

Jazz op DVD

Live in Amsterdam: klasse uit Nederland

Dvd is in. Waar het vaak nog aan ontbreekt is materiaal van hedendaagse artiesten en groepen, zekervan eigen bodem. In een samenwerking met NPS werpt Munich Records zich met deze dvd-reeks op als een gloedvol verdediger van de Nederlandse jazzscene.

In vier qua beeld en klank zeer verzorgde films vind je vijf groepen. De opnamen hadden allemaal plaats op 29 en 30 augustus 2005 op twee lange concertavonden in het BIM-huis. Vijf live-concerten dus op vier dvd's, meteen een knappe staalkaart van de Nederlandse jazzscene en van de artiesten van Munich Records. Hier zijn bovendien louter eigen composities van de hoofdrolspelers te vinden, iets wat de artiesten en groepen hier nog sterker profileert.

Luc De Baets

Tineke Postma ****

De klasse en persoonlijkheid van de Nederlandse saxofoniste Tineke Postma moeten niet meer geprezen worden. Na Candy Dulfer hebben onze noorderburen duidelijk een opvolger in deze jonge vrouwelijke lefgozer. Bovendien heeft ze ook in de V.S. al een zekere status, die haar op grote podia brengt als gastsoliste. Iets waar meer gereputeerde Nederlanders nauwelijks in geslaagd zijn. De manier waarop ze ook muzikaal in snel tempo evolueert, laat ons geloven dat we hier mogen spreken over een rasartieste, waar we nog niet het laatste hebben van gehoord. Hoewel ze altsax en sopraansax speelt is duidelijk dat Wayne Shorter zeker tot haar favorieten behoort. Met in de band klasbakken als pianist Rob van Bavel en gitarist Martijn van Iterson worden we bovendien erg verwend.

www.tinekepostma.com

Martijn van Iterson & Ilja Reijngoud ***

Martijn van Iterson (Bird Award winnaar 2004) en Ilja Reijngoud ((Thelonious Monk Award compositie 2003) zijn beiden Nederlandse prijswinnaars en spelen bovendien ook nog samen in Reijngoud's groep. Een aanleiding om ze samen op één dvd uit te brengen. Martijn van Iterson is een gitarist die vanuit een diep gevoel voor de jazzroots speelt. Zijn eigen kwartet is een staalkaart van de betere jazzmuzikanten in Nederland, pianist Rob van Bavel, bassist Frans van Geest en drummer Martijn Vink. Reijngoud soleert vloeiend en met een stevige dynamiek op de trombone en klinkt bijna als een saxofonist. Ook hij heeft zich stevig omringd met naast van Iterson, Marius Beets op bas en Marcel Seriere op drums. www.iljareijngoud.com en www.martijnvaniterson.com

Amina Figarova ****

Het repertoire komt uit de laatste albums 'Come Escape With Me' en 'September Suite'. In 'September Suite' (zie Nieuw op CD) overstijgt Amina Figarova zichzelf. Deze 'Live in Amsterdam' is een mooie staalkaart van wat deze compositie/pianiste in haar mars heeft en dat is heel wat. Ook het septet, een goed gekozen mix van Nederlanders (Tom Beek, as; Wiro Mahieu, bas en Chris Strik, drs)

en Vlamingen (Bart Platteau, fl; Kurt van Herck, ts en Nico Schepers, tp) is een goed uitgebalanceerde groep en heeft geen enkele moeite om de pennenvruchten van Amina in gloedvolle muziek om te zetten. Zie de cd-bespreking van 'September Suite' in dit nummer en ook het interview van onze medewerker Mischa Andriessen met Amina Figarova in dit nummer.

www.aminafigarova.com

Heleen van den Hombergh ***

Zij brengt eerder een recital van liedjes die uiteindelijk iets te veel op elkaar gaan lijken. De motivatie voor deze songs van Heleen van den Hombergh moet grotendeels gezocht worden in haar ervaringen in het regenwoud, haar grote liefde. Ondanks pianist Bert Van den Brink en bassist Tony Overwater niet de sterkste en vast niet de meest jazzy dvd van deze reeks.

www.heeleenvandenhombergh.com

Boeken

Bernard Lefèvre

Jazz THRILLERS!

Thrillers waren het meest verkochte genre op de jongste boekenbeurs in Antwerpen. Ooit een jazzthriller gelezen? Wel, toch al wat thrillers gelezen waarin jazz al eens een rol speelt, zij het door de locatie, zij het door de auteur die zijn liefde voor jazz etaleert.

Eén van hen is **Michael Connelly** (voormalig L.A. Times verslaggever) die een prachtige serie schrijft rond detective Harry Bosch die zijn West Coast Jazz kent. Hij bracht zelfs op beperkte oplage in 2003 een cd uit met jazzmuziek uit die reeks.

Maar ook **John Harvey** met zijn detective Resnick (zijn katten heten Miles, Bud en Pepper) is een jazzfan. Hij trad zelfs op met poëzie begeleid door een jazzband. En zo zijn er wel meer.

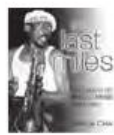
Het hoeven niet alleen thrillers te zijn om jazz te lezen. Dat brengt ons bij het jongste nummer van **Kunstschrift Vlaanderen** (september 2005). Hierin wordt het thema *Jazz in België* behandeld en naast een historisch perspectief door Jempi Samyn is er een uitstekende bijdrage rond *Jazz in de Vlaamse Literatuur*.

En dat brengt ons bij een prachtige recente roman, waarin jazz een hoofdrol speelt: **'Bas'** (De Geus 2000) van **Annie Van Keymeulen**. Zij reisde overigens mee met Jazzmozaïek naar New York en haar impressies hierover lees je in deze uitgave. In de volgende jazzmozaïek interviewen we haar over haar roman en liefde voor jazz.

Een gerenommeerd schrijver van jazzessays, jazzmusicus en dichter is **Willy Roggeman**. Zijn verzamelde poëzie **'De Gedichten 1953-2002'** (Meulenhoff/Manteau 2004) werd op de boekenbeurs bekroond als een van de bestverzorgde Nederlandstalige boeken in België (Plantin-Moretusprijs).

Jazzhelden

Er bestaan al heel wat (Engelstalige) boeken over jazzhelden. Miles Davis blijft nog steeds een inspiratie voor een 'revelerend' boek, essay of fotoalbum...Telkens weer worden nieuwe feiten bovengehaald of zoekt de auteur een andere benadering. **George Cole** zoekt het in de laatste periode van Miles met **'The Last Miles - The Music Of Miles Davis 1980-1991'** (University of Michigan Press 2005). Hij brengt interviews met nagenoeg alle musici waarmee Miles opnam in die periode: George Duke, Teo Macero, Tommy LiPuma, Marcus Miller, Darryl Jones, Branford Marsalis, Chaka Khan, Wallace Roney, David Sanborn en East Mo Bee. Dave Liebman, Dave Holland, Pete Cosey, Michael Henderson en Mike Zwerin die voor 1980 met Miles musicerden komen aan het woord. En ook Miles enige dochter Cheryl werd geïnterviewd. George Cole beschrijft in detail elk album uit die periode.

Een andere trompetheld is natuurlijk Dizzy Gillespie, waarover **Donald L. Maggin** een biografie schreef: **'Dizzy The Life And Times Of John Birks Gillespie'** (Oxford University Press 2005). Hij schetst de bebopjaren van Dizzy en zijn vier kompanen Charlie Parker, Kenny Clarke, Thelonious Monk en Charlie Christian. Hij neemt de lezer mee op tour met de Calloway, Hines en Eckstine bands, Harlem en zijn clubs, de 52nd straat jazzscene van de jaren '40, Rio's sambafestivals, enz.

Er zijn nog nieuwe boeken op komst over **John Coltrane** (Francis Davis Chatto&Windus dec.2005), **Charlie Parker** (Brian Priestley OUP jan.2006) en **Ben Webster** (Frank Buchman-Moller University of Michigan Press mei 2006). Om bij te blijven kan ik www.jazzscript.co.uk aanbevelen.

En verder wil ik graag melden dat **Jazzlife** (sinds lang collector's item), oorspronkelijk verschenen in 1961 met Duitse tekst van Joachim E. Berendt en foto's van William Claxton, nu in drie talen door Taschen wordt heruitgebracht (Duits, Engels en Frans + Bonus CD).

schertler

The Realist
acoustic transducer
for bass, cello and violin

FISHMAN

underwood

Nu in demo
SWB stick bass

Pro Arte

Exclusive double basses and accessories

Geuzenstraat 19 2000 Antwerp 03/216.99.28 www.proarte.be

Michael Connelly:
Slotakkoord (The Closers)
(De Boekerij 2005)
ISBN 9022541924

Annie Van Keymeulen:
Bas (De Geus 2001)
ISBN 9052266697

Willy Roggeman:
De Gedichten 1953-2002
(Manteau/Meulenhoff 2004)
ISBN 905990009X

George Cole:
The Last Miles
(University of Michigan Press USA) ISBN 0472115014

Donald L. Maggin:
Dizzy
(OUP USA) ISBN 0688170889

**William Claxton/
Joachim E. Behrendt:**
Jazzlife
(Taschen 2005)
Engels: ISBN 3-8228-3066-6
Frans: ISBN 3-8228-4971-5
Duits: ISBN 3-8228-4970-7

Jazzhistorie

Jazz in België
vanaf 1920
(3)

Populaire jazzbands

Midden de jaren twintig tot eind de jaren dertig was een tijd van **kermissen en paardenraces**, van de **Charleston** en de **Lambeth Walk**, van steeds snellere auto's en vliegtuigen die lange afstandsrecords vestigden. De **Amerikaanse jazzorkesten** introduceerden **twee nieuwe instrumenten**: de **contrabas** en de **saxofoon**.

Adolphe Sax, (1814-94), de uitvinder van de saxofoon was afkomstig van het Belgische stadje Dinant. Hoewel Europese componisten zoals Georges Bizet, Hector Berlioz en Ambroise Thomas zich lovend uitlieten over dit nieuwe instrument en het soms opnamen in het symfonieorkest, brak het in Europa niet echt door. In Amerika daarentegen verwierf de saxofoon wel status en zelfs een ereplaats in de jazzorkesten. En het is dus de jazz die de saxofoon een triomfantelijke terugkeer bezorgde naar zijn plaats van herkomst.

Dansorkesten met jazzgehalte

We zien een groeiend aantal "jazzbands" die met wisselend succes optreden in de voorname dansgelegenheden, hotels, tearooms en casino's van Brussel, Antwerpen, Luik of Oostende, hoewel het jazzgehalte in hun muziek soms erg minimaal is. Enkele opvallende bands zijn de Antwerpse **Mohak's Jazz Band** (1920/23) met **Louis Neyaert**, **Martin Helmoortel** en de zwarte drummer **Freddy**; de Luikse **White Rabbit** en de **Five Merry Kids** (1923/25) waarin violist **Emile Deltour** en pianist **Jean Pacques** hun debuut maken. Brussel spant de kroon: **Billy Smith** speelt in een dancing aan de Naamse Poort. Op zijn grote trommel prijkt de naam van het orkest: **The White Diamonds**. In dat orkest zitten Belgische muzikanten die naam zullen maken: de trompettist **René Compère** en de saxofonist/klarinetist **Charles (Chas) Remue**. In de

St. Sauveur spelen twee orkesten: een voor de tango en het andere voor de jazz dat gedirigeerd wordt door **Pierre Neetens** en met aan de piano **Robert De Kers** die later zal uitblinken op trompet. Verder zijn er nog de Brusselse **Excellos Five** en het **Bistrouille Amateur Dance Orchestra (B.A.D.O.)** dat onder de leiding staat van trompettist **Freddy De Boom**.

De bigband **B.A.D.O** werd in 1920 gesticht door de gebroeders **René** (dr) en **Marcel Vinche** (banjo). Hun lokaal was de zaal *Patria*. Tot midden de jaren dertig animeerde het B.A.D.O. talloze liefdadigheidsfeesten en dansavonden. Deze bigband was een kweekschool voor jong talent en leverde muzikanten met een schitterende professionele loopbaan o.a pianist **John Ouwerx** (1903-1983), multi-instrumentalist **Ernest Craps** alias **David Bee** (1903-1992) die met zijn boezemvriend, trompettist **Pierre Paquet** alias **Peter Packay** (1904-1966) tal van originele stukken componeerde voor de orkesten waarin ze betrokken waren.

Ongetwijfeld waren **Duke Ellington's** debuut in de *Cotton Club* en **Charles Lindbergh's** eerste solovlucht over de Atlantische oceaan de **belangrijkste evenementen van 1927**. **Dat doet me terugdenken aan die memorabele zondag van 21 mei 1927, toen we in een bioscoop van de Brusselse Nieuwstraat rustig naar de film zaten te kijken. Plots gingen de kroonluchters aan. De directeur klom op een stoel en riep met luide**

stem: dames en heren, Lindbergh is zopas in Parijs geland. De aanwezigen veerden recht en applaudisseerden.

Eerste Belgische jazzplaat

Maar ook voor de Belgische jazz is 1927 een jaar van buitengewone betekenis. Op initiatief van Felix Faecq, uitgever van het Belgische jazzmagazine *Music* en ook van muziekpartituren, wordt op 27 en 28 juni de eerste Belgische jazzplaat opgenomen. Dit gebeurt in Londen voor het label "Edison Bell" met **Chas Remue and his New Stompers**. Het is een jong, dynamisch, maar vrijwel nog onbekend septet dat bestond uit **Chas Remue** (leider, altsax / klarinet), **Alphonse Cox** (trompet), **Gaston Frederic** (tenorsax / klarinet), **Henri Leonard** (trombone), **Harry Belien** (slagwerk), **Stan Brenders** (piano) en **Remy Glorieux** (saxofoon). Van de veertien nummers die worden opgenomen zijn er vijf composities van het duo **David Bee/Peter Packay**: *Vladivostok*, *Pamplona*, *The bridge of Avignon*, *Allahabad*, en *Slow Gee Gee*. Van dit septet zullen er maar drie leden echt bekend worden. De eerste is vanzelfsprekend **Chas Remue**, leider van de groep en die zelf de solo's van de opnamen op klarinet en altsax uitvoerde. De tweede was trompettist **Alphonse Cox**, die, hoewel klassiek geschoold, toch behoorlijk kon improviseren. Hij kreeg kort daarop een contract aangeboden bij de Britse band van **Billy Arnold** voor een tournee doorheen Europa. En verder is er nog **Stan Brenders**

David Bee & Peter Packay

David Bee (°1903 Brussel) werd als Ernest Craps geboren. Zijn vader was beenhouwer op het St Catherinaplein en afkomstig van Hoeilaart. De kleine Ernest werd genoemd naar zijn Hoeilaartse peter. Zijn moeder was harpiste en verbonden aan het orkest van de Muntshouwborg. Ook Juliette, de oudere zus van Ernest, speelde harp. Er was ook nog een oom langs moeders kant die orkestleider was.

De jonge Ernest is al snel beïnvloed door ragtime, cakewalk, one-step en andere nieuwsoortige dansmuziek uit die jaren. Hij is een uitmuntend

harpist, loopt school in het "Institut Dupuich" en maakt er kennis met een leeftijdgenoot, Pierre Paquet. Pierre heeft net als zijn vriend Ernest veel aanleg voor muziek en speelt trompet. Beiden dromen ervan om later muzikant te worden. Maar doordat Pierre door een zwaar ongeval in het ziekenhuis belandt, verliezen ze elkaar uit het oog.

Na zijn studies vervult Ernest zijn militaire dienst en leert saxofoon en klarinet spelen. In 1925, hij is dan 22, wordt hij lid van het bekende **Bistrouille Amateur Dance Orchestra (B.A.D.O.)**. Op een feest,

waar nog een ander orkest optreedt, ontdekt hij opnieuw zijn vroegere vriend Pierre, die trompettist is in een amateursorkest, de **Versaty Ramblers**. Pierre wordt ook lid van het B.A.D.O en een jaar later, in 1926 wordt onder de auspiciën van het Jazzmagazine *Music* van uitgever Felix Faecq een eerste "Récital de Jazz" georganiseerd. Ernest en Pierre oogsten een overweldigend succes, niet alleen door hun optreden maar in het bijzonder door de composities onder hun "ver-Engelste" namen **David Bee** en **Peter Packay**. Dat is het begin van een samenwerking die in grote mate hun verdere loopbaan zal bepalen.

die vanaf 1936 internationaal bekend zal worden als leider van het NIR - INR Jazzorkest en die talloze radio-opnamen zal nalaten. De andere leden van de "New Stompers" verdwijnen van het jazztoneel. Remy Glorieux en Harry Belien treden nog wel enkele jaren op, maar dan uitsluitend in dansorkesten.

All-Stars-Band

Tijdens de zomermaanden 1927 richt **David Bee** zijn eerste beroepsorkest **The Red Beans Orchestra** op samen met de volgende jonge beloften: **Robert De Kers** (trompet), **Sus Van Camp** (trombone), **René Vandijck** (piano), **Chas Dolne** (banjo) en **Pol Serluppens** (drums). Dit orkest werkt op coöperatieve wijze. Alle leden verdienen evenveel en er is geen echte "chef". Dit orkest ondergaat sterk de invloed van de Chicago-stijl van de laatste grammofoonplaten van Red Nichols and his Five Pennies.

The Red Beans Orchestra treedt op in Geneve, Lugano, Milaan, Venetië en op de tentoonstelling van 1929 in Barcelona waar het op een financieel fiasco uitdraait ingevolge de onverwachte sluiting van de *Ambassadeurs* waar ze spelen. David Bee trekt naar Berlijn en wordt er de eerste saxofonist van het orkest van **Carlo Minari**. Robert De Kers probeert het verder met een vernieuwde bezetting in het *Café de Paris* in Monte Carlo en *Pschorr Café* in Rotterdam. Daarna wordt het orkest definitief ontbonden in 1929.

In 1930 sluit Robert zich als tweede trompet aan bij een Europees-Amerikaanse formatie onder de leiding van **Harry Fleming** (ook tapdanser). Hij treedt hiermee op in Duitsland, Zwitserland, Italië en Spanje waar het orkest ontbonden wordt. In Madrid probeert Robert het met een nieuw orkest met ex-leden van de Fleming-groep en een paar Spanjaarden als versterking. Maar dat is van korte duur want de Spaanse revolutie van 1931 verplicht hem het land te verlaten. Onmiddellijk daarop sticht hij zijn 16-mans orkest **The Baker's Boys** met de Amerikaanse zwarte zangeres **Josephine Baker** en trekt in 1931-32 ermee op tournee in Frankrijk, Zwitserland, Tunesië, Algerije en eindpunt Venetië. Robert is op dat moment 26 jaar.

(foto: archief Albert Michiels)

1931 - 1932: "The Baker Boys" onder de leiding van trompettist Robert De Kers

Na zijn tournee met Josephine Baker keert Robert De Kers naar Brussel terug en sticht er een 100% Belgische "all-stars-band" bestaande uit **John Ouwerx** (p), **Jean Omer** (as/kl), **François Cambien** (as), **David Bee** (as), **Bob Bosmans** (dr), **Jan Dam** (trb), **Isidore Rooms** (trp), en **Fernand Fonteyn** (b). Later zal John Ouwerx aan de piano vervangen worden door de Nederlander **Ernst van 't Hoff**. Eerst worden ze gevraagd voor een concert in het *Casino van San Remo* (Italië) en vervolgens krijgen ze een contract aangeboden voor meer dan een jaar (1932-33) in het *Century Hotel* in Antwerpen. De reclame is één en al waarborg voor hoge kwaliteit.

ROBERT DE KERS
and his **CABARET KINGS**
are broadcasting from the
Century Hotel, Antwerp
every Saturday and Sunday night,
on 333 m. & 509 m. from 10.10 until 12 p.m.

THE MOST STYLISH PERFORMERS,
THE MOST MODERN ORCHESTRATIONS,
THE MOST ATTRACTIVE DANCE-BAND
ON THE CONTINENT

Ze keren naar Brussel terug voor de Wereldtentoonstelling 1935 om er iedere avond in de *Diable Amoureux* het grote publiek te amuseren. Hierop volgt de *Scala* van Oostende (1936) waar het **Robert De Kers Orkest** het jaar daarop terugkeert met als "Guest Star" de wereldbekende tenorsax **Coleman Hawkins**.

Robert De Kers is zeer geliefd in de *Pantheon*, een van de meest populaire Brusselse attractiepunten voor de jazzliefhebbers in die tijd. Hij treedt er vaak op met wisselende bezettingen. Iedere keer dat hij na een buitenlandse tournee naar Brussel terugkeert, mag hij er steeds opnieuw spelen in afwachting dat hem weer elders belangrijke contracten worden aangeboden, zoals in het *Kurhaus* en het *Casino van Scheveningen*, de *Savoy* in Amsterdam, de *Odeon* in Bazel en het *Zuid* in Den Haag. En vergeten we niet in 1940 de *Boeuf sur le Toit* in Brussel waar de eigenaar niemand minder dan Jean Omer is, die nog in Robert's eerste orkest optrad.

(foto: archief Albert Michiels)

(foto: archief Albert Michiels)

Begin 1927 de eerste samenstelling van het "Red Beans Orchestra" van David Bee. David Bee vooraan in het midden (altsax en klarinet) met aan zijn rechterhand Peter Packay (trompet).

Robert De Kers

Robert De Kers (De Keersmaecker - Antwerpen [°]10/08/1906) komt uit een muzikale familie. Zijn ouders zijn de spilfiguren van een voornamelijk muziekschool "l'Institut Beethoven". Zijn vader onderwijst viool en zijn moeder piano. Robert krijgt van kindsbeen de muziek opgeleefd, maar kiest voor de richting geneeskunde aan de Vrije Universiteit van Brussel. Hij zit er in de tweede voorbereidende als zijn vader plotseling overlijdt. Om onmiddellijk aan de kost te komen, sluit hij zich als trompettist aan bij een kleine Belgische amateursgroep, de **Berkeleys**, die een contract heeft voor een tournee in verschillende

muziekzalen in Italië. Vanaf eind 1926 trekken de Berkeleys naar Milaan, Bologne en Napels, waarna de groep ontbonden wordt. Robert heeft geluk. Hij krijgt onmiddellijk werk in een van de beste Italiaanse jazzorkesten onder de leiding van **Carlo Benzi**. Ondertussen studeert hij jazzorkestratie via de methodes van Frank Skinner. Dat stelt hem in staat zijn eerste arrangementen te schrijven voor het orkest van Benzi. Ze treden op in St. Moritz-Engadine, Milaan, Venetië en Riccione. Daarna keert Robert terug naar België om samen met **David Bee** en consorten het **Red Beans Orchestra** op te starten.

Muziek op het internet: Wat met de rechten?

Met de introductie van een **nieuwe generatie draagbare digitale afspeelapparaten**, zoals **MP3-speakers** en **IPOD's**, is de interesse voor het afhalen van muziek van internet sterk toegenomen.

Werden in Europa en de Verenigde Staten in 2003 nog ongeveer 20 miljoen titels legaal gedownload, in 2004 waren dat al 200 miljoen titels (IFPI digital music report 2005). Analisten verwachten dat de online omzet via legale downloads en abonnementen in Europa in 2008 een omzet van 259 miljoen euro zal bedragen (27,2 miljoen euro in 2004).

Collectieve Beheersorganisaties

Ook voor online-exploitatie van muziekwerken is vanzelfsprekend de toestemming nodig van de verschillende rechthebbenden (componisten, tekstschrijvers, platenproducers, uitvoerende kunstenaars). De door de online-exploitant verschuldigde vergoedingen worden gewoonlijk "geregeld" via collectieve beheersorganisaties, waaraan rechthebbenden hun rechten in beheer hebben gegeven (bijv. SABAM in België).

Op basis van een recent verschenen studie (juli 2005) vindt de Europese Commissie dat exploitatie van muziek via het internet vereist dat het beheer van auteurs- en aanverwante rechten binnen Europa efficiënter en transparanter wordt georganiseerd.

Het beheer van deze rechten geschiedt, aldus de Commissie, binnen Europa vaak te versnipperd (immers nationaal). Bovendien is soms sprake van ongelijke behandeling tussen binnenlandse en buitenlandse muziekwerken. Ook worden categorieën van rechthebbenden per land verschillend behandeld. Zo is het in vele gevallen niet mogelijk voor een individuele rechthebbende zich rechtstreeks aan te sluiten bij een collectieve beheersorganisatie buiten het land van zijn woonplaats. Elke lidstaat heeft naargelang van de aard van de rechten meerdere organisaties.

Voor **grensoverschrijdende licenties** vindt samenwerking plaats tussen de verschillende nationale beheersorganisaties via zgn. "reciprocal representation agreements" (bijv. invoering van een multi-territoriaal licentiesysteem voor simulcasting, webcasting, downloading, streaming en on demand transmissie). Er bestaan echter nog vele verschillen tussen de wijzen waarop de beheersorganisaties van auteursrechten en aanverwante rechten dergelijke multiterritoriale licenties verlenen.

Als men binnen de EU uitgaat van minimaal 25 beheersorganisaties voor een bepaalde categorie rechten per lidstaat, moet elke nationale rechtenorganisatie minimaal 24 van die bilaterale overeenkomsten met zusterorganisaties afsluiten. De Europese Commissie berekent dat er per categorie rechten binnen de Europese Unie 300 bilaterale overeenkomsten zijn.

Wil online exploitatie van muziekwerken in Europa goed van de grond komen, dan is, volgens de Commissie, de beschikbaarheid van een **multiterritoriaal licentiesysteem** onontbeerlijk. Een dergelijk systeem zal moeten leiden tot meer inkomsten voor de rechthebbenden en tot een meer gelijkwaardige verdeling van de royalty's.

Digital rights management

Digitale technieken (digital rights management) maken het mogelijk het gebruik van beschermd materiaal op internet te traceren, te identificeren en daarvoor rechtstreeks een vergoeding te vragen. Deze ontwikkelingen dwingen collectieve rechtenorganisaties ertoe de kwaliteit en efficiëntie van hun diensten te verbeteren. Daarbij is het beheer van muzik auteursrechten op een zuiver nationale basis economisch moeilijk meer te verdedigen.

Versterking concurrentiepositie rechthebbenden

Gelet op de voortschrijdende verticale integratie van de mediasector, die een bedreiging kan opleveren voor de rechthebbenden, kiest de Commissie vanuit concurrentieoverwegingen voor een benadering, die de positie van de rechthebbenden zo veel mogelijk zou dienen te versterken. Daartoe stelt de Commissie voor de rechthebbenden het recht te geven zich ongeacht hun nationaliteit of woonplaats aan te sluiten bij de collectieve beheersorganisatie van zijn of haar keuze. Dit zou moeten leiden tot een grotere con-

currentie tussen de verschillende rechtenorganisaties en aldus tot een efficiënter, goedkoper en transparanter beheer van rechten, tot meer opbrengsten en tot een meer evenwichtige verdeling onder de rechthebbenden.

Belang voor de muzikliefhebber

Teneinde de online exploitatie van muziekwerken zo veel mogelijk te bevorderen, heeft de Commissie op 18 mei 2005 een aanbeveling aan de lidstaten gedaan, waarin de lidstaten worden uitgenodigd de door de Commissie nodig geachte maatregel te nemen teneinde de exploitatie van auteursrechten en aanverwante rechten, speciaal in relatie tot online exploitatie van muziek, zo veel mogelijk te bevorderen. De lidstaten dienen de Commissie regelmatig te informeren over de voortgang van de door hen genomen maatregelen. Zonodig zal de Commissie in de toekomst verdere, eventueel wetgevende, initiatieven nemen. Het lijkt aangewezen dat niet alleen de rechthebbenden, doch ook de consumenten de plannen van de Commissie op de voet zullen volgen, aangezien deze Europese ontwikkelingen ook voor hen wel eens verstrekende gevolgen zouden kunnen hebben.

Marinus VROMANS

De Keersmaecker Vromans Advocaten

Voor meer informatie:

mvromans@dkv-law.be

of cdekeersmaecker@dkv-law.be

HEVOS
Basversterkers
Luidsprekers
Combo's

informatie:
www.hevos.nl
info@hevos.nl

Ajazz
experience

MICHEL BORSTLAP TRIO
woe. 28/12/05

YANNICK PEETERS TRIO
vrij. 10/02/06

THE WRONG OBJECT
vrij. 17/03/06

JACK VAN POLL QUARTET
vrij. 14/04/06

CARLO NARDOZZA QUINTET
vrij. 19/05/06

QUATRE
vrij. 16/06/06 (telkens om 21 uur!)

www.ajazzexperience.be
zaal Alma, Stevenneken 218, Sint-Jozef Rijkvorsel

Jazz Finland

Een prachtvol naslagwerk verscheen onder de titel "Jazz from Finland". Het is een Engelstalige uitgave die wereldwijd verspreid wordt door het Finnish Music Information Centre (Fimic).

Het werk bevat een uitgebreide beschrijving van meer dan 80 artiesten en groepen en is fraai geïllustreerd. Vele foto's zijn ons welbekend en roepen meteen herinneringen op aan ons jaarlijks **Jazz Hoeilaart concours** dat voor talrijke jonge Finse jazzmusici de springplank werd naar internationale bekendheid. Onze leuze "*de kleinen van vandaag zijn de groten van morgen*" gaat hier duidelijk op. Bij deze uitgave hoort ook een verzamel-cd met 15 recente opnamen van verschillende labels en strekkingen. En het voorwoord *Recent trends in Finnish jazz last ten years* wijst er op dat op gebied van opnamen en uitvoeringen de laatste tien jaar meer veranderde dan tijdens de vorige perioden.

TOYKEAT TRIO 1988

In de jaren '80 startte het Finse jazzonderricht aan de afdeling jazz van de *Sibelius Academy* in Helsinki. Vroeger trokken de meeste jongeren voor hun jazzstudies nog naar het buitenland en dan vooral naar het *Berklee College* en de *Manhattan School of Music* in Amerika. Tot die eerste lichting beloftevolle jonge jazzmusici behoorde het **Toykeat Trio** dat in 1988 de 1ste prijs behaalde in het 10th **Jazz Hoeilaart Concours** dat toen voor de derde keer georganiseerd werd in de *Bosuil* te Jezus-Eik/Overijse. Het was het eerste buitenlandse optreden van het trio. De gemiddelde leeftijd van het drietal bedroeg nog geen 20 jaar.

Opvallend is dat de samenstelling van het Toykeat Trio sinds die memorabele overwinning onveranderd bleef, met (zwaargewicht) pianist **Liro Ranntal** als leider/componist/arrangeur, bassist **Eerik Siikkaasi** en drummer **Rami Eskalinen**. Zij gaven in voorbije jaren zo'n 2000 concerten in zowat 43 verschillende landen waaronder: Brazilië, Zuid Korea, China, Japan, Australië, Cuba, de USA, Estland, Griekenland en Italië. Door die vele succesvolle optredens geraakte dit drietal bekend als "*the unofficial official ambassadors of Finnish Jazz*". Bovendien werden ze talloze keren

bekroond met onderscheidingen (o.a. deze door de President van de Finse Republiek zelf uitgereikt ter gelegenheid van de *Official Independence Day Festivities*). In 2003 bracht Blue Note Finland de 5^e cd uit van Toykeat.

In de jaren '90 volgde een nieuwe generatie jongeren. Ze ondergingen niet alleen de invloed van het Toykeat trio maar zochten ook inspiratie in een amalgaam van stijlen en genres gaande van bebop, soul en free, over latin en avant-garde muziek tot pop en hip hop met daarbovenop een stevige kennis van de klassieke muziek die ze van jongsaf meekregen. Kortom, de topklassers komen uit degenen die er alles op zetten om carrière te maken. Om te overleven zijn de jazzmuzikanten ook in Finland verplicht te spelen in vijf tot tien verschillende orkesten. En het zijn precies die veelzijdige artiesten die in de jazz de hoogste toppen scheren, aldus de opsteller van het voorwoord in **Jazz from Finland**.

Finland aan de top op Jazz Hoeilaart

Vijf jaar na de overwinning van het Toykeat Trio, behaalde het **Pekka Lukkaa Quintet** (gitaar, saxen, keyboards + accordeon, bas, drums) de 2^e prijs in 1993. Het **Nicolas Thijs Trio** (België/Nederland/Duitsland) was toen de winnaar. In 1995 behaalde het **Risto Toppolo Trio** (gitaar, bas, drums) ook de 2^e prijs, na het Hongaarse Trio **Midnight**. In 1999 was het de beurt aan het **Alexi Tuomarila Quartet** (piano, tenor sax, bas, drums). Dit kwartet behaalde niet alleen de 1^e prijs, maar pianist/leider Tuomarila kreeg bovendien de prijs voor de beste solist toegewezen. Tuomarila is van Finse afkomst maar studeerde aan het Nederlandstalig muziekconservatorium in Brussel en heeft zich achteraf definitief in ons land gevestigd. Na dit succesvol optreden in het **Jazz Hoeilaart Intern'l Contest** kreeg het kwartet tal van tournees aangeboden in Finland. Vervolgens werd de groep uitgenodigd

op het Spaanse **Getxo-Jazzfestival** en andere grote evenementen. Alexi werd in 2001 winnaar in de wedstrijd voor pianosolisten in Monte Carlo.

In 2000 viel Finland opnieuw in de prijzen. **Triot** (alt en sopraan sax, bas, drums) eindigde op de 3^e plaats. De 1^e prijs was voor Zweden met het **Magnus Lindgren Quartet**. Het Duitse **Sebastian Gampert's Sextet** werd tweede. Op de vijfde plaats eindigde nog een Finse groep, met name **Neujaminet** (sax, bas, gitaar, drums).

In 2001 werd de 2^e prijs toegekend aan het sextet **U-Street All Stars** (alt sax, tenor sax, piano, gitaar, bas, drums). De wedstrijd werd toen gewonnen door **Arpad Olah and his Trio** uit Hongarije.

In Jazz Hoeilaart 2002 triomfeerde het Duitse **Quartet L. 14 16** (trompet, sax, piano, bas, drums). Maar ook Finland leverde een succesvolle bijdrage met **MP4** (trompet, piano, gitaar en bas, drums) voor de 2^e prijs en **Tetra** (2 tenorsaxen, bas, drums) voor de 3^e prijs.

Dat **Jazz Hoeilaart** geen onbekende meer is in Finland hoeft dan ook geen verder betoog.

Alexi Tuomarila

(foto: © Jos Knaepen)

De 5 favoriete websites van ...

Jeff Gauthier

Violist Jeff Gauthier is niet meteen de meest bekende jazzmuzikant, maar hij is wel bijzonder interessant – zeker voor deze internetrubriek. U kon in eerdere nummers van Jazzmozaïek al besprekingen lezen van enkele CD's die op zijn platenlabel Cryptogramophone (www.cryptogramophone.com) verschenen. Naast zijn eigen groep, het Jeff Gauthier Goatette, en zijn label, runt de man ook een website waarop CD's van tientallen onafhankelijke jazzlabels verkocht worden. Een goudmijn voor de melomaan. Gauthier kent dus zijn weg op het net, en hij gidste ons naar enkele van zijn favoriete steekjes.

www.innerviews.org

Geen strikte jazzsite, maar wel een mooie plaats voor wie graag stevige, diepgravende interviews met muzikanten leest. De fantastische popzangeres Tori Amos staat er zusterlijk naast jazzbassist Stanley Clarke of bluesicoon Rory Gallagher. Het is alleen een beetje jammer dat de site weinig extra informatie bevat.

www.allmusic.com

Op deze site is er absoluut geen gebrek aan informatie. De webstek is een indrukwekkend groot archief van platenbesprekingen in alle mogelijke stijlen. Leuk detail: je kan in het menu 'moods' zelfs op zoek gaan naar een plaat die het best past bij een bepaalde stemming – dat je daarbij de keuze hebt uit om en bij de 180 verschillende gemoedsgesteldheden vertelt genoeg over hoe uitgebreid deze site is. Nog leuk om weten: de site vermeldt ook de muzikanten die meespelen op een plaat,

een zeldzaamheid. Ook www.onefinalnote.com is trouwens een favoriete recensiesite van Gauthier. Deze site is exclusief aan jazz gewijd.

www.allaboutjazz.com

Wat jazzinbelgium.com is voor België, is allaboutjazz.com voor de wereld. Interviews, recensies, artikels, een uitgebreide database van muzikanten, een nieuwssectie... Een leuk onderdeel op deze site is een discussieforum (forums.allaboutjazz.com) waarop jazzfans uit de hele wereld hun mening spuien over ontelbaar veel onderwerpen, gaande van optredens tot jazzy computerspelletjes.

www.newmusicbox.com

Alweer een website die veel verder gaat dan jazz alleen. De site geeft plaats aan lange, analytische artikels over muziek, en maakt komaf met de overheersende internettrend dat alles kort, flashy en vooral onge-

nueanceerd moet zijn. Voor wie het kan opbrengen om langer dan één minuut naar hetzelfde scherm te kijken, zonder de aandrang te voelen meteen weer door te surfen naar een volgende site, is dit een mooie rustplaats. Ook deze site biedt trouwens veel ruimte voor discussie.

www.indiejazz.com

Als Jeff Gauthier ons naar deze plek leidt, maakt hij zich misschien schuldig aan sluike reclame, want dit is zijn eigen site waarop de CD's van niet minder dan 33 onafhankelijke jazzlabels worden verkocht. Maar we zijn allemaal op zoek naar interessante, mooie jazz, dus ook zo'n site verdient een vermelding in deze rubriek. Het is een behoorlijk toegankelijke, overzichtelijke site die ook voldoende info geeft over de platen die te koop zijn. Zeker een bezoekje waard, al is het maar om eens te merken hoeveel muziek over het hoofd wordt gezien door de grote platenmaatschappijen.

Brecht Ranschaert

Vraagpunt

¿QUE?

Distributie à gogo

In deze aflevering van **QUE?** bekijken we enkele manieren waarop je de vrucht van uren repeteren zelf wereldkundig kan maken. In deze tijden van digitalisering en www-ing heeft de amateurmuzikant namelijk ruim de kans om zijn of haar muziek in mp3-formaat *out there* te krijgen. In wat volgt bespreken we kort drie van die mogelijkheden. De verschillende internetadressen vind je onderaan dit artikel.

De eerste mogelijkheid is de site **Soundclick**. Soundclick biedt bands of muzikanten de kans om een showcase aan te maken op het internet waarbij een bijna onbepaald aantal nummers kan verspreid worden via een gepersonaliseerde pagina. Op het basisniveau is deze dienst volledig gratis, je hoeft enkel te registreren.

Een tweede mogelijkheid is het **audiobloggen of podcasten**. Een democratisch internetfenomeen dat recent een serieuze opmars maakt. De basisvereiste om te kunnen podcasten is een eigen blog aanmaken, zowat je eigen persoonlijke

ad valvas op het internet die interessant kan zijn om als groep/muzikant je fanbasis op de hoogte te houden van de laatste nieuwtjes, je concertkalender enzovoort. Op de site **blogger.com** kan je zo'n blog in een handomdraai opzetten. Je hoeft nu alleen nog je muziek die al ergens op het internet moet geplaatst zijn via een link in deze blog weer te geven. Voordeel van deze methode is dat ze goedkoop en wijdverspreid aan het worden is, nadeel is wel dat enige internettechnische bagage vereist is.

Een derde en laatste mogelijkheid is het recent opgerichte en Belgische **Legaldownload**. Via deze site kun je simpel en effectief een eigen webwinkel oprichten waarlangs je je muziek kan verspreiden. Héél interessant voor diegenen onder ons die graag een financiële beloning zien voor hun creativiteit. Per gedownload nummer wordt een bedrag uitgekeerd dat kan gaan van € 0,375 tot € 0,79. De opstartkosten voor de webwinkel bedragen € 10. Daarnaast betaal je een maandelijks abonnementsbedrag afhankelijk van het aantal nummers die in de webwinkel geplaatst worden.

En wat met de rechten?

Verschillende mogelijkheden betekent ook verschillende benaderingen met betrekking tot bescherming van de muzikale creaties. Het podcasten heeft zo lijkt het een broertje dood aan het systeem van de auteursrechten. Het ongebonden zijn aan een organisatie die je infrastructuur aanbiedt om je muziek te verspreiden houdt ook in dat je zelf alles moet regelen in verband hiermee. Soundclick biedt zijn gebruikers de mogelijkheid aan om indien gewenst hun muzikale creaties onder de *creative commons licentie* te beschermen. Legaldownload tenslotte bewaart sowieso de auteursrechten van de muzikant en heeft een afspraak met SABAM voor diegene die de geplaatste nummers al gedeponeerd hebben. Veel succes!

Arne De Poorter

Vragen of reacties? info@muzmoz.be

www.soundclick.com
www.legaldownload.be
www.blogger.com
www.creativecommons.org
www.sabam.be

Twee handen op één buik

Terwijl het op de jazzplanken een activiteit van jewelste is, borrelt het ook van leven bij onze 'folkbroeders'. **Wie eens een avondje folk wil meepikken, moet maar eens een kijkje nemen op de folkblad zijden van www.muziekmozaiek.be en daar klikken op 'kalender'.**

Nog een beter idee is het om op 7 januari eens af te zakken naar Strijland Gooik. In zaal Edele Brabant wordt het folkjaar ingezet met een daverend **Driekoningenbal**. In de vooravond (19 uur) wordt daar echter al verzamelen geblazen voor alle folk- en jazzgroepen die aangesloten zijn bij (of geïnteresseerd zijn in de werking van) Muziekmozaïek. Alle voorstellen, bedenkingen en vragen van onze leden komen daar aan bod en een deskundige zal er een boompje opzetten over de roemruchte 'kleine vergoedingsregeling'.

Een ander idee voor inventieve jazzmuzikanten en/of organisatoren is het **Feest van de Folk**. Misschien voel jij er wel iets voor om tijdens de laatste tien dagen van april 2006 een jazz-folk-verbroedering op poten te zetten in jouw buurt. Een mailtje naar info@muzmoz.be is misschien het begin van een fantastisch evenement!

Wat zo'n verbroedering in de praktijk wel kan zijn verneem je in het verslag van de derde spetterende Folk&Jazzstage voor jongeren.

Walter Evenspoel

Notenkrakers verzekeren de toekomst Folk en Jazz stage 2005

De 31 jonge deelnemers aan de Folk- en Jazz-jongerenstage van Muziekmozaïek, dit jaar al aan haar derde editie toe, hadden zich tijdens de eerste dagen van de herfstvakantie kunnen afzonderen in de rustige, groene parkoase van het domein Roosendaal in Sint-Katelijne-Waver, een voormalige abdij site, en werden daar verwend door een sublieme kokkin én door de weergoden.

Ambroijnici en folkboegbeelden **Tom Theuns** en **Wouter Vandenaabeele**, hadden het jonge geweld vijf dagen lang zo goed en zo kwaad als mogelijk aan de leiband gehouden. In dat bewonderenswaardige werk werden ze bijgestaan door trombonist **Frederik Heirman** en saxofonist **Mark De Maeseneer** die beiden als jongeling in de jazzwereld hun strepen aan het verdienen zijn.

De laatste twee etmalen van het vijf dagen durende kamp werd uitgeweken naar het parochiecentrum van buurgemeente Walem om er het slotconcert voor familie en sympathisanten voor te bereiden. Hadden de 31 jongelingen tussen 13 en 25 jaar de avond en nacht voordien daar nog als een volleerd balorkest de buurt wakker gehouden, de apotheose van een week musiceren was een woensdagavondconcert om in te lijsten. Met een bezetting die naast de traditionele violen, fluiten en saxen verrijkt werd met harp, hobo, klarinet, koperblazers en accordeons, nog ondersteund door een trio piano's en een uitgebreide ritmesectie, was er - in tijden van vogelgriep - bijna sprake van alarmfase twee wegens véél kippenvolmomenten. Het gemak waarmee deze bijna uitsluitend klas-

siek opgeleide jonge instrumentalisten in deze jazzstandards hun weg vonden en solerend te keer gingen alsof hun leven er van afhing, deed hun begeleiders bewonderende gezichten trekken en hun toehoorders naar adem happen. Van consternatie, bijna. Zoals ze mondig, bijdehand en met zin voor avontuur door hun nog prille leven stappen, zo improviseren deze artiesten van morgen even spontaan op muziek die ettelijke decennia ouder is dan zichzelf en hen quasi uitsluitend op het gehoor werd aangeleerd. Met zo'n rijkdom aan jong talent dat met plezier en gemak de moeilijkste muzikale noten kraakt, lijkt de toekomst van de Vlaamse folk- en jazzscene nu al verzekerd.

Peter De Rop

Kwaliteitsbevorderende begeleidingen voor jazzgroepen

De voorbije jaren konden folkgroepen een beroep doen op de Kwaliteitsbevorderende Begeleidingen van Muziekmozaïek.

Vanaf 2005 wordt ook aan aangesloten jazzgroepen en -muzikanten de mogelijkheid geboden om een deskundige uit te nodigen die de groep kan helpen bij het kiezen van een repertoire, het uitwerken van arrangementen, het verzorgen van de optredens, het voorbereiden van opnames, enz...

Hoe loopt het concreet?

- alle niet-professionele groepen of individuele artiesten die aangesloten zijn bij Muziekmozaïek kunnen beroep doen op Kwaliteitsbevorderende Begeleidingen.
- elke Kwaliteitsbevorderende Begeleiding heeft als doel een uitvoering, een speciale voorstelling of een bepaald project te helpen verbeteren.
- Muziekmozaïek betaalt het honorarium van de begeleider, inclusief de verplaatsingskosten en andere onkosten tot een bedrag van 25 euro per uur. Indien de begeleider een hoger honorarium vraagt, wordt dit bijgepast door de groep zelf.

De aanvrager kan de begeleidingsvorm kiezen en stelt al dan niet zelf een begeleider voor. Na overleg met Muziekmozaïek kan deze begeleider dan aan de slag volgens volgende afspraken:

- de aanvraag moet op het secretariaat binnen komen, 10 dagen voor de dag van de begeleiding. Bij deze aanvraag voeg je ook een omschrijving van het project en de beoogde doelstelling van de begeleiding.
- een groep kan maximum 10 uur per jaar begeleiding aanvragen.
- de begeleider mag geen lid zijn van de groep of niet actief participeren in het project waarvoor de KBB werd aangevraagd.
- elke begeleider kan maximum voor 10 uur/jaar geëngageerd worden.
- muziekopnames in studio worden uitgesloten uit de Kwaliteitsbevorderende begeleidingen.
- de groepen moeten steeds voorbereid zijn op mogelijke inspectie, dat betekent dat elke eventuele wijziging van uur of plaats moet doorgegeven worden aan Muziekmozaïek.
- de begeleidingen kunnen worden aangeboden tot het door Muziekmozaïek voorziene bedrag is uitgeput.

Meer info: www.muziekmozaiek.be

Nu in de winkel!

€10,⁹⁵

Het thema is de vocale jazz. Artikelen over o.a. Mathilde Santing, Fay Claassen, Fay Victor, Deborah J. Carter, Rita Reys en Lydia van Dam.

De Jazz Agenda 2006 heeft een handig formaat (10 x 16,5 cm) en bevat een overzichtelijke week-indeling en zeer veel informatie.

Resonans
uitgeverij

Noord Esweg 2 - 7447 GB Hellendoorn

Tel.: 0548 655263 - Fax: 0548 655276 - info@uitgeverij-resonans.nl

TE KOOP:

Baritonsax Buffet Crampon
met koffer en voetsteun
in zeer goede staat

Verkoopprijs € 2.250

Contact: Secretariaat West Music Club
tel/fax: 068/28 11 46
of mail: willypettiaux@skynet.be

Bigband workshops met BJO **GESLAAGD!**

Op 12 en 13 november organiseerden Vzw Muziekmozaïek en Vlammo vzw een **Bigband Workshop**. Deze workshop kwam tot stand in samenwerking met één van de Europese toporkesten, het **Brussels Jazz Orchestra**.

Frank Vaganée, Lode Mertens en Bart Defoort lieten meer dan 60 deelnemers proeven van een heuse 'big band experience'. Deze workshop werd afgesloten met een concert in het Lemmensinstituut, Leuven. Hierbij enkele sfeerbeelden.

(fotos: © Mark Coppens)

Lezers **appreciëren** jazzmozaïek

Zonder veel aandringen zijn 65 lezers ingegaan op het beantwoorden van onze enquête. Natuurlijk willen we de resultaten relativeren en is het moeilijk uit een dergelijke steekproef (1,6% van het aantal abonnees) conclusies te trekken. Wel zien we een zekere eensgezindheid en toch uitgesproken voorkeuren.

De hoogste score valt 'nieuw op cd' te beurt (69% vindt deze rubriek 'heel interessant') en daarop volgt 'interviews' (62%) en 'focus' (60%). 'Festivalnieuws' en 'Jazz op DVD' halen een score van 51%. Nog bij de erg hoog gewaardeerde rubrieken zijn 'Jazzmozaïekjes' (45%) en Jazzgeschiedenis (40%). De 'boekenrubriek', 'Clubleven', 'de sites van...', de 'columns', 'laatste noot' en 'muziektheorie' schommelen tussen 35-30% en 'muziekmozaïek-info' en 'muziek en recht' halen 20%. Hieruit kunnen we toch voorzichtig afleiden dat

onze lezers de inhoud waarderen en de aandacht die we voor de verschillende rubrieken voorbehouden onderschrijven. Bepaalde rubrieken liggen soms wat moeilijker door de materie maar hebben nog zeker hun waarde. Over andere elementen zoals schrijfstijl, cover, lettergrootte, opmaak en vooral de foto's zijn de respondenten heel positief. Alleen de kleurkeuze kan beter. 72% bewaart Jazzmozaïek. 15% deelt zijn exemplaar met 3 tot 4 lezers, 30% met 1 tot 2 lezers. De website wordt door de meeste respondenten bezocht. Ze

kopen meestal tot 5 cd's per maand (74%) en opvallend weinig dvd's (63% verklaart geen dvd's te kopen!). Concerten bijwonen ligt op een gemiddelde van 5 per jaar.

Overigens hebben die lezers - hartelijk dank! - nog heel wat suggesties aangereikt om verder Jazzmozaïek te verrijken en nog te verbeteren. En daar houden we zeker rekening mee. Dat zult u merken in deze en volgende uitgaven.

Bernard Lefèvre

Line for Léon

Leon Lhoëst

In dit artikel een analyse van 'Line for Léon', een werk van de hand van pianist en componist Pirly Zurstrassen. Dit werk verenigt veel van de technieken die in vorige artikels over muziektheorie behandeld zijn.

Het betreft hier een snelle jazz wals in Bb majeur. Zowel het melodisch verloop, de harmonische ontwikkeling als de vorm zijn vrij traditioneel, maar met genoeg kleine verrassingen en spitsvondigheidsjes om de interesse van de luisteraar vast te houden.

De vorm: het stuk heeft een intro van 8 maten die ook gebruikt wordt als laatste 8 maten van het B-gedeelte (mt 45-52), en als Coda (v.a. mt 53). Het eigenlijke stuk bestaat uit 2 delen: een A-gedeelte van 16 maten (mt 9-24) en een B-gedeelte van 36 (16+4+8) maten (mt 25-52). Na de eerste 16 maten van B volgt nog een soort gereharmoniseerde climactische doorwerking van maten 37-40 (mt 41-44) en vervolgens de slotsequens onder de melodische pedaalnoot Bb, die ook fungeert als een soort interlude.

Het stuk kan ook gezien worden als een A-B-A'-C-D vorm, 8-8-8-12-8.

De melodie: deze ontwikkelt zich in zinnen van 4 maten die in hoge mate gelijk zijn. Het verloop is bijna uitsluitend stapsgewijs en overwegend diatonisch, uitgezonderd o.a. een enkele blue note (mt 10,18) of gealtereerde tension (mt 39,40). De aanhef van iedere zin is vrijwel identiek, met een zelfde ritme, richting en intervalstructuur. De eerste maat van de intro is een ritmische verwijzing naar de beginmaat van iedere melodische zin.

Een echte primaire climax is er niet, maar in maten 33-36 komt de melodie toch in een hoger register terecht. In maat 34, ongeveer het punt van de gulden snede, is er een bescheiden primaire climax, waarna vanaf maat 41 wordt opgebouwd naar de slootnoot Bb.

De harmonie: gebruik van de diatonische akkoorden Bbmaj7, Cm7, Dm7, Ebmaj7, F7, Gm7. Tweemaal wordt gebruik gemaakt van een pedaalnoot, in de maten

9-13 en 17-19. In zo'n geval wordt bij de analyse van akkoorden geen rekening gehouden met de basnoot als betrof het een slash-akkoord. Modal interchange akkoorden zijn vnl. ontleend aan Bb antiek mineur (mt 12,34,41), Bb Mixolydisch (mt 10), en Bb Frygisch (mt 42). Het Emaj7 akkoord in maat 44 is een +/- chromatische doorgangsakkoord. Het gebruik van II - V's is veelvuldig, al dan niet met substituut-dominanten (mt 15,16,20,23-24,30,38,39,40). Maten 27-28 en 31-32 geven II - V's te zien met interpolated subV's.

Het Eb akkoord in maat 17 is IV in Bb, maar krijgt tonica-functie in de volgende 4 maten (tonica pedaalnoot). Het akkoord Dbm(maj7)/Eb is ontleend aan Eb Frygisch, de melodienoot C echter uit Dorisch. Het verwachte akkoord in mt. 21 is Cm7 (VIm7 in Eb). Hier wordt echter kortstondig gemoduleerd naar C majeur. Dit gebeurt zeer frequent op akkoorden met tonica-functie (IIIIm7 en VIm7). Hetzelfde gebeurt in maat 37. Hier neemt Dmaj7 de plaats in van het verwachte Dm7 (IIIIm7 in Bb).

De intro: hierin ligt een akkoordpatroon aan de basis van de progressie. We zien een maj7- akkoord gevolgd door een m7-akkoord een halve stap hoger (Emaj7 - Fm7). Dit patroon wordt herhaald een tritonus hoger (= linking interval), en vervolgens nogmaals. Zelfs maat 7, waar het patroon wordt doorbroken is nog steeds een tritonus verwijderd van maat 6. Een tonaal centrum is in eerste instantie moeilijk te duiden. Meer aanwijzingen vinden we in maat 45-52. We hebben hier een pedaalnoot Bb in de melodie, alsook een ritmische pedaalnoot Eb. Dit wijst op de toon Eb (tonica & dominant pedaal). De akkoorden Fm7, Cm7 en Gm7 zijn diatonisch, Emaj7, Bmaj7, Gbmaj7, Db7 en Dd/Cb zijn modal interchange akkoorden uit Eb antiek mineur.

De titel: Ik ben zeer vereerd dat Pirly naar mij verwijst in de titel van dit mooie werk. Hij gaf mij deze partituur tijdens de zomerstage van Libramont, alwaar we beiden lesgeven.

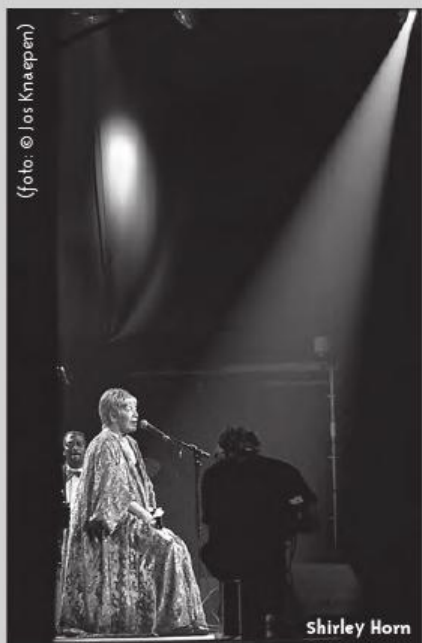
Pirly Zurstrassen: beknopte discografie

'Catoul-Zurstrassen'	Carbon 7	053-2001
'Musique à Neuf'	Igloo	164-2002
'Musica Dal Vivo'	Azimut	001-2003
'Eaux Claires (piano solo)'	AZ	904-2004
'Pour l'Ivoire (piano solo)'	AZ	1007-2005

Pirly Zurstrassen doceert harmonie en zichtlezing aan de jazzafdeling van het "Conservatoire de Bruxelles".

Meer info op www.jazzinbelgium.org/mus/zurstrassen/htm.

laatste Noot

(foto: © Jos Knaepen)

(Over Shirley Horn)

Recent werd ze nog
benoemd tot **NEA Jazz Master**,
de **hoogste eer** voor
jazzmusici in Amerika.

De Franse jazzpianist **Georges Arvanitas** (Marseille °13/06/1931) is in de buurt van Parijs op 25 september overleden. Na klassieke pianostudies begeleidde hij jazzmusici op doorreis, zowel in Marseille als later in Parijs waar hij in 1952 debuteerde in de jazzclub Tabou. Midden de jaren zestig trok hij naar New York en nam er op met Ted Curson en Yusef Lateef. Terug in Frankrijk vormde hij een vast trio met Jacky Samson (cb) en Charles Saudrais (dr), waarmee hij vele albums maakte. Belangrijke inspiratie vond hij bij Bud Powell en Bill Evans.

De befaamde jazzzangeres en pianiste **Shirley Horn** overleed op 20 oktober. Ze werd 71 jaar. De laatste jaren was ze ernstig ziek.

Het was Miles Davis die haar in 1960 introduceerde in de New Yorkse Village Vanguard. In de jaren 70-80 verdween ze wat op de achtergrond, wegens meningsverschillen met haar toenmalige platenmaatschappij (Mercury) en omdat ze haar dochter Rainy een goede opvoeding wou geven. In 1987 tekende ze bij Verve. Op een belangrijk album 'You won't forget Me' (1990) begeleidt Miles haar in de titeltrack en zijn er gastoptredens van Toots Thielemans, Branford en Wynton Marsalis. In 1991 nodigt Toots haar met de vaste begeleiders Steve

Williams (dr) en Charles Ables (b) uit voor zijn album 'For My Lady'. Toots is ook van de partij op haar tribuutalbum 'I Remember Miles' waarmee ze in 1998 een Grammy Award wint.

Met orkestarrangementen van Johnny Mandel brengt ze verder de succesvolle albums 'Here's to Life' (1991) en 'You're My Thrill' (2000) uit. Haar laatste album klonk al als een afscheid 'May the music never end' (2003). George Mesterhazy en Ahmad Jamal namen hier de piano over en de in 2002 overleden bassist Ables werd vervangen door Ed Howard. Recent werd ze nog benoemd tot NEA Jazz Master, de hoogste eer voor jazzmusici in Amerika.

Verve brengt nog dit najaar een anthologie uit: 'But Beautiful: The Best of Shirley Horn'.

De Franse muziekuitgever **Frank Hagège**, die samen met zijn vriend Babik Reinhardt, de internationale "Django d'or" jazzprijzen bedacht, is na een lange ziekte op 15 november overleden in Parijs. De "Django d'or" wordt in verschillende landen, ook in België (zie Jazzmozaïekjes), jaarlijks uitgereikt. Hagège was ook gedelegeerd producer van het Jazzfestival van Antibes-Juan-les-Pins en creëerde ook het Django Reinhardt Festival dat jaarlijks plaatsvindt in Samois-sur-Seine. Zie ook www.djangostation.com.

Geniet het
vertrouwen van
duizenden auteurs

Aarlenstraat 75-77
B-1040 Brussel
Tel: 02/286 82 11
Fax: 02 230 05 89
<http://www.sabam.be>
e-mail: info@sabam.be

THE FINEST IN JAZZ SINCE 1939
BLUE NOTE®

thelonious monk quartet
with john coltrane at carnegie hall

BLUE NOTE 3351742

THELONIOUS MONK
QUARTET WITH
JOHN COLTRANE

EINDELIJK WORDEN ZE GEHOORD: EEN ZELDZAME LIVE-OPNAME VAN MONK EN TRANE DIE 48 JAAR LANG IN EEN KELDER LAG TE SCHREEUWEN. *B. Cornand, Focus*

Opvallend is de goede geluidskwaliteit, met een Monk die blaakt van zelfvertrouwen, soms speelt als een verwonderd kind en buitenissige dingen doet. Daarbij is hij zijn tijd vooruit... Ook John Coltrane klinkt zelfverzekerd en kondigt al latere grote werken aan, zoals 'Giant Steps'. Bassist Ahmed Abdul-Malik ontwikkelt een krachtige swing en drummer Shadow Wilson is een voorbeeld van juist gedoseerde dynamiek. Een gebeurtenis. *K. Van Keymeulen, De Standaard*

Coltrane zweeft met spelend gemak door de delicate architectuur van 'Bye-Ya', 'Epistrophy' en 'Evidence', gunt ons terloops een vooruitblik op zijn latere werk (tot 'Giant Steps') en dwingt zelfs Monk op het puntje van zijn stoel ('Monk's Mood'). De opname is voortreffelijk en de cd-uitgave een toonbeeld van correctheid en stijl. *D. Wijnants, de Morgen*

BLUE NOTE 4771332

WYNTON
MARSALIS

'Live at the House of Tribes' is zo'n CD die beter wordt met elke beluistering. Vier van de zes composities kloppen flink boven de tien minuten af, en in die tijd worden de etiketteregels verfrommeld in een hoekje gegoid... Nee, natuurlijk is 'Live at the House of Tribes' niet fris en vernieuwend. Het walmt naar bourbon en klamme liezen. De beste Marsalis in jaren, kortom.

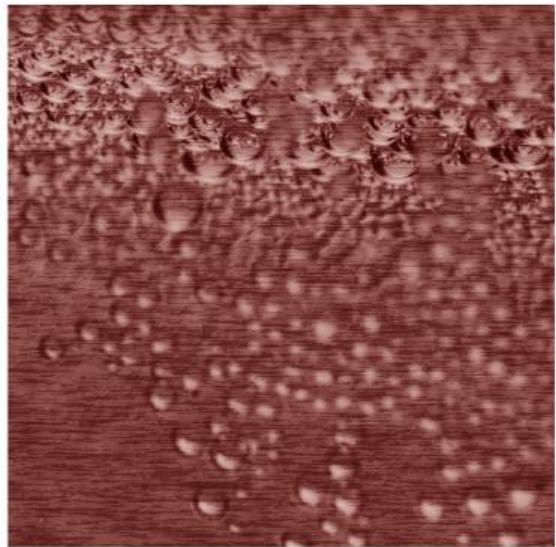
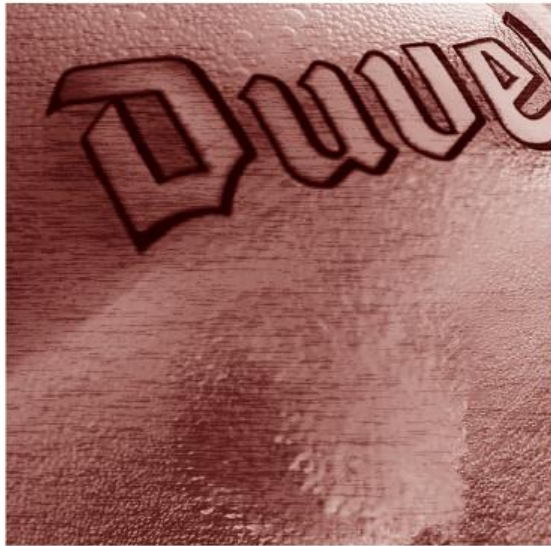
B. Cornand, Focus

BLUE NOTE 4771312

ROBERT
GLASPER

U houdt van de subtiliteit van Mehlau en Charlap maar mist de geur van *soul food*? Dan is Glasper uw man. *B. Cornand*

www.duvel.com